

Jatedenw

**Cogo min na an bε se ka da a la ko Yesu bε segin
san 2030**

C. Luke Humphreys

Gafe min bε tali kε «TARIKU KALANNI SANNI A KA Kε» la

2026 sànn

Tablo kɔnɔkow

Nin gafe in kalancogo	3
Jaabi min bɛ jɛ kelen kan jɛ	4nan na
YƆRƆ FƆLƆ — Dugukolo SARIYAW	5
Sapitiri 1 — Jatebla sariyaw	5
Sura 2 — Kalandriya jumɛn, ani mun na	8
Sura 3 — Fɛn min bɛ jate dalilu ye	11
TILE II — KUMA FILA	15
Sura 4 — Ezekiel 4: Kaso fila, Kumasen fila	15
Sura 5 — Levitike 26: A cayara ni wolonwula ye	18
Sura 6 — Israel ka waati	26
Sura 7 — Juda ka waati	29
TILE III — DƆGƆKU BIWORUNA	35
Sura 8 — Daniel ka dɔgɔkun biwolonwula	35
TILE IV — JɛNABƆLI	47
Sura 9 — Waati naani, San kelen	47
Sura 10 — Tɛmɛnkan seli san 2030: A dafa don	52
YƆRƆ V — K'A Bɛ SAAN NA KA N'A SƆRƆ TILE	55nan na
Sura 11 — Kalo duuru	55
Sapitiri 12 — 1290 · 1260 · 1250 · 1335	59. Bamako, Mali
Sura 13 — Seli kɛcogo	63
Sapitiri 14 — Kalandriya fila bɛ bɛn yɔrɔ min na	66
TILE VI — KƆLƆSI	69
Sapitiri 15 — Kùnnafoni barikamaw	69
Jɛfɔli farankanw	75
Jɛfɔli farankan A — Waatibolodacogo puman	75
Jɛfɔli farankan B — Jatebɔ bɛɛ, a bɛ se ka segin ka kɛ	78
Jɛfɔli farankan C — Tile jate	79
Jɛfɔli farankan D — Seli kalandriya 2025–2030, Jatebla fila bɛɛ	80

Nefoli farankan E — Waati jatebo sebenw81

Aw kana da ne la.

O la, ne ye min ke, o file nin ye. Nin gafe in kɔɔ jateden be jateɔra kokura ka bo
fen fol la. A ma kopi ke ka bo n ka gafe fol la. A ma ta dannaya la karamɔɔw fe n
y'a kalan minnu fe.

Ne be min jini aw fe o kɔfe, o file nin ye. Sapitiri saba folow kalan sani i ka fen were kalan.

O de ye danfara ye jatebo ni jatebla ce. Jatebla b'a ka sariyaw fi ka soro ka jatebo ke. Jatebla be sariya do Soro min b'a fe jatebla min Bo.

Έν κελν νερν, ο κός αν βνα δαμιν.

I bēna ywkw kw, minnu jensennen don gafe in kwkw, kwkw bē ne ka kwkw jate
kwkw minnu na ko barika ka kwkw. U ma su don jukwkw sebenniw kwkw; u bē sebenba

ƙoƙo, yƙo min na u nafa ka bon. Jɛƙoƙoɗɗa barikama si tɛ nin cakɛda in na, nka i bɛ
taa dɔw Soɗo i *hakili la minnu* bɛ yen. I ma kɛ naloman ye; i *ma faamuyali soɗo fɔɔ* .

C. Luke Humphreys [ka_kunnafoni soɗo@purelife2030.com](mailto:ka_kunnafoni_soɗo@purelife2030.com) kan

Jaabi min be ne kelen kan

Sani baara ka ke, taayɔɔ. Donc (o la) i b'a Don nin be Taa yɔɔ min na ani i be Se ka n Laje n be Se yen.

Ezekiel 4 be kasoden fila seben. Ala b'a fo kira ye ko a ka da a kinin fe tile 390 kɔɔ, ka da a kinin fe tile 40 kɔɔ — tile kelen san o san — ka Israel ka so ni Juda ka so ka tilenbaliya ta. Jamana fila, kumasen fila danfaralenw, wagati fila danfaralenw.

Levitike 26 be escalation sariya fo. Sijɛ naani sapitiri kelen kɔɔ, Ala b'a fo ko ni o nangili ma nimisali lase mɔɔ ma, a bena jangi "sijɛ wolonwula ka temɛ o kan." Lakɔlsili naani, caya naani.

So fila si ma nimisa. O la sa, wagati fila bee cayara.

Israel ka waati. San 390 be bo Asirikaw ka Jerusalem laminiko deselen na san 701 K.N., a banna san 311 Krisita tile ne. Nimisali si te yen. Ni a cayara ni wolonwula ye : $390 \times 7 =$ san 2730, segin ka boli ka bo damine folo la.

San 701 K.N. + san 2730 = **san 2030 Krisita tile la**

Juda ka wagati. San 40 be damine gengenjiri la san 30 Krisita tile la ka taa a bila Jerusalem lamini na san 70. Nimisali si te. A cayara ni wolonwula ye: san 280, a be ban san 350 Krisita tile la. Halibi nimisali si ma ke. A cayara ni wolonwula ye tugun — binaani cayara ni wolonwula ye sijɛ fila, $40 \times 72 =$ san 1960.

San 70 + 1960 san = **2030 san**

Waati fila werɛw be Jigin o san kelen in na. San ba fila — Jubile bi naani — ka bo gengenjiri la san 30 Krisita tile la, o be jigin san 2030. Wa san biwɔɔ kɔɔnsɔɔ, Zaburu 90 be waati min di ce barikama do ka jɛnamaya ma, n'a jatera ka bo Knesset ka foli la ko Jerusalem ka ke faaba ye san 1950 Zanwuyekalo tile 23, o be jigin san 2030. Sapitiri 9 b'a jira ko nin mɔɔ naani be u yɛmahɔɔnya lakika jatemine fo yɔɔ min na jɔɔ ka jɔɔ ta, wa jaabi ka *ɔɔ ni ne tun b'a fo cogo min na folo* .

O jalakiw be ban Temenkan seli don na. Juda ka waati daminena Temenkan seli la san 70 Krisita tile la, tuma min na Tite ye Jerusalem kogow datugu. Temenkan seli ka taa Temenkan seli la, san 1960, o be na ni an ye Temenkan seli waati la san 2030. Waati be san latige; don labenni o waati kɔɔ, o be sen were ta, min kera tilayɔɔba 10nan na, min be jigin Nisan tile 21 — Buru fununbali don laban, san 2030 Awirilikalo tile 24.

O ko, kalo duuru. Jirali 9:5 be kalo duuru waati di, hadamadenw be ɔɔ min kɔɔ, wa u te se ka sa — u be bila, u te tije, ka taa nimisali la. K'a ta san 2030 awirilikalo tile 24 na ka se **san 2030 setanburukalo tile 27 ma**, o ye tile 157 ye jatebo bee lajelen na —

kalo duuru ani tile saba. Sapitiri 11nan be kuma o tile saba kan sanni k'u lamini.

O ye Yom Teruah ye. Burupuw ka seli. Seli nata min be tugu ƴɔɔɔn ko Yesu ma dafa ƴɔɔ — A ye samiye seli naani dafa a waati latigelen na tigitigi a nali ƴɔɔ la, ani bin seli saba tora.

Nin gafe in ƴɔɔɔɔn tɔw beɛ ye baara ye k'a jira ko o dakun wolonwula ye tiɛ ye.

YƆRƆ ƴƆƆ — Dugukolo kan SARIYAW

Fɛɛɛ in sigili sen kan sani i k'a don a be taa ni mɔɔ ye yɔɔ min na.

Sura 1 — Jatebla sariyaw

Nin gafe in ɔko do be yen min be tɛɛ nin tilayɔɔba in kan. O ye gafe ye min ka jugu ni o beɛ ye.

A be se ka ƴ ko ɔɔɔli beɛ min be kiraya donw kan, ne ye minnu ƴɔɔsi, olu binna yan — a ma ke diineko kan, tariku kan tɛ, nka mɔɔ do kan min be u jate cogo Changer ni dususuma ye sira tilance la. O la sani n ka fen jate, n be taa sariya naani ƴ aw ye n be jate ke minnu fɛ. U be tali ke jateɔ beɛ la min be nin gafe ƴɔɔ k'a ɔɔ u ma danfara don u ni ƴɔɔn cɛ. Ni i ye ne mine ka kelen kari, ne ye fili ke, i ka kan k'o ƴ.

Sariyasen 1 — Jateblaw be labanyɔɔ fila beɛ laɛlen na

Ni Sebenni ko waati do ye tile 1260 ye, ne be tile ƴɔɔ ta ka ke damine don yere ye, ka tile 1260 ta ka ke tile laban ye. A dakun fila beɛ be jate.

O tɛ ɔɔɔya ye. Heburukan be waati jate cogo min na, o de don, wa a jiracogo saniyalenba ye bolokoli ye.

Levitike 12:3 b'a ƴ ko cenin ka bolokoli tile 8nan na. Den min wolola dimansila don, o be bolokoli dimansin nata la. Waati tɛmenen jate ani o ye tile wolonwula ye. Sebenniw b'a wele ko 8nan. Bange don ye tile ƴɔɔ ye — damine don be jate.

Esiteri fana b'o ƴɔɔn ke ani a b'a ke fen ye min tɛ fili. A b'a ƴ Maridose ye ko a ka sunɔɔ tile saba ƴɔɔ, su ni tile (Esiteri 4:16), o ƴɛ, sebenni b'a ƴ ko a donna masake fɛ "tile sabanan na" (Esiteri 5:1) — tile saba sunɔɔ tile sabanan, a tɛ ke o ƴɛ don na. Wa Dɔɔkun seli be jate tile bi duuru ka ɔ jiriden ƴɔɔw la ni jiriden ƴɔɔw yere jate ye, o de y'a to Pantekoti be jigin a be jigin yɔɔ min na.

O la: **bɛɛ lajɛlɛn, a laban fila bɛɛ, waati bɛɛ.**

Ni i ye ne ka don jatew lajɛ timeanddate.com kan — wa ne jigi b'a kan ko i bɛna o kɛ, bawo a bɛ kɛ o de kama — i ka taamasiyɛn kɛ yɔɔ la min tɔɔ ye ko **“Include end date in calculation.”** Jate kelen-kelen bɛɛ. Waati o waati. A to a ma taamasiyɛn kɛ i bɛna jaabi sɔɔ don kelen ka surun ne ta la k'a miiri ko ne ye fili kɛ.

Nin sariya in fana ye n ye fili fla minnu kofɔ daminɛ na, n ye olu dɔ Kɛ yɔɔ min na. Ne yɛɛ y'a sɔɔ, wa ne b'a sɛbɛn bawo sariya min bɛ nin gafe kɔɔ, o bɛ ne de kan fɔɔ.

N ka gafe fɔɔ kɔɔ, *n'o ye tariku kalanni sanni a ka kɛ*, n ye ekran ja fila bɔ o siti kan k'a kɛ dalilu ye. U dɔ la kelen min bɛ tile 1290 jate jira, o kɛsu **ma taamasiyɛn kɛ**. Tɔɔ kelen min bɛ tile 1260 jate jira, o y'a to a ye **taamasiyɛn kɛ**. Sariya fila danfaralenw, jɛ naani bɛ jɔɔɔ na, gafe dɔ kɔɔ min bɛ sɔɔli kɛ tigitigi ko la.

O ekran ja fila bɛɛ bɛ jaabi numan di u jɔɔn don don min na. Kunceli ma kɛ farati la abada. Fɛɛɛ tun ye — gafe min bɛ jate cogo fila la, jatebɔ sariya tɛ a la fewu.

Nin gafe in bɛ jate cogo kelen na.

Sariya 2nan — Tile dɔ bɛ daminɛ tilebin fɛ, wa tile yeelen don ye ne bɛ baara kɛ ni min ye

Nin kelen in bɛ tile kelen musaka bɔ ne la, o la aw k'aw janto a la.

Heburuw ka don dɔ bɛ daminɛ tilebin fɛ fo ka taa bila tilebin fɛ. Jenɛsɛ bɛ o misali sigi sapitiri fɔɔ kɔɔ: *“Sufɛ, sɔɔɔma, don kelen.”* Sufɛla fɔɔ. O de y'a to Yahutuw ka seli bɛɛ min bɛ kalandriya o kalandriya la, i bɛna min ye, o sɛbɛnnɛn bɛ ko a bɛ an ka don fila la — *“marisikalo tile 27 wula fɛ ka taa a bila Marisikalo tile 28 wula fɛ.”*

O bɛ dapɛ fila-fila dɔ lawuli min nafa ka bon kɔsɛbɛ n'i bɛ jate kɛ don kɛɛnkɛɛnnɛn dɔ la, wa a bɛ sɛ ka fɔ ko mɔɔ si t'o jɛnabɔ. Ni waati dɔ bɛ daminɛ seli dɔ la min bɛ daminɛ tile 27 wula fɛ ka taa tile 28 wula fɛ, jumen ye tile fɔɔ ye?

N bɛ baara kɛ ni tile yeelen don ye. A tile 28nan.

Tile yeelen yɔɔ ye don yɔɔ ye hadamaden bɛ balo min kɔɔ a kununna, a bɛ wale kɛ min kɔɔ, wa a bɛna a jɛfɔ ko *“a kɛra don min na.”* Ni sɛbɛnniw bɛ ko dɔ kɛ don min na, a bɛ don min fɔ o ko yɛlɛn don. Wa a bɛ jatebla dɔ Bɔ min bɛ Bɛn ni jatebla tɔw bɛɛ ye sistɛmu kɔɔ. O fɛɛɛ wɛɛ tɛ o kɛ.

O de y'a to, nin gafe in kɔɔna bɛɛ la, Abomination of Desolation walima Pape Leo ka dɛmɛni Ottoman Mansamara min bangera kokura, o jɛfɔlɛn don ko a kɛra

finetiri la k'a ta tilebin fe Marisikalo tile 27 san 2027 ka se tilebin ma Marisikalo tile 28 san 2027 — nka tile 1290 jate be damine **Marisikalo tile 28 san 2027**

O don kelen in ye danfara ye waatibolodacogo min be da Mine ani min be Dabila ni kelen ye yɔɔ bɛɛ.

Sariyasen 3nan — San zeru te yen

San 1 K.N., o be tugu o yɔɔnin bɛɛ la ni san 1 ye. San te o ni jɔɔɔn cɛ. O jamalaje in labenna san keme wɔɔɔnan na, mɔnikɛ dɔ fe min tun be baara ke Romekaw ka jatew la, ani Romekaw ka jatedenw te zeru sɔɔ.

O kɔɔɔ waleyali ye ko boli nalonma BC/AD dance kan, o be fili ni san kelen ye, tuma bɛɛ, ani sira tigitigi fe min be don-sebennikɛla ka jatew ke ka je ka tɛmɛ u kan.

N be ban ka n jigi da nin jogo in sɔɔli kan ni bolo ye. San o san jatebla min be nin gafe in kɔɔ, o be Ke sankolola-dɔnbagaw be min Weele ko sanko san jatebla, yɔɔ min na 1 K.N., o sebennen be ko sɔn 0, 2 K.N., o sebennen be ko -1, ani o jɔɔɔnw. O cogo la, san 701 K.N., o ye sɔn -700 ye. O kɔfe, farali ye jatebɔ gansan ye:

$$-700 + 2730 = \mathbf{2030\ sɔn}$$

Wa san 2030 sankolola jatebla la o ye 2030 sɔn ye Krisita tile la, bari sɔn numanw na o cogoya fla be Ben. Yelɛma in ye masin ye, a be ke ni formula ye enterinɛti yɔɔ la min be nin gafe in kɔfe, wa fili min be ke ka bɔ kelen-kelen na, o be ke fɛn ye min te se ka ke sigicogo la sanni ka kɔɔsi dɔɔn.

Aw ye a laje yɔɔ jan na ni aw b'a fe. K'a ta san 701 K.N. ka na se san 1 K.N., o ye san 700 ye. K'a ta san 1 Krisita tile la ka se san kelen wɛɛ ma, o be ke san 701. O be san $2730 - 701 = 2029$ to ka boli ka bɔ Krisita tile 1 na, ka jigin san 2030 Krisita tile la. Jaabi kelen. A be waati jan ta dɔɔn wa a ka nɔɔn ka fumble.

Sariya 4nan — San ye san ye, don ye don ye, fo ni seben in y'a fɔ cogo wɛɛ la

Kiraya jatebɔ tɔɔ jugu be a la wa a y'o sɔɔ. Tɔɔ in be bɔ karamɔɔw la minnu be fɛn o fɛn sɛmentiya u yɛɛ la unite ni jɔɔn cɛ waati o waati ni fɛn caman tigeli be dɛmɛ — tile be ke san ye yan, san be ke tile 360 ye yen, “waati” be ke fɛn o fɛn ye a mago be min na — fo ka se hake o hake ma walasa ka se hake wɛɛ ma.

N be baara ke ni fɛn caman tigeli ye tigitigi, wa n be baara ke n'o ye bawo n be sebenni min kalan, o b'a ke k'a jɛya, k'a fɔ n ye ko a b'o ke.

Ezekiel 4:6 la, Ala b'a fɔ tile binaani ko la ko: *“Ne y'o bila i bolo tile binaani kɔɔ, tile kelen san o san.”* O te ne ka jatemine ye. O de ye cikan ye, min dira tɛmɛsira kɔɔ, o

tɛmɛsira kalancogo kan. O la, tile 390 bɛ kɛ san 390 ye, tile 40 bɛ kɛ san 40 ye, tɛmɛsira yɛrɛ ka fanga kan.

Yɔɔ tɔw bɛɛ, don kelen ye don ye. Jirali 11:3 ka tile 1260 ye tile 1260 ye. San 1290 ani san 1335 minnu bɛ Daniel 12 kɔɔ, olu ye don yɛrɛyɛrɛw ye. Ne t'ɔ tigeli kɛ sanw ye, wa o bɛ ne bila sɔsɔli la ni faamuyali kalanso bɛɛ ye — tarikusebennaw, minnu bɛ san 1260 kalan iko san 1260, ka tɔɔ bɛɛ bila cɛmancɛla waati tɛmɛnɛnw na. U bɛ fili. N b'u tɔɔ Da yan walasa aw k'a Dɔn ko n ma Se n ka kàlan na u ta dɔnbaliya la.

N tɛ baara kɛ ni tile 360 “kiraya san” ye fana. I bɛna o hakilina in kunbɛn tuma bɛɛ. A bɛ Bɔ k'a Kɔɔsi ko tile 1260 tilalen kalo 42 la, o bɛ tile 30 kalo Di, wa ka Bɔ yɛn mɔɔɔw bɛ tile 360 sàɔ jɔ k'a da Minɛ ka span belebelebaw sɛmɛntiya n'ɔ ye. Kɔɔsili min bɛ a jukɔɔ, o ye tiɲɛ ye: kalo 42 tile 30 ye 1260 ye, wa o ye lapini ye sɛbɛn kɔɔ. Extrapolation (dafalen) ye a bɛ kari yɔɔ min na.

Nka, i k'a lajɛ min bɛ kɛ n'i y'a janya. Aw bɛ tile 360 “kiraya san” 2730 sɛmɛntiya ka kɛ tile san ye, i bɛ san 39 jɔɔɔɔ bɔnɛ span kɔɔ — tile 360 san 2730 ye tile 982800 ye, o ye tile san 2691 dɔɔɔn ye. O boli kabini san 701 K.N., i bɛ jigin san 1991, i kana jigin san 2030. Ni n tun b'a fɛ ka jatedɛn sɔɔ min bɛ bɛn, tile 360 san ye baarakɛminɛn fɔɔ ye n tun bɛna n bolo se min ma, wa a tɛ taa ni n ye yɔɔ si la n b'a fɛ ka taa yɔɔ min na. O la, ne tɛ baara kɛ n'a ye. 390 ni 40 ye san gansanw ye, san 1260 ni 1290 ye don gansanw ye, wa unit jiginni kelen min bɛ nin gafe kɔɔ, o ye Ezekiel 4:6 bɛ min di ne ma.

Sariya naani, u faralɛn jɔɔɔn kan

1. **Inclusive** — tile fɔɔ ye daminɛ don ye; a dakun fila bɛɛ bɛ jate.
2. **Tile yeelen don** — Heburukan don dɔ bɛ daminɛ tilebin fɛ; N bɛ jate kɛ ka bɔ tile yeelen yɔɔ la.
3. **San zɛru tɛ** — san janya jatebɔlɛnw sankolola jatebla la, minnu bɛ Yɛlɛma ka Segin laban na.
4. **Yɛlɛma kelen dɔɔɔn** — donw bɛ kɛ sanw dɔɔɔn ye Ezekiel 4:6 b'a kalan yɔɔ min na. Tile 360 sàɔ tɛ.

Jateminɛ bɛɛ min bɛ nin gafe kɔɔ, o bɛ o naani bɛɛ kan minɛ. Webpage min bɛ a kɔfɛ, o b'u wajibiya formula jɛnamaw kɔɔ, wa a bɛna a fɔ i ye ni kelen ye minɛni dabila.

Sisan, sanni an ka foyi jate, jɛninkali dɔ bɛ yɛn min ka gɛlɛn ka tɛmɛ o kan. Kalandriya jumɛn?

Sura 2 — Kalandriya jumen, ani mun na

Nin ye jerngonya barikama ye nin gafe in kɔɔ, wa n b'a bila tilayɔɔba 2nan na sanni k'a bila farankan kɔɔ.

A to ne ka geleya fɔ aw ye sani ne ka ne ka jaabi fɔ aw ye.

Don o don min be nin gafe kɔɔ, n'o be bin Heburukan seli dɔ kan, o be bɔ a donni na o seli be bin don min na. San 2030 tilebin seliw kama — sɔsɔli bɛɛ taayɔɔ — nin be ke fen ye, wa n bɛna a jira aw la mun na nin tilayɔɔba laban na, wa o ye kibaruya numan ye gafe kɔɔ. Nka don kelen na, a nafa ka bon kosebe.

O don ye Marisikalo tile 27–28 ye san 2027.

Fɛɛɛ fila minnu be se ka ke ka Heburukan kalandriya jɔ

Heburukan kalandriya ye lunisolar ye. Kalo be tugu kalo kɔ; sanw ka kan ka tugu tile kɔ, walima suman tige seliw be bɔ u waatiw la. Kalo kalo tan ni fla be Taa tile 354 jɔɔɔn na, tan ni kelen be Teme tile san kan, o la, a be Taa sɔn sabanan o sɔn sabanan na, kalo were ka kan ka Dɔn a la walima Temenkan seli be Dɔn fonene na.

Nininkali ye nin ye: **i b'a don fanga jumen de kan?**

Kɔɔsili jaabi — min be ke Bibulu waati bɛɛ kɔɔ ani san keme caman o kɔfe — o ye ko kalo fɔɔ ye min ka kalo kura be bin ka surunya samiyɛ tilebin fe, o min sinsinnen don orge senecogo fe Israel. Dutɛɔɔɔɔɔ 16:1 be yamaruya di Israel ma ko u ka “*Abibu kalo labato*” — wa *abibi* te kalo tɔɔ ye, a ye orje jɛfɔli ye. O kɔɔ ye ko suman min be tulo la, o ye binkene ye ani min be mɔ. Kalo be dɔn ni foro dɔ laje ye. Ni orje tun ma labɛn, Sanhedrin ye kalo kelen fara a kan, u y'o laseli ke, bɛɛ y'o dɔn taamasiyɛn tasumaw ni cidenw fe.

Jaabi jatebɔlen ye Yahutuw ka dije ye baara ke ni min ye kabini san keme naaninan jɔɔɔn Krisita tile la. Romɛkaw ka tɔɔɔ degun kosɔn — Sanhedrin tun be ka tije ani a tun te se ka kuma ci tugun ni dannaya ye — Hillel II be bonya da a kan ko a ye kalolabɔ labɛn jatebɔ siratige la. San tan ni kɔɔɔɔɔɔ sɛgesɛgeli be kalo tan ni saba don san wolonwula kɔɔ minnu latigɛra ka kɔn. Kɔɔsili si man kan ka ke. A be baara ke dije jɔɔ o jɔɔ la, k'a sɔɔ kiritigeso te baara la Jerusalem.

A fana be taa ni sariya naani ye minnu be bila kɔfe, n'olu ye *dechiyot ye*, minnu be Rosh Hashanah wuli ni tile kelen walima tile fila ye k'a sɔɔ n'o te, a tun bɛna jigin cogo la min te nɔɔɔ — kɛɛɛɛɛɛɛɛɛɛɛ la walasa ka Yom Kippur bali ka bin lafiɛ don kɛɛɛ, o kɔɔ tun bɛna ke tile fila tugu-tugulen ye, tobili walima sudon te se ka ke min na.

Kalandriya jɔlen ka kan ni fɛn ye min ka fisa ni gɛnni ye, a ka c'a la, a bɛ min sɔɔ n ka kanpaɲi mɔɔw fɛ. O tun ye lakana wale wajibiyalen ye cɛw fɛ minnu tun b'a ɲini ka jamana dɔ ka bato to a cogo la k'a sɔɔ u ka sigidakow tun bɛ ka tiɲɛ. O ye jatebɔ-yɔɔ ye min tɛ 'ko ye min tɛ 'ko ye. A ye seliw to ɲenamaya la kabini san kɛmɛ tan ni wɔɔɔ. A ka kan ni bonya ye.

Nka kɔtigɛcogo sariyaw ye marako ye. U bɛ yen walisa ka labatoli kɛ fɛn ye min bɛ se ka kɛ. U tɛ Levitike 23 la.

Mun na ne bɛ baara kɛ ni kɔɔsili kalandriya ye

Kun saba, ka kɛɲɛ ni girinya hake ye.

Fɔɔ, o ye sɛbɛnni bɛ min ɲɛfɔ. Levitike 23 bɛ seliw sigi ka kɛɲɛ ni kalow donw ye. Dutɛɔɔmɛ 16:1 bɛ kalo fɔɔ sigi orje fɛ. Tɛmɛsira fila si tɛ foyi dɔn san tan ni kɔɔntɔn sɛgɛsɛgɛli ko la walima sariya dɔ kan min bɛ Yom Kippur bali ka lafiɲɛ don dɔ kɛɛ. Ni ne bɛ Levitike 23 kalan walasa k'a dɔn seli bɛ bin tuma min na, ne ka kan ka baara kɛ ni Levitike 23 bɛ miiri min na.

Filanan, o ye min tun bɛ baara la tuma min na kiraya kumaw dira, ani tuma min na seli naani fɔɔw dafara. Ezekiel, Daniel ani Yuhana bɛɛ ye sɛbɛnni kɛ kɔɔsili kalandriya dɔ kɔɔ. Kibaru Duman sɛbɛnɔagaw fana y'o kɛ ten. Yesu gengenna jiri la Tɛmɛkan seli dɔ la min tun sigilen bɛ kɔɔsili fɛ, a ma kɛ Hillel ka sɛɛkili fɛ, o min tun tɛ yen san kɛmɛ saba wɛɛ kɔɔ. Ni seli naani fɔɔw dafara kɔɔsili kalandriya dɔ kan, o ye kalolabɔ ye n b'a jira ko saba labanw bɛna dafa min kan.

Sabanan — wa nin ye kun ye min tɛ mɔɔɔ ɲɛnaje — kalandriya jatebɔlen bɛ wuli. San tan ni kɔɔntɔn sɛgɛsɛgɛli ka ɲi kɔsɛɛ nka a dafalen tɛ; a bɛ janya tile kelen ɲɔɔɔ na san 216 o san 216. San kɛmɛ tan ni wɔɔɔ ni kɔ kɔɔ, fili dalajɛlen ye tiɲɛ ye, wa o ye kun dɔ ye min b'a to bi rabiw ka Tɛmɛkan seli bɛ bin tuma dɔw la kalo dafalen tile ni tile kɔfɛ. O jiginni ye jatebɔ tiɲɛ ye, Yahutu faamaw sɔɔna min ma, wa o ye dalilu ɲɔɲɔn ye ka sankololafɛnw ka fɛɛɛ fɛ ka tɛmɛn ɲininkaliw kan minnu bɛ waati tigitigi kan.

O la, kalandriya min bɛ Kɛ nin gafe in kɔɔ, n'o bɛ tugu Masiya 2030 Poroze ka baara kɔ, o bɛ kalo fɔɔ Jira ni kalo ɲɔɔɔɔɔɔɔn ye min ka surun samiye tilebin fɛ, n'o jatebla Kɛra sankolola-ko siratige la Jerusalem waati kama.

Sisan, a musaka

O sugandili bɛ musaka min bɔ ne la, o file nin ye, o fɔra ka jɛya i n'a fɔ ne bɛ se cogo min na.

N ye o sangali boli san o san k'a ta san 2025 la ka se san 2030 ma — kalandriya fila

bee, seli bee, kerefe. U ni jogon ce danfara file nin ye, tile kono:

San	Danfara min be kalandriya fila ni jogon ce
2025 san	0 fo tile 1
2026 san	Tile 1
2027 san	tile 30 fo tile 31
2028 san	tile 1 fo tile 2
2029 san	tile 1 fo tile 2
2030 san	tile 1 kaban, zeru be ke bin seli bee la

Aw ye san 2027 laje.

O san wako ninu na duuru kono, kalandriya fila be ben tile kelen walima tile fila kono. U te sigida jogondanw ye minnu be ko werew ko kungo kono. U ye kalo tiji kelen geregere cogo fla ye, wa u fanba be jigin yoko kelen na.

Nka san 2027 ta te kelen ye. 2027 san na, kalolabo jolen b'a kalo tan ni saba Don a la, n'o ye Adar II ye, wa tile ni waati sariya t'o Ke.

Jejogonya min ka surun san 2027 tilebin fe, o be Bin marisikalo tle 8, o la kolosili kalo folo be Damine tilebin fe o wula fe — tile yeelen don Marisikalo tle 9, sariya 2 **fe**.

kalandriya basigilen b' a jira ko nisan tile 1 be awirilikalo tile 8 ani nisan tile 14 be ke **awirilikalo tile 21 san 2027** . Tile bisaba ni jogon ce, san wako kono, a nafa ka bon yoko min na kosebe.

Kalo dafalen ni jogon ce. Wa san 2027 ye outlier san kelen ye o 'kono o bee la.

O la, jogya in file nin ye, a fra ni kanba ye : don min be ke san 2027 marisikalo tile 27-28, o be kolosili kalolabo don de kono. Ni kalolabo jono ye

don puman ye, o don tɛ seli don ye dɔɔn, Fɛn fɔlɔw ka sɔɔli min bɛ kɛ o kan, o bɛ wuli, wa san 1290 damine ka kan ka kɛ yɔɔ wɛɛ la.

Kɔɔsili kalandriya bɛ tiɛ, kun saba minnu fɔra sanfɛ. O tɛ pininkali fitinin ye, wa mɔɔ minnu tɛ bɛn jɔɔn ma, olu tɛ nalomanw ye. O ye doni-ta-miiri ye n ka don fla la surunya jukɔɔ, wa a bɛ Kɛ ka Bɪn sà̀n wɔɔ la sà̀n kelen na yɔɔ min na sugandili bɛ kalo kelen Bɔ. Ni o bɛ i tɔɔ, o ka kan ka kɛ. O ye ne tɔɔ fo ka waati jan kɛ nin tilayɔɔba in na.

Ani sisan kibaru duman

Aw ye o tabali sinsinni laban lajɛ tugun.

San 2030, kalandriya fla ninnu bɛ Bɛn tigitigi. A tɛ kɛ ka surunya. Ka se don ma, tilebin seli bɛɛ la:

Duminiba	Kɔɔsili kalandriya	Rabw ka kalolabɔ sigilen
Yom Teruah (1 Tishri) .	Setanburukalo tile 28 san 2030	Setanburukalo tile 28 san 2030
Yom Kippur (10 Tishri) Bamako, Mali.	Utikalo tile 7 san 2030	Utikalo tile 7 san 2030
Sukot bɛ damine (15 Tishri) Tile 1335nan	Utikalo tile 12 san 2030 San 2030 desanburukalo tile 21	Utikalo tile 12 san 2030 San 2030 desanburukalo tile 21

I sigi n’o ye, bawo i ka kan ka sɔn min ma walasa ka gafe in tɔ ta kɔɛbɛ, o bɛ fɛn caman Changé.

Yɔɔ min bɛ taa, o tɛ bɔ ne ka kalolabɔ la.

Kalanbaga min bɛ ban fɛn bɛɛ la nin tilayɔɔba in kɔɔ — min b’a miiri ko kɔɔsili kalandriya ye fɛn ye min tɛ fɛn ye ani kalandriya jɔlen ye Heburukan kalandriya sariyalen kelenpe ye min bɛ yen — o bɛ se hali bi Yom Teruah la setanburukalo tile 28 san 2030 ani Yom Kippur la ɔkutɔburukalo tile 7 san 2030.

O don fila tɛ ne ka fɛɛɛ ka fɛn dilannen ye. Fɛɛɛ fla bɛɛ bɛ jigin yɔɔ minnu na, olu de bɛ yen. I bɛ se ka n ka kalolabɔ fili kɛnɛma pewu ani a laban tɛ Changé.

Marifa min bɛ damine, o bɛ tali kɛ kalandriya la. A bɛ taa yɔɔ min na, o tɛ.

nin ye yɔɔ ye tigitigi , kiraya seɛɛnbaga bɛ damine ka a bolo se dapɛw ma i n' a fɔ *kabako* . **O jɔɔɔndɛmɛ in tɛ kabako ye.** O ye lunisolar system fla bɛ min Kɛ n’a

Kera k'u Bìn fasa la, u be min Ke tuma bee — i b'a Ye k'u benna 2025, 2026, 2028 ani 2029 sànw na o tabali kelen in na. San 2030 benkan in nafa ye lafasali ye, a te dalilu ye. A te don in Sementiya. A be sɔsɔli dɔ bɔ a la : mɔɔ si te se ka san 2030 setanburukalo ni ɔkutɔburukalo donw bɔ kene kan k'a ke so kɔɔ kalolabɔ bɔli ye, bawo kalolabɔ jɔɔjɔɔ fana b'u bɔ.

O dɔɔɔ de b'a Ke. A be se ka ke.

Sura 3 — Fɛn min be jate dalilu ye

Ne ye n ka baarakɛɛnamaya san fɔɔw ke hakilijagabɔla ye sanni n k'o ke waajulikɛla ye. Kore kanko dɔnnikɛla fɔɔ, Dari kɔfɛ. Baara tun ye ka kunnafoni tilalenw laje ani ka fɛn nafama dɔ fɔ u kɔɔ kan, k'a sɔɔ a jɛlen don ko daliluw be dannaya hake min sinsin tiɛ na.

Baara be kololi min kalan, ani n b'a fe ka na ni min ye gafe in kɔɔ, o ye ko **i ka fɔtaw bee barika te kelen ye, wa k'a ke i n'a fɔ a te ten, o de ye i be mɔɔw faga cogo min na.** Jatemine min be fɛn bee jira ni dannayakan kelen ye, nafa te o la bawo kalanden te se k'a dɔn a ka kan ka wale ke ɔɔɔ minnu kan.

Kirayakuma seɓenni fanba be o geɛya tigitigi de la. Jatebla, tariku, faamuyali ani hakilinata be Lase kan kelen na min be To sen na gafe kelen kɔɔ, wa kalanden be To k'a Labɛn. O la, n b'a Laje i ye.

sɔsɔli in ta kosebe fo n y'a yere ka dakun dɔ di a ma — Sapitiri 9 be waati bee jatemine walasa ka sɔɔɔɔɔɔ jelenw sɔɔ, ankɔri jelenw ani faamuyali taabolo jelenw, wa a sɔɔɔɔɔɔ ye ko u te **seere** yeremahɔɔɔɔɔɔɔɔ naani ye. N b'o fo yen, tabali dɔ kɔɔ, sanni mɔɔ wɛɛ ka se.

Aw be curve-fitting objection ta fɔɔ.

O la, mun be ɔɔɔɔɔɔɔɔ ni benkan fara ɔɔɔɔ kan? Fen saba, wa n tun bɛna o saba bee ke mɔɔ wɛɛ ka sigida fana na:

Yala parametɛɛw sugandira u yerema ka bɔ ɔɔɔ la wa? Jateden 390 ni 40 dira Ezekiel 4. Jateden wolonwula cayalenba dira Levitike 26. San biwɔɔɔ bɔɔɔɔɔ be di Zaburu 90:10 kɔɔ. Olu si ma sugandi ne fɛ. Sugandili kelen minnu be ke, olu ye *damine donw* ye, wa sɔsɔli be balo ɔɔɔ min na tiɛ na — o de y'a to Sapitiri 6nan ni 7nan b'u janya fanba ke ka damine donw lafasa sanni ka jatebɔ ke.

Hɔɔɔɔ degere joli be yen? Waati kelen-kelen bee be ni sugandili gansan fila ye: a be damine ɔɔɔ min na, ani cayalan be ke siɛ joli. Parametiri 8 be waati naani kɔɔ, wa ne b'a fɛ ka tilennen to ko filanan ye sugandili lakika ye — Levitike 26 t'a fɔ i ye i ka kan ka caya hake min ke.

Nka a file o negebere filanan ka gelen cogo min na. A cayalan ye wolonwula ye, o la, waleyali kelen-kelen bee be kumasen bee segesegɛ ni wolonwula ye. Israel ta la, k'a damine san 701 K.N.

Nafa kelen tigitigi be waati kelen na min be jigin ɔɔɔ o ɔɔɔ tariku seɔɔɔɔ kɔɔ hali dɔɔɔɔ. O te knob ye i be se ka tune; o ye switch ye min jɔɔɔ kelen be se ka da a la. Damine donw ye hɔɔɔɔ lakika sigiyɔɔ ye, o de y'a to tilayɔɔba 6nan ni 7nan b'u janya fanba ke ka damine donw lafasa sanni ka jatebɔ ke.

Yala o sistemu be segesegeliw ke a mago tun te minnu na ka tɛɛ wa? Nin ye kɔɔɔli barikama ye, wa ne tun bɛna min ke ne la ni ne tun ye e ye. Sistemu min be ben, o be jaabiw di tigitigi, a jɔra ka minnu dilan, foyi te tɛɛ o kan. Sistemu min be fen lakika dɔ jɛfɔ, o ka teli ka kabakow lase — nɔ minnu be bin a kɔɔ k'a sɔɔ u ma lapini.

Olu saba be nin gafe in kɔɔ, i bɛna u kunben kɔfɛ. Danni min be Daniel ka san 1290 ni Yuhana ka san 1260 cɛ, o be ke tile bisaba tigitigi ye, o ye murutili waati janya ye tigitigi, wa ne m'a bila yen — o ye danfara ye jateden fila ni ɔɔɔ cɛ minnu seɔɔɔɔ san kɛɛ wɔɔɔ ni ɔɔɔ cɛ seɔɔɔɔɔɔɔɔɔ fila fɛ. San 1260 ni 1250 cɛ danfara be ke tile tan tigitigi ye, wa seli fla kelen tigitigi be Heburukan kalandriya bee la minnu ni ɔɔɔ cɛ ye tile tan ye, wa jatew be Jigin a dakun fla bee la. Ani Daniel ka san 1335 jiginna Alabatoso dabɔra kokura sankɔɔta don na, ne ma o kɔɔsi fo

jatebɔseben y'o fɔ ne ye.

O mɔɔɔ saba si tun man kan ka baara ke. O cogoya in jɔra min kama, u te o ye. Ni modeli dɔ tora ka jaabi pumanw di jininkaliw ma i ma minnu ke , o ye modeli dɔ bolonɔbila ye min be fen lakika dɔ nɔfe.

Ne ye min sɔrɔ ka fili

N y'a Fɔ damine na ko segesegeli-web-yɔrɔ jɔli ye n yere ka fili fla Mine. U file nin ye, bawo gafe min b'a fɔ ko a be se ka segesege, o ka kan k'a jira a ye segesegeli min ke.

Jatebla sariya. A jeflen be tilayɔɔba 1nan na — lajɛba fila minnu tɛ kelen ye, minnu be bɛɛ lajɛlen/danfara, n ka gafe fɔlɔ kɔɔɔ, jɛ naani ni jɔɔɔ cɛ. A Labenna ni sariya kelen fɔli ye k'a waleya yɔɔ bɛɛ.

Alabatosoba halakili. N y'a sɛbɛn gafe dɔ kɔɔ min tɔɔ ye ko *Teaching History Sani a ka kɛ*, ko Alabatosoba halakina “Tɛmɛnkan seli waati la, san 70 Krisita tile la.”

O ye ko jugu ye. Josɛphe ka kuma jɛlen don, ani Mishnah fana jɛlen don. Tite datugulen Jerusalem kogow kan Tɛmɛnkan seli la, Nisan tile 14, Awirilikalo cɛmancɛ jɔɔɔ na san 70 Krisita tile la — dugu tun falɛn be taamakɛlaw la, o de y'a to tigitiɔi o lamini kɛra balawu ye. Nka Alabatoso yɛɛ ma jeni fo 9 walima 10 Av, kalo saba ni tila jɔɔɔ o kɔfɛ, Awirilikalo daminɛ na.

N tun ye laminiko dɔ degun ka kɛ ko dɔ ye. O ye fili ye min be kɛ ka caya ani a tun ye ne ta ye hali bi.

Min ka di, o ye min Kɛra n y'a Latilɛn tuma min na. Juda ka wagati mago be Tɛmɛnkan seli la ka taa Tɛmɛnkan seli la walasa ka jigin Tɛmɛnkan seli la san 2030. *Lamini* daminɛna Tɛmɛnkan seli la. Alabatoso jɛnina Awirilikalo la. O la, tiɔɛ min latilɛnna — lamini, a tɛ jeni — o de be jate jɔ tiɔɛ na ka jɛ.

O fili tun be ka ne yɛɛ ka sɔsɔli barika dɔɔɔya. O be kɛ ka caya ka tɛmɛ mɔɔɔw b'a miiri cogo min na, wa o ye sɔsɔli ye walasa k'i ka baara laɛ hali n'i ka dantigeli diyara i ye.

Nin gafe be min kɛ ani a tɛ min fɔ

Fɛn naani, o la an jɛlen don sani an ka daminɛ.

Ne b'a fɔ ko Ala ye fɛnw fɔ ne ye. N bɛna “mɔɔ si tɛ don walima lɛɛ dɔn” sɔsɔli jɛnabɔ ka jɛ sapitiri laban kɔɔ, nka n tɛna a to a ka sigi jɛ biwɔɔɔ kɔɔ, a ma jɛfɔ, o la, a surunyalɛn filɛ nin ye. Nin gafe in be don dɔ tɔɔ fɔ. A be se o don na ni jateminɛ ye ka bɔ sɛbɛnw ni tariku kɔɔ, ka tiɔɛ caman laɛ ani k'a laɛ u be bɛn jɔɔɔ ma cogo min na.

N t'a Fɔ ko nin sɔsɔli in sinsinni kelen si ye dalilu ye. Waati naani la kelen tun tɛna ne lasun a yɛɛ ma. U dɔ la kelen be se ka kɛ jɔɔɔndan ye; Bibulu ye gafɛba ye wa jatedɛn caman be a kɔɔ. O sɔsɔli ye jɔɔɔndan ye. N b'o Fɔ k'a jɛya ani siɔɛ caman walasa mɔɔ si kana fili nin ma ko gafe min b'a girinya Lajɔ jatebɔ kelen kan.

N b'a fɔ ko n ka daminɛ donw tɛ se ka sɔsɔ. U ye Tier 3. N be sɔsɔli kɛ u nɔ na. Mɔɔ dɔ be se ka sɔsɔli kɛ ka segin, nka u bɛna fili.

Ne t'a fɔ ko ne ye mɔɔ kɛɛnkɛɛnnɛn ye. Ala be baara kɛ ni mɔɔ nimisalɛnw

ye. Ne ye ɕe ye min y'a yeɛ di kɔɛɛ ka baara ke Matigi ye senuya la, ne
kerenkerennen don dɔɔn ko o ɕe suguw man ca.

Olu de ye dugukolo sariyaw ye. Sisan ɔɔɔli yeɛyeɛ.

YƆRƆ II — NEƆOLI FILA

Sapitiri fila minnu be doni ta, ani wagati fila minnu bilala ka boli.

Sura 4 — Ezekiel 4: Kaso fila, kumasen fila

A pinina Ezekiel fe a ka ko kabakoma do ke.

«I kɔni, i ka i da i kinin fe ka Israel ka so ka tilenbaliya da a kan, i na u ka tilenbaliya ta i da tile hake la.

Ni aw ye ninnu ke ka ban, aw na aw da siƙe filanan na, nka aw kinin fe, ka Juda ka so ka tilenbaliya ta. Ne y'a kalifa aw ma tile binaani kɔɔ, tile kelen san kelen-kelen bee la.» — Ezekiel 4:4–6

Sani o ka ke, temesira 1 fo 3nan na, a fɔra a ye ko a ka dunanko do ke:

*"Sisan, hadamaden denke, i ka biriki do ta, k'a bila i jefɛ ka dugu do seɓen a kan, Jerusalem. O ko, i ka negedaga do ta k'a sigi i ni dugu ce i n'a fo negɛ kogo, k'i jeda ke a la walisa a ka lamini, k'a lamini. **Nin ye taamasyen ye Israel ka so ma***

Briki min ni dugu do jalen be a kan. Lamini baara minnu jɔra a lamini na. Negedaga — o dape ye Heburukan dape gansan ye min be fo tobilikeminɛn fla ma — min jɔlen be kira ni dugu ce. Wa o kɔfe tile 390 ke fan kelen fe, tile 40 fan do fe, don kelen-kelen bee jɔlen be san kelen kɔɔ.

Fɛn naani sigilen don nin temesira wɔɔɔ in kɔɔ, wa ne b'a fe k'u ta walasa k'a jira u sɔsɔli be u kan cogo min na.

Sɔsɔli te min na: tile kelen be jo san kelen de la

Verise 6nan b'a fo k'a jɛya ko: *"don kelen be ke san o san."* Nin ye unit (yɔɔ caman tigeli) kelenpe ye nin gafe in kɔɔ, wa n be baara ke n'a ye yan bawo temesira b'a ke a yere kan. Moɔ si te sɔsɔli ke o ko la.

sɔsɔli te min na: kumasen fla be yen minnu te kelen ye

Israel ye 390. Juda ye 40. U be di u danma, u be taa u dan na, u te fara joɔɔ kan ka ke 430 kelen ye.

Gerɛkikan Seɓenni bayelemani dɔw be 190 kalan sannu u ka 390 kalan jateden foɔ la, ani bamanankanfalenbaga dɔw be o jatew fara joɔɔ kan walasa ka se 430 ma, ka san 430 minnu kɛra Misira jamana na, olu fɔcogo lapininen ye. Ne be baara ke ni

Heburukan Masoretiki 390 ye ani ne be kumasenw to u dan na, bawo temesira yere b'u to danfara la — fanw te kelen ye, jamanaw te kelen ye, u kuntaala te kelen ye, ani cikan jelen min be ke ka folo dafa ka sorɔ ka filanan damine.

Jamana fila ka kalan fana ye tariku be min wajibiya dɔɔn. Ezekiel ka waati la, o ye politiki jekulu fila ye minnu te kelen ye, minnu ka seben fila te kelen ye. Worodugu masaya, Israel ka so — kabila tan minnu farala Jeroboam ka fanga kɔɔ Rehoboam ka kuncɛbaya ye masaya tila kɔfɛ — donna bolibato la fo ka se a dan na fo Ala y'a yere jɛfɔ ko a y'a furu sa. Asiri y'a halaki ani k'a gen ka bɔ jamana kɔɔ, a ma segin tugun. Saheli masaya, Juda ka so, fana tun te kantigiya ke, nka a nimisa siɛ caman ani a yɔɔ dɔ, a ma furu sa abada, wa a maralen be.

Jamana fila, seben fila, kumasen fila. O de ye sebenni ye.

Negedaga kɔɔ ye min ye

Sisan an be Se kɔɔfɔli ma, o la, tier (dakun) be Dɔɔya.

Griddle jɔlen be kira ce — min be keɛbolo lamininen jɔyɔɔ fa — ani dugu ce. O ye barika ye. Ala yere ka jɛfɔli min be temesira 3nan na, o ye ko o ye *“taamafyen ye Israel ka so ma.”* Ni waati sera ka kere caman wuli Juda ye, griddle te yen.

N ye barika kalan k'a fɔ ko **a be lamini min jira, o tɛna jɛ kɔɔ**. Sɔɔdasi te teme o fe. Fen dɔ jɔlen be laminibaga ni dugu ce.

O kalan in be ni tariku kandida jɛlen ye. Jerusalem laminina ka teme siɛ kelen kan, wa o laminiw tilalen don saniyalen na ka ke suguya fila ye. Nebukadnezar ka lamini san 586 K.N., o jɛnabɔra; kogow jigira, Alabatosoba jeni, jama taara Babilone. Tite ka lamini san 70 Krisita tile la, o jɛnabɔra; o ko kelen de kera tugun. Nka san 701 K.N., Asiri Senakerib ye Jerusalem lamini, **a ma se**.

O dese in ye ko ye min seereyalen don kosebe kɔɔnfɛla kɔɔlen na, wa a seereyalen don ka bɔ fan fila bee fe. Masakew filanan 19 be a seben ko Matigi ka meɛke ye Asirikaw ka sigiyɔɔ gosi ani Sankerib ka kɔsegin ka taa Ninive. Wa Senkerib yere ka Prisme — a ka maana ofisiyali, min sebenna a yere ka sebennikelaw fe, ni dusudon bee ye ka waso — o be Ezekiyasi datugu Jerusalem *“i n'a fɔ kɔɔ min be kaburu kɔɔ”*, o kɔfɛ, kabako la, a t'a fɔ abada ko a ye dugu mine. Asiri masake dɔ min ye faaba dɔ mine, o y'o fɔ waati jan kɔɔ. Nin kelen in ma o ke.

Jerusalem lamini min ma jɛ kɔɔ, o jiralen be ni barika ye min laminibaga te se ka teme. N b'a ye ko o ye natural fit ye, wa n be yan k'a fɔ aw ye ko a bennen don.

Fen fila in kɔɔ ye min ye

Nin ye sɔɔli ye gafe bee be lafiɛbɔ min kan, o la n be taa n ka n yere sumaya.

Ezekiel dalen be a kinin fe Israel kama, o kɔfɛ a kinin fe Juda kama, a jɛ be dugu fan bee la. Mun na sebenni b'a jira fan min fe?

Jaabi jɛlɛn yɛ dugukoloko yɛ: i ɲɛsinnen bɛ kɔɔɔn ma, worodugu bɛ i kinin fɛ ani sahelɪ bɛ i kinin fɛ. Israɛl tun yɛ worodugu fan fɛ masaya yɛ, Juda tun yɛ sahelɪ fan fɛ. Numanbolo ni worodugu bɛ bɛn Israɛl ma; kininbolo ni sahelɪ bɛ bɛn Juda ma. O yɛ kalan kɛlɛn yɛ, o yɛ jamanaden fanba ka kalan yɛ, wa a bɛɛ bɛ sɛ ka ɲɛfɔli kɛ a kɔɔɔkɔw la, nka n b'a jira aw la ko a man ɲi. **Kalanbaga min bɛ ɔ yɛn, o tɛ bɔnɛ foyi la jamana fila ninnu ka danbe la, wa a tɛ waati sɔɔɔ.**

Kalan min be n bolo — ka tugu Masiya 2030 Poroze ka baara ko, n y'a soko yoko min na fola — o ye ko kerew fana be **sira kofa waati kono** .

Nin ye saskoli ye. Heburukan sebennen be kinin fe ka taa kinin fe. Heburukan kalanden ne be damine kinin fe, ka taa kinin fe. N'i ye ko kelenw tugu-tugu kokon ko i n'a fo Heburu sebennikela do ye dawew laben cogo min na — ani Heburu sebennikelaw ye ko kelenw sigiyakoma ja nin cogo la tije na — ko folow be sigi kinin fe, kofe ko kelenw be sigi numan fe.

Kira dalen be Jerusalem lamini ja do kerefe. Lamini ye yoko jolen ye ja cemance la. Wa a be da a fan kelen fe, o kofe, a be da a fan do fe.

- **Negbere fe, Israel, san 390.** Lamini kinin fe waatibolodacogo do kan kinin fe ka taa numan fe koro ye kofe
a. Israel ka san 390 be taa jefe ka bo lamini na.
- **Kije fe, Juda, san 40.** Kerengerennena la, lamini koro ye a jefe . Juda ka san 40 be boli walisa a ka ban ni lamini ye.

N'o ye tije ye, o tuma na fe, waati fila doron ma di Ezekiel ma, nka sira fila ma di a ma, wa lamini min jiralen be biriki kan, o ye kumasan fila bee be wuli ka bo min na.

Sisan, a to n ka saskoli ke n yere kan bawo i ka kan ka counter-case ye ni fanga bee ye.

O saskoli in. Nin ye girinya caman ye jayakofalen do ka kan ka min ta. Ezekiel ye kira ye min dalen be kogo la, a te sebennikela ye min be segesegele ke. Ni Ala tun b'a fe k'a fo ko "nin sanw be boli lamini kofe" ani "ninw be boli ka kon o je," dawew tun b'a bolo k'o fo — Heburukan dape gansan dafalenw be yen ka jasin sani o ma ani a kofe — wa a y'u fo Ezekiel yoko were la kogya la. Ce dalen be a farikolo fan min na, k'a kalan waatibolodacogo siratige la, o ye jatemine ye ka bo sangaso siratige la. O ye hakilitigiya ye. Hakilitigi ni tije te kelen ye.

N b'o fanga ye.

N tun bena min fo ka segin. Fen saba.

Fola, kunnafoni in *jeflen don* , sije fila, wa jefoli te baara ke dugukoloko doron kalanni jukoro. Ni numanbolo ni numanbolo be worodugu ni saheli doron de jira, kerew ye masirifenw ye — sebenni ye so fila bee togo fo kaban k'a jeya ninakili kelen kono. Ala ye taamasyen wale camanba di Ezekiel ma ani a ka c'a la, a konkow koro ye fen do ye.

Filanan, negedaga be sira kelen de jira. Dugukoloko kalanni gansan kono, griddle ye barika ye min mago te jefoli la bawo laminiko mago te dantigeli la. N be kalan min

mine, o jukɔɔ, griddle be lamini *min jira* — min ma je sɔɔ — ani kerew b'a fɔ i ye sira min ka kan ka jate ka bo a la. O kunnafoni fila be baara ke jɔɔɔn fe, o ye dalilu dɔw ye k'u be jɔɔɔn fe.

Sabanan : **kalan be dafa duguma, a te dafa sanfe.** Mɔɔ si tun tena nin sɔɔ Ezekiel 4 dɔɔɔn na, ka nene kalan. Fen min b'a To n b'a Mine, o ye ko n'i y'a Temɛ, kumaseɛ fla beɛ be Ban sàɔ kelen na ni sira fla ye minnu te kelen ye pewu, wa o sàɔ fana ye waati fla werew Jigin yɔɔ ye. Kalan be Sòɔ a be min Bo, a te Sòɔ a yere ka daliluw fe.

O ye sɔsɔli sugu sariyalen ye — o ye hakilina dɔ b'a ka mara sɔɔ cogo min na kololi suguya bɛɛ la — nka o tɛ sɔsɔli suguya barikama ye, wa n tɛna a fini don i n'a fɔ kelen. Ni jiginɛw ka ɲɔɲɔndɛmɛ min bɛ tilayɔɔba 6nan ni 7nan na, o ma kɛ, aw ka kan ka nin kalan in bila. A bɛ wuli walima ka bin ni a bɛ min sɔɔ.

Tier 3. Sɔsɔli kɛra, a ma sɛgɛsɛgɛ. Kùnnafoni barikama min Fɔra a bɛɛ lajɛlen na. Nin jɔlen bɛ yen , sisan i yɛrɛ bɛ se k'a pese.

Ezekiel 4 bɛ min di an ma

- Jamana fila, jalaki fila: san 390 ani san 40. (*Tier 2 — sɛbɛnni b'o fɔ.*)
- Tile kelen bɛ jɔ san kelen de la. (*Tier 2 — vɛrise 6 b'o fɔ.*)
- Lamini min bɛ dɛsɛ, min taamasiyɛn ye nɛgɛ barikalan ye. (*Tier 3 — sɔsɔli kɛra.*)
- Israel ka sanw bɛ taa ɲɛfɛ ka bɔ o lamini na; Juda ka boli ka taa lamini na. (*Tier 3 — sɔsɔli kɛra, wa nin ye jɛɲɔɲɔnya barikama ye.*)

Ezekiel 4 tɛ min *di* an ma, o ye hakilina si ye min b'a jira ko nin jatedenw bɛ se ka caya. O kama an ka kan ka segin san kɛmɛ kɔɲɔɲɔɲɔ kɔfɛ, ka taa Levitike sapitiri dɔ la, a bɛ se ka fɔ ko mɔɲɔ si tɛ min kalan.

Sura 5 — Levitike 26: A cayara ni wolonwula ye

Levitike 26 ye tilayɔɔba ye, Ala y'a fɔ Israel ye min na, sani u ka don jamana kɔɲɔ, min bɛna kɛ tigitigi ni u y'a bila a kɔɲɔ.

O tɛ sapitiri ye min bɛ mɔɲɔ lafiya. O fana ye sapitiri ye min ka di kɔsɛbɛ sigicogo la Tawurata kɔɲɔ, bawo a tɛ ɲangili kelen bagabaga. A bɛ bagabagali kɛ u ka ɲɔɲɔndan dɔ la min bɛ ka bonya, dakunw na, ni sariya jɛlen ye ka ɲɛsin wuliliko ma — wa a b'a fɔ ko o sariya bɛ kɛ siɲɛ naani danfaralenw na.

v.18 — “Ni aw ma ne kan minɛ o kow kɔfɛ, ne na aw ɲangi ka tɛmɛ o kan siɲɛ wolonwula aw ka jurumuw kosɔn.” **v.21** — “Ni aw ye ne juguya kɛ, ni aw ma sɔn ka ne kan minɛ, ne na dɔ fara aw kan siɲɛ wolonwula ka kɛɲɛ ni aw ka jurumuw ye.” **v.24** — “o tuma na, ne na aw juguya, ne yɛrɛ, ne na aw bugɔ siɲɛ wolonwula aw ka jurumuw kosɔn.” **v.28** — “o tuma na, ne na dimi juguya kɛ aw kama, ne yɛrɛ, ne na aw ɲangi siɲɛ wolonwula aw ka jurumuw kosɔn.”

Ladilikan naani. U kelen-kelen bɛɛ bɛ sarati kɛ ka ban ka taa a fɛ. kelen-kelen bɛɛ bɛ **siɲɛ wolonwula** ɲɛfɔ .

Jatemiɛ tɛ fili wa a bɛ kɛ ni lapini ye : nin ye jalakibɔcogo ye min bɛ kɛ ka caya ni cayalan fɔlen ye. “Siɲɛ wolonwula” כוכא mana kɛ fɛn o fɛn ye, Ala b’o fɔ siɲɛ naani tilayכוכא kelen כוכא, wa o waati kelen-kelen bɛɛ la, a bɛ damiɛ o cogoya kelen de fɛ — *hali bi i ma nimisa*.

Nin tilayכוכא in bɛ ɲininkali min kɛ

Sisan, fɛn bɛɛ bɛ כ Heburukan daɲɛ fila de la: שבע (*sheva*), wolonwula, ani kumasen min jɔlen bɛ a kan.

Kalansen fila bɛ yen, wa u tɛ kelen ye tiɲɛ na.

Kalan A — fanga. “Ka tɛmɛ o kan siɲɛ wolonwula” kɔɔ ye ko a juguya siɲɛ wolonwula. A ka jugu, a ka gɛlɛn, a bɛ kɛ ka ɲɛ. “Wolonwula” bɛ baara kɛ cogo min na Sɛbɛnniw bɛ baara kɛ n’a ye tuma caman na, i n’a fɔ dafalɛn hake — ɲangili sumanikelan dafalɛn ni dafalɛn. O kalan in 'kɔɔ kumasɛn in tɛ foyi Fɔ fɛn o fɛn bɛ Taa waati hake min na.

Kalan B — a kuntaala. “Siɲɛ wolonwula” bɛ kumasɛn caya. Ni waati tun ye san 390 ye, ni a ma nimisali lase, o waati bɛ kɛ 390×7 ye.

A kalanni ye jamanaden fanba jɔɔɔ ye. N y’o bila disiki kan n yɛɛ ka kumaw la. ɲɛfɔlikɛla fanba, bamanankan bayɛlɛmani fanba ani Bibulu kalanbaga fanba b’o kumasɛn kalan i n’a fɔ a bɛ dɔ fara a ka juguya kan, a tɛ waati janya. Angilɛkan bamanankan baarakɛcogo min ka ca kɔsɛbɛ, n’o ye “sevenfold” ye, o bɛ degeli jira a yɛɛ la sanni ka janya jira. N’i ye ɲininkali kɛ Heburukan dɔnnikelaw la, A kalanni tun bɛna sɛ sɔɔ lafiya la. U bɛɛ ye fili ye.

Wa nin gafe in bɛ Kalan B de wajibiya. N’a tɛ, kumasɛn cayalɛn tɛ yɛn, san 2730 tɛ yɛn, san 1960 tɛ yɛn, san 2030 tɛ yɛn. Nin ye charnière ye. Ni Kalansɛn A bɛnnɛn don, gafe datugu.

O la, a to n ka kuma fɔ B ye, ka daminɛ ni sɔn ye min ye tiɲɛ ye A kɔɔ.

Min intensity kalanni bɛ sɔɔ ka ɲɛ

A bɛ yɔɔɔnin kɛlɛn kɔɔkɔw sɔɔ ka ɲɛ. Jalaki minnu kɔfɔlɛn bɛ Levitike 26 kɔɔ, olu ye jogo ta fan fɛ

— siran, tiɲɛni bana, dɛsɛ, ja, kungosogo, lamini, mɔɔɔfaga, jɔɲya. U bɛ bɔnya ka taa a fɛ siran fɛ. Ka cayalan kalan i n’a fɔ min bɛ o siranfɛn fanga bɔnya, o bɛ bɛn laminifɛnw ma cogo la min bɛ kɛ a yɛɛ la.

Wa “wolonwula” bɛ dafalɛn hakilina ta tigitigi Sɛbɛnniw kɔɔ. Dali tile wolonwula. A ye waleɲumandɔn siɲɛ wolonwula kɛ Kaɛn ye. Naaman ye a su ji la siɲɛ wolonwula. Yafa kɛli siɲɛ bi wolonwula siɲɛ wolonwula. Mɔɔ si tɛ o jate.

Intensity kalanni tɛ 'sɛnbɔli ye. O ye kumasɛn kalanni jɛlɛn ye a danma.

O ko in kɛra waati jan kɔɔ

A fɔɔ, sapitiri cogoya, bawo sɔsɔli bɛ bɔ a de la wa a bɛ sɛ ka fɔ ko mɔɔ si t’a Labɛn.

	Ka ci	Jalaki
Basi	vv. 14–15 — ni aw mavv. 16–17 · siran, tiɲɛni bana, dɛsɛ	

damine	kan mine	
Escalation	v. 18 — <i>ka teme o kan</i>	v. 19–20 · sankolo be i ko nege, dugukolo te
(Soroli) 1	<i>sije wolonwula</i>	foyi bo
Segesegeli	v. 21 — <i>sije wolonwula</i>	v. 22 · kungosogow, denmisenw minena,
2		siraw lakolon
Segesegeli	v. 24 — <i>sije wolonwula</i>	vv. 25–26 · npan, banajugu, buru ni dumuni
3		tilalen
Segesegeli	v. 28 — <i>sije wolonwula</i>	vv. 29–33 · mogɔfaga, dugu minnu
4		tijena, minnu jensenen don siyaw cema

naani , o sarati kelen: *hali bi i ma i nesin Ne ma → siɲe wolonwula* . Ani k'a kolɔsi laban be jigin yɔɔ min na — jɔnya la, a jensennen siyaw cema.

Kolɔsili dɔ o tabali ko la. N y'o jiginniw jate kelen fo naani, wa a bɛna nɔɔya ka bɔ “sapitiri be sariya fɔ siɲe naani” ka taa “sariya be tasuma don siɲe naani tigitigi, o kɔfɛ a be ban.” Sebenni t'o fɔ. A tɛ 'sɛnbɔli laban Laseli abada, a t'a fɔ abada *wa nin kɔ fɛ n tɛna caya tugun*. A be min di, o ye sarati ye — *ni hali bi i tɛna wuli, o tuma na siɲe wolonwula* — min fɔra siɲe naani.

Ni o ye ko naani danfaralenw jatebɔ ye walima sariya jɔlen min digilen don so siɲe naani walasa Israel k'a ta kosebɛ, o yɛɛ ye kɔɔfɔ ye, wa sɛben b'a to da wulilen ye. N be n nesin jɔlen sariya ma : sarati min be segin-ka-bɔ cogo kelen na, o be kalan i n'a fɔ politiki ka tɛmɛ lisi kan, wa sarati min b'a damine, o ma ban abada. N tɛ yan ka sɔɔli kɛ foyi la. Ala ye ne ci ka taa tiɲɛ fɔ aw ye, ne kana kɛ kelen ye dɔnnikɛla caman cema minnu ka hakilinaw be. Kalan B – kuntaala kelenpe de ye tiɲɛ ye.

Sisan sɔɔliw — wolonwula, u barika ka dɔɔɔ ka se u barikama ma, ni kelen tɛ. A laban be bɔ cogo la ni lapini ye: a ye mɔɔ sɛbɛ ye, wa mɔɔ sɛbɛ ni barika tɛ kelen ye. Dalilu naani ni duurunan ye fila ye sapitiri be sinsin minnu kan, wa u ka fisa ka kalan jɔɔɔ fɛ.

Kelen: Heburukan tɛ ko latigɛ. Kumasen min be tɛmɛsira 18nan na, o ye אֲתִיכֶם וְלִי־שֶׁבַע *sheva al-chattotekhem* , wolonwula i ka jurumuɔ kan. A ye kɔɔɔɔɔɔmɔya ye wa a tɛ taamafyɛn ye. A t'a fɔ ko “a ka jugu siɲe wolonwula,” wa a t'a fɔ ko “a janya ka bon siɲe wolonwula.” U fla bɛɛ be sɔɔ dɔɔɔɔɔɔ siratigɛ la. Angilekan bayɛɛmani minnu b'a baara “siɲe wolonwula” olu ye sugandili kɛ Heburukan tɛ min wajibiya. O tɛ Kalan B Sɛmentiya — o kɔɔ kɔɔ ye ko da ma datugu ni dɔɔɔɔɔ ye, o min ye bara ye min ka dɔɔɔ ka tɛmɛ a be se ka fɔ cogo min na nka a nafa ka bon ka sigi sen kan.

Filanan: sapitiri be laban ni pangili min ye tiɲɛ na, o ye waati jan ye. Levitike 26 be bonya a ka taabolo naani fɛ, a be ban jɔnya la — o kɔfɛ, a be o jɔnya suman o yɔɔnin bɛɛ la *waati kɔɔ* , ani kɛɛkɛɛnɛnya la lafiɲɛ donw na:

“O tuma la, jamana na lafiɲɛ donw diyabɔ, ka aw to aw juguw ka jamana kɔɔ, o tuma na, jamana na lafiɲɛ donw diyabɔ, ka a ka lafiɲɛ donw diyabɔ.” — Levitike 26:34

Verise min be a kɔfɛ, o be o kuma kelen de digi: a tiɲɛni donw bɛɛ la, jamana be tɔ labato a ma min kolɔsi k'a sɔɔ Israel tun sigilen be a kan.

A file o sirilen don cogo min na. “*Siɲe wolonwula*” naaninan ye tɛmɛsira 28. A pangili be tɛmɛ tɛmɛsira 33 fɛ, ka laban ni jensenni ye. Wa tɛmɛsira 34nan na — tigeli nata

yere la — seƙen in b'a fɔ o nangili be suman cogo min na: san jate la. Jateden laban ni waati jatelen be ɲɔɲɔn kerefe seƙenni kɔɲɔ, foyi te u ni ɲɔɲɔn ce.

Sapitiri yere ka hakilina be laban jateɔ la. Jateden min nɔɔlen be jalaki dɔ la, seƙenni be min suman sanw kɔɲɔ, o ye cayalan ye min be fen dɔ ke sanw la.

Saba: nin ye jɔɲya jate cogo ye tiɲe na. Ni Babilone san biwolonwula jate kera 2 Tilew Kibaru 36:21 kɔɲɔ, Tilew seƙenbaga be segin ka taa Levitike 26 la

o kun : a kera “*ka Matigi ka kuma dafa Jeremi da la , fo jamana ka lafiɓe donw diyabo.*” Janya be ɓefo iko lafiɓe donw be sara, ani o sara be jate. Wa Daniel, Daniel 9:2 koɓo, a be Jeremi ka san biwolonwula kalan iko waati yerɓere, k'o jate, ka delili ke ni a banna.

O la, an be ni precedent canonique ye ne be opereli min ke tigitigi: ka nangili waati do ta Tawurata koɓo, k'a mine i n'a fo san damado, k'a jate, k'a jira ko a bena ban. Daniel y'o ke. O te 'yoro were ye min be Taa 'yoro were la.

Naani: siɓe wolonwula *mun* , tigitigi? Nin te soɓoli ye n ye min damine. A boɓa soɓoli do la, wa a ye pininkali bee faamuya cogo Changé.

A juguya te hake ye min be se ka suman. Unit si te yen min koɓo nangili kelen be ke nangili were siɓe wolonwula ye. Aw ye pininkali ke ko koɓo ka juguya siɓe wolonwula tigitigi ka teme koɓo temenen kan ani pininkali jaabi te — a te ke bawo jatebo ka gelen, nka bawo jatebo te foyi la.

Duration (waati janya) be ni unit (yoro) ye tiɓe na. Sanw. San binaani jalaki min cayara ni wolonwula ye, o ye san keme fila ni biwoɓo ye, wa mogo o mogo be se k'a laɓe.

Sisan, aw be a digi a kan. Jalaki te jogo ye min be panpan ka bo diɓe koɓo; o ye fen ye min be ke mogoɓo la, wa a bilali be waati ta. O la, nangili bee be ni fan fila ye — a ka gelen cogo min na, ani a janya hake — wa nangili *bee laɓelen* ye o fila bee no ye. O la, ni sebenni y'a fo ko nangili bena ke siɓe wolonwula ye, o be fen do fo o bee laɓelen ko la. Wa, jatebo be ke ni hake fla minnu ye, kelen tigitigi be Se ka jateden wolonwula Ta cogo o cogo la min be Se ka Laje.

Soɓoli lakika be yen, wa o de ye boli sira kelenpe ye. Wolonwula ye kumaseɓe ye min be dafa Sebenni koɓo — “hakilila bena ke a la siɓe wolonwula” Jenɓe 4:15 koɓo, o te mogo si ka jatebo ye. Ni *siɓe wolonwula* Levitike 26 koɓo, o ye o kumaseɓe sugu ye, o koɓo ye ko *dafalen* , wa a te hake si ta fewu.

I ka o sira ta k'a laɓe a be taa yoro min na. Ni jate ye kumaseɓe saniyalen ye, o tuma na fe, a te foyi suman, wa kumaseɓe naani ninnu te joɓɓoɓo ye min be bonya — u ye fen kelen ye min foɓa siɓe naani ni sinsin be caya. Jalaki minnu be temɓira 19, 22, 25 ani 29nan na, olu tun bena ke kiritige ɓefoli naani ye sanni ka ke sen naani ye ka wuli lada la.

O la, foroko do be yen, sira fila bee be taa yoro la n be se ka baara ke ni min ye. Siɓe *wolonwula* ye hake ye — o cogo la, a be tali ke jatebo la min be waati hake do la, wa waati janya ye hake kelen ye min koɓo, ko in be se ka segeɓe — walima a te hake

ye fewu, o cogo la, Kalan A tɛ kalan ye min bɛ kuma juguya kan fana min bɛ caya. O ye kalan ye Ala kan k'a fɔ ko *nin ye ko gɛlɛn* ye siɲɛ naani.

Segin-kalan bɛ balo o cogo filanan dɔɔn na, min barika ka dɔɔɔ. A tɛ se ka kɛ caya lakika ye ani fɛn dɔ caya ye min tɛ se ka suman.

Duuru: kalan fila la kelen dɔɔn de bɛ se ka kɛ fili ye.

Aw bɛ tugu sɔɔɔli naani kɔ sen kelen ka taa jɛ. Ni wolonwula hake bɛ nɔɔɔ juguya la, o tuma na, a bɛ nɔɔɔ hake dɔ la mɔɔ si tɛ se ka min fɔ, ka suman, walima k'a lajɛ. O jangili tun ka jugu cogo di fɔɔ? A ma fɔ. A juguya cogo di o kɔfɛ? O siɲɛ wolonwula. Waati jumen kɔɔɔna na? A ma fɔ fana — Levitike 26 ma waati jan si di a ka jiginni si ma.

Kuma min jɔra o cogo la, o tɛ se ka bɔ nkalon ye. Kɔɔsili si tɛ yen, don si tɛ yen, jatebɔ si tɛ yen min bɛ se ka sɔɔ abada. Fɛn o fɛn mana kɛ Israel la san ba saba kɔɔ, o bɛ se ka fɔ ko o ye fɛn ye siɲɛ wolonwula.

Sisan, kalan kuntaalajan bila a kɛɛ fɛ. San kɛɛ saba ni bi kɔɔɔntɔn, n'i cayara ni wolonwula ye, ka bɔ damine fɔlen na, o bɛ san di — wa o san bɛ bɛn walima a tɛ tiɲɛ ye. Kalanbaga jugu bɛ se k'a lajɛ ni jatebɔlan ye miniti kelen kɔɔ. A b'a kɔ Dɔn kɛnɛma.

Fɔli min tɛ se ka kɛ kojugu ye, o tɛ baara si kɛli ye. O tɛ fɛn ye min ka di mɔɔɔw ye ka jɛsin fɛnw labɛnni ma; o ye danfara ye fɛn fɔli ni foyi fɔbaliya cɛ. Ni *siɲɛ wolonwula* ye hake lakika caya lakika ye, a ka kan ka se ka kɛ sariya siratigɛ la k'a ye ko a kɛra cogo jugu la. Nin kalan fila la kelen dɔɔn de b'a to o bɛ se ka kɛ.

O sɔɔɔli in cogoya jugu dɔ bɛ yen min jɔlen bɛ sen kelen na. Version jugu bɛ boli: *duration kalanni bɛ jate di n ma ani severity kalanni tɛ, o de kama duration kalanni bɛ tiɲɛ.* O tɛ sɔɔɔli ye, a ye fɛn ye min ka di — wa kɔɔfɔla b'a fɛ ka min fɔ tigitigi n'a b'a fɔ ko sigida bɛɛ ye hakilinata ye min bɛ dusu don mɔɔɔ kɔɔ. K'a fɛ ka jaabi latigɛlen sɔɔ, o tɛ dalilu ye min b'a jira ko seben bɛ jaabi di. Sebɛnni caman tɛ o kɛ tiɲɛ na.

Version puman ye kuma ye min bɛ kuma sebɛnni kɛcogo kan, a tɛ fɔ ne b'a fɛ min na. **A file min dira Ezekiel ma tiɲɛ na.** A kana “da yen ka mɛn.” Tile kɛɛ saba ni bi kɔɔɔntɔn, o kɔfɛ tile binaani — o kɔfɛ, ni o yɔɔ ka kan ka tɛɛ, fɛn caman tigeli hake jɛlen dɔ: *tile kelen san kelen-kelen bɛɛ kama.* Ala ye kumaseɛ hake fɔ, o kɔfɛ, a y'a fɔ kira ye ko a ka kan k'a kalan unit jumen kɔɔ. O tɛ atmosphère kan ye. Jateden minnu bɛ Bɔ minnu tigitigi, ni fɛn caman tigeli fɔlen dɔ nɔɔɔlen bɛ a la, olu bɛ Bɔ ka Jate.

Aw k'o bila Levitike 26 kɛɛfɛ ani ka a sɔɔko kɔɔsi. Jatebla tigitigi bɛ sapitiri dɔ la ani

dajɛ tigitigiw bɛ sapitiri wɛrɛ la. Duration kalanni kɔɔ, jateden bɛɛ min bɛ tulong na, o bɛ jateden wɛrɛ kunbɛn, wa a bɛ baara kɛ. Gɛlɛya kalanni kɔɔ, cayalan tigitigi tɛ maga dajɛ tigitigiw la abada — a bɛ baara kɛ o nɔ na fɛn dɔ kan min hake ma fɔ, k'a sɔɔ 390 ni 40 bɛ sigi baara la u ka waati fɔɔ tɛmɛnɛn kɔfɛ.

O tɛ dalilu ye. Ala tɛ wajibiya si la k'a ka jatew kɛ fɛn ye min bɛ nɛ nɔɔɔya, wa sɔɔli min bɛ bɔ sɔɔko la, o laban ye sɔɔli ye min bɛ kuma sɛbɛn dɔ ka kan ka jɛngɛ cogo min na.

Nka ni kalan kɛlɛn ye hake fɔlɛn bɛɛ to baara la, tɔ kɛlɛn y'u bɛɛ bila baara la, o nafa ka bon k'a kɔɔsi — wa a tɛ i n'a fɔ a juguman, o ye kuma fɔli ye sɛbɛnni kan sanni ka kɛ kuma ye nɛ diyanyekow kan.

Wɔɔɔ : gɛlɛya kalanni bɛ ban sapitiri kɔɔ sanni tariku ka nimisabaliya ban.
Dajɛ naani ni duurunan bɛ kuma dajɛw bɛ sɛ ka kɔɔ min kan. Nin kɛlɛn in bɛ kuma sapitiri bɛ min kama hali bi.

Severité kalanni jukɔɔ, Levitike 26 bɛ tugu jɔɔɔn kɔ dafalɛn dɔ jɛfɔ. Fɛn naani bɛ fanga bonya, ka laban jɔnya la, o kɔfɛ, sapitiri bɛ wuli ka taa tɛmɛsira 40 na ka sɛ 42 ma, ka jɛsin jalaki bɔli sɛko ma. Escalier bɛ jɔ. I n'a fɔ min kɛra Israɛl la ka jigin Babilonɛ, o lakalicogo ye, a bɛ baara kɛ — o kɔfɛ, foyi wɛrɛ tɛ a bolo ka fɔ.

Nka cogoya min ye o jiginni naani kɛlɛn-kɛlɛn bɛɛ bila sira, o tun ye fɛn kɛlɛn ye: *hali bi i ma i jɛsin Ne ma*. Wa o cogoya ma ban Babilonɛ. Juda ka so ma jɛsin a ka Masiya ma san ba fila kɔɔ. Ni o fɛn in bɛ jɛnamaya hali bi ani ni sɛbɛnni jɔra, o tuma na, Levitike 26 ye sapitiri ye min bɛ kuma san kɛmɛ 8nan ni wɔɔɔnɛn kan Krisita tile jɛ, wa a tɛ kuma foyi kan kabini o waati.

Duration kalanni jukɔɔ a bɛ boli hali bi. Nimisabali o waati tɛmɛna, o bɛ dajɛ kura bɔ, wa sapitiri jatebɔ bɛ to ka baara kɛ jamana dɔ kan min bɛ ban hali bi.

O la sa, nininkali tɛ dɔɔn ko Heburukan kalanni bɛ sira di — u fila bɛɛ bɛ sira di. O ye kalan ye min bɛ Levitike 26 to ni fɛn o fɛn ye min bɛ sɛ ka fɔ san ba fila labanw ko la.

Wolonwula — wa nin ye n bolo min ka gɛlɛn kɔsɛbɛ — kalan bɛ tɛjɛ a bɛ min bɔ. N ye sɔnni kɛlɛn min kɛ tilayɔɔba 4nan na, wa o kun kɛlɛn dɛ kɔɔn. Aw bɛ cayalan kɛ i n'a fɔ waati janya Ezekiel 4 kumasɛn fila la ani u fila bɛɛ bɛ jigin san kɛlɛn kan, sira wɛrɛw fɛ, ni cayalan wɛrɛw ye, k'a ta daminɛ donw na san kɛmɛ seegin cɛ. Ni Kalansɛn B tun ye fili ye, o man kan ka kɛ.

A ka fisa nɛ ka o hakilina jira i la sanni k'a dogo. O ye inference ye jɛfɔli juman na, min ye sɔɔli sugu yɛrɛ ye ani min barika ka dɔɔ ni dalilu ye.

O sɔsɔli in version (fɔcogo) n t'a fɛ k'a sɛbɛn

A mankanba be boli: a juguya caman ka kan ka *ke hali bi*, wa a tali be waati ta. Sebenni ye kumasen kelen min fo Juda ko la, o ye san binaani ye. O la, nangili min ka jugu siye wolonwula, o ka kan ka boli san binaani were kono — ni o banna ni nimisabaliya ye, o ka kan ka juguya siye wolonwula tuguni san binaani were kono. San ba fila kono o be ben waati bi duuru ma, wa a juguya be laban ka se wolonwula ma fo ka se fanga bi duuran ma, jateden min be ni jateden binaani ni fila ye. Maga si tun te se ka kisi o ma. O la, a juguya te se ka ke.

A tila filanan ye כרנך ye a בֶּהּ fili כרנך min na , wa a בֶּהּ fili כרנך fila la.

Wa, jateden binaani ni fila ye sɔsɔli numan yɔɔ barikama ye, a tɛ barikama ye. Fɛn min man ni tiɲɛ na ni dan tɛ juguya caya la, o tɛ ko jate bɛ bonya. O ye ko *min ka jugu siɲɛ wolonwula ka tɛmɛ jɔnya kan siɲɛ wolonwula*, o tɛ ko kɛlen dɔ ɲɛɔ. Geɛɛya ye bɛnbaliya ye, a tɛ bonya ye — wa o de ye sɔsɔli ye tigitiqi naani bɛ min fɔ kaban,

ni jɛnɛjɛw tɛ.

Kun sabanan bɛ yɛn, wa o de y'a latigɛ ne ye. Ni n sɔɔna a ma ko gɛlɛya cayalɛnba bɛ kumasan seginni de wajibiya, n ma fanga kalanni sɔɔ — n y'a sɛmɛntiya ni dususuma ye ka kɛ waati kalanni ye, ka sɔɔ ka se sɔɔli jira. Kɛlɛɔɔɔɔ min b'a Jira tiɲɛ na ko *siɲɛ wolonwula* kɔɔ ye *dafalen, dafalen, hake numan na*, o t'a Jira dɛɲɛ sɛgin-ka-bɔɲɛ si la hali dɔɔnin, o la reductio tɛ Se a ma abada. A bɛ se sɔɔ jɔɔɔ min kan mɔɔ si tɛ min minɛ dɔɔn. Nka, a jɛlɛn don ko ni jɛngili cayara “dafalen” o tuma na, yala a bɛ se ka caya “dafalen” tugun wa? Ni nimisa tun tɛ, walima ni nimisali tun tɛ, o jɛngili tun bɛna se a juguya dan na.

N y'o fɔ ka jan kun dɔ la min ka bon ni nin sɔɔli kɛlɛn in ye. Jatedɛnba dɔ bɛ mɔɔɔ lasun ka kɛɲɛ n'a kɔɔkɔw ye, wa kiraya sɛbɛnni delila kabini tuma jan, n'o ye ka se kɛlɛn ma. Ni n b'a fɛ k'a jini aw fɛ aw ka n ka jatebɔ laɲɛ gafe in yɔɔ tɔw bɛɛ la, n ka kan ka sɔn ka jatebɔ min bɛ n jɛnɛjɛ kɔsɛbɛ, o fili kɛnɛma. Nin kɛlɛn in ye n nisɔɔndiya wa n t'a sɛbɛn.

Kɔɔɔli kɛlɛn wɛɛ k'a sɔɔ n bɛ yan. Nin tilayɔɔba sɛbɛncogo dɔ min tun bɛ kɛ ka kɔn o jɛ, o y'a jira ko Levitike 26 bɛ jiginniw kuncɛ ni naani ye — tɛmɛsira 18, 21, 24, 28 — o la sa, a juguya tɛ se ka caya abada ka tɛmɛ wolonwula kan ka taa a bila naaninan na. **O tun tɛ se ka sɔɔ ne fana bolo. Sɛbɛnni tɛ yɔɔ si la, a bɛ kapi dɔ fɔ.** N tun bɛ dan dɔ kalan ka kɛ misali ye, o ye taama ye tigitigi n bɛ nin gafe in kɛ k'a jini mɔɔ wɛɛw fɛ u kana min kɛ. A tɛ yɛn tugun.

Ni sariya in dabɔra, mun na a bɛ jɔ san 2030 kɔɔ?

O de ye nininkali tolen ye, wa ne b'a lawuli sanni mɔɔ wɛɛw ka o kɛ.

Ni Levitike 26 bɛ sariya jɔlɛn fɔ sanni ka naani lisɛli fɔ, o tuma na fɛ, sariya bɛ jɛnamaya hali bi tuma o tuma ni waati dɔ banna ni nimisabaliya ye. Juda ka kiritigɛ cayara san 70 Krisita tile la, ka sɛgin a kan san 350. Ni sisan waati banna san 2030 ni Juda ma nimisa hali bi, mun na sariya tɛ tasuma bɔ dɔɔn tugun — san 1960 cayara ni san wolonwula ye, san 13720 wɛɛ?

Jatebla jaabi tɛ o la. Jatebɔ tun bɛna taa jɛ ni nisɔɔndiya ye. Jaabi ka kan ka bɔ jatebɔ kɔkan, wa o de ye nin gafe in sigili kun bɛɛ ye: **jɔɔɔndan tɛ ban sɛgɛsɛgɛliw la, waati bɛ ban.** Levitike 26 t'o kɛ

laban ni segesegeli ye. A be laban, temesira 40 fo 42nan na, jɔɔnanko ni layidu min hakili be to a la. Kɔɔɔɔliw te taayɔɔ ye; olu de ye min be ke k' a sɔɔ taayɔɔ banna .

Sapitiri 10nan fo 12nan be min sɔɔ, o ye ko san 2030 la, *ban be jɔ* — ko kiritige bannen kɔfe, kalo duuru be yen, nimisabaliw be gen, u te tipe, o kɔfe, Masiya be segin ani kiritige tun be laben min na, o be ban. Ka caya were bena ke san ba tan ni saba were ye layidu dɔ la, Ala y'a fo min na ko a bena to a hakili la.

O la sa, jɔɔɔ te kalan ka bɔ sapitiri kɔɔ. A kalanna ka bɔ nin gafe kɔɔ fen tɔw bee la — wagati saba werew jiginna san kelen kɔɔ, don jate be ban bin seliw la, seli sinsinni Yesu ma ban fɔɔ. Ni o desera, o tuma na ɔwɔ, jigiya bena ke 13790 ye, a tena ke 2030 ye.

Mun na a ma ke abada walima/walima

Miiri kelen were, wa o de nafa ka bon kosebe sapitiri kɔɔ.

N y'o Sigi a damine na i n'a fo kalansen fla minnu be jɔɔɔ Sɔɔ, A ni B, wa o framing (framing) ye pininkali be Ke cogo min na a ka c'a la. N hakili la sisan ko framing (framing) ma je, wa argument naani de ye sababu ye.

Jalaki be ke ni fan fila ye — a ka gelen cogo min na ani a janya hake — wa a hake ye o fila bee nɔ ye. Geleya min te men, o te jangili jɔɔman ye; o te jangili ye fewu , bawo foyi te ke mɔɔ si la . Kuntaala min te a juguya, o ye lankolon ye o cogo kelen na. O fan fila si te yen a yere ma. O la sa, *“jangili sije wolonwula”* tun te sugandili ye abada ka danfara dɔ caya walima ka fen were caya. O ye fɔli ye hake ko la, wa o hake be ke o fila bee la.

O kɔɔ ye ko Kalansen A ni Kalansen B te jɔɔɔndan ye. A kalanni be fen in fan kelen jefɔ; B kalanni be hake jefɔ, jate be se ka segesege tipe na min na, ni ce tena kalan sɔɔ jangili dɔ la, k'a janya ani k'a fanga bonya, o ye mɔpu fangatigi ka wale kelen ye, a te miiriya fila ye minnu be jɔɔɔ sɔɔ o fanga kɔɔ tun ye min ye.

O te sɔɔli in tipe. Duration kalanni ka kan hali bi ka jatebɔ ta a yere ma, wa a be Tier 3 la hali bi — i be n ka kuma ta hali bi ko sanw de ye wolonwula be nɔɔ min na. Nka ni i nana nin tilayɔɔba in kɔɔ ni dannaya ye ko Levitike 26 be kuma geleya kan, i k'a kɔɔsi ko i be se ka tipe fo pewu ani ko nin gafe be baara ke hali bi. I tun bena ke ka dimension (yɔɔ) jefɔ n te jate Mine min na. Foyi te o la min be dimension tɔ kelen in Ta.

Levitike 26 be min di an ma

- A cayalan fɔlen dɔ: **wolonwula** . (*Tier 2 — a be sebenni kɔɔ, sije naani.*)

- Fɛn min fɔra ka kɛ sababu ye: **ka taa a fɛ ka ban ka nimisa** . (Tier 2.)
- Jatebo fɔlen do: **jiginni naani tugu-tugu jɔɔn na** . (Tier 2.)
- Camancelan bɛ tali Kɛ kumasen in *kuntaala la*. (Tier 3 — argued above. *Minority kalanni. Gafe in ka charnière.*)
- Ani sɛbɛn do min b'a jira ko o mɔɔɔ fitininw ka jɔɔɔ nafa ye min ye. U fanba bɛ kalan kɛ *sɪnɛ wolonwula* i n'a fɔ juguya, wa n y'a fɔ ni kanba ye ko fanba ye fili ye — n y'a jira ko gɛlɛya ni kuntaala ye hake kelen fan fila ye, ko u kelen dɔɔn de bɛ se ka fɛn wolonwula ta min bɛ se ka sɛgɛsɛgɛ, wa ko kalan min bɛ hake sumanibali caya, o ka kan k'a jɛfɔ a bɛ min caya. O ye kuma ye min ka surun ka tɛmɛ “mɔɔɔ tɔw bɛɛ filila,” wa ne mago bɛ o kelenpe de la.

Kumasen fila boɔa Ezekiel fɛ 4. Camancelan kelen boɔa Levitike 26. O de ye baarakɛminɛnw bɛɛ ye. Sisan an bɛ jate kɛ.

Sura 6 — Israel ka waati

Kumasen fla, cayalan kelen, jatebla sariya naani. Sisan an bɛ boli waati fɔlɔ la.

A bɛ daminɛ yɔɔɔ min na

Ezekiel ka san 390 ye Israel ka so ta ye, worodugu masaya — kabila tan minnu farala Jeroboam ka fanga kɔɔɔ, ka segin abada.

Kalan min sɔsɔra tilayɔɔba 4nan na, o kɔɔɔ, Israel ka sanw bɛ lamini min jiralen bɛ biriki kan, o *kinin fɛ*, o *min bɛ Heburukan waatibolodacogo la min bɛ bo kinin fɛ ka taa numan fɛ*, o *kɔɔ ye k'u bɛ boli* **ka taa jɛfɛ ka bo o** la Wa nɛgɛdaga bɛ o lamini taamasiyɛn kɛ iko laminikɛla ma se ka min ta.

Jerusalem laminiko kelen bɛ yɛn min ma jɛ sɔɔɔ o sɛbɛn kɔɔɔ. **San 701 K.N.**

Asiri masake Sankerib nana Juda dugu barikamaw kɛɛ ka u minɛ. O kɔ, a sera Jerusalem, a ma o minɛ. Masakɛw filanan 18–19 ani Esayi 36–37 bɛ maana fɔ ka bo kɔɔɔna na — Ezekiyasi ka jurudon, Rabsake ka kuma kogo la, Esayi ka kuma, Matigi ka mɛlɛkɛ ka sigiyɔɔɔ gosi, ani Sankerib ka taa so Ninivi yɔɔɔ min na a denkɛw labanna k'a faga a ka ala ka batoso kɔɔɔ.

Asirikaw ka sɛbɛn bɛ o maana kelen fɔ ka bo kɛnɛma, wa a makun ka bon ka tɛmɛ Bibulu ka kuma kan. Senkerib ka Prisme, n'o ye tariku sɛbɛnw ye minnu sɛbɛnna a yɛrɛ ka sariyatigiw fɛ, o bɛ waso k'a fɔ ko a ye Ezekiyasi ka dugu binaani ni wɔɔɔ

minɛ kogo la, ani ko Ezekiyasi y'a yere datugu Jerusalem *"i n'a fɔ kɔnɔnin dɔ."* Wa o kɔfɛ, a bɛ jɔ. A bɛ tribute sɔɔlenw seɓen. A tɛ dugu in fɔ abada. Asiri masake dɔ min ye faaba dɔ ta, o y'o fɔ, a laban na, ni jatew ye. Nin kelen in ye kaburu dɔ jɛfɔ ka taa jɛ.

Tier 2. Don in latigera a yerɛma Asirikaw ka eponym canon fɛ, Prism fɛ, ani Bibulu ka maana fɛ, wa a lakananen don i n'a fɔ don o don bɛ sɔɔ san kɛmɛ 8nan na Krisita tile jɛ. Dɔnnibaaw damadɔ bɛ kanpapi filanan lapini san 688–686 lamini na Krisita tile jɛ walasa ka geɛya dɔ jɛnabɔ Tirhakah si hake ko la; fanba bɛ kanpapi kelen minɛ san 701. n bɛ baara kɛ ni jamanaden caya don ye , o fana ye laadalata ye .

Dajɛ dɔ bɛ kuma min kan ne tɛ baara kɛ ni min ye. Worodugu masaya binna Asiri bolo ani a genna ka bɔ jamana kɔnɔ san 722 jɔɔɔnna Krisita tile jɛ — Samari laminina san saba kɔnɔ ka minɛ, jamanadenw sigilen don kokura, kabila tan bɔnɛna. O de ye kandida jɛlen ye Israel ka jangili damine na, wa n bɛ baara kɛ ni don min ye, o tɛ. A tɛ 2030 sà̀n Bɔ; san 722 K.N. + san 2730 dugukolo bɛ 2009 sà̀n na , o min tɛ yɔɔ si . N b'a fɔ bawo n b'a fɛ aw k'a ye ko n b'a dɔn ko fɛere were bɛ yen, wa ko a tɛ baara kɛ, sanni i k'a sɔɔ k'i kabakoya.

San 701 K.N., damine bɔra sɔɔli la min bɛ tilayɔɔba 4nan na — lamini min ma jɛ sɔɔ, min taamasiyen kera ni gridi ye — a ma bɔ damine don pinini na min bɛna jaabi di ne tun b'a fɛ min na. Ni i banna Sapitiri 4nan na, i ka kan ka ban o la. O de ye dependency (dafalen) ye, a fɔra.

Tɛmɛsira fɔɔ

San 701 K.N. + san 390 = san 311 K.N

(Tier 1. Sankolola jatebɔ la: $-700 + 390 = -310$, o ye san 311 ye Krisita tile jɛ.)

Israel ka jalaki fɔɔ banna san 311 Krisita tile jɛ.

Yala Israel ka so ye nimisa san 311 Krisita tile jɛ wa? Ayi, Israel ka so si tun tɛ yen min tun bɛ se ka nimisa — kabila tan tun jɛsennen don siyaw cɛma, wa u tun bɛ yen kabini san kɛmɛ naani. Kumasen in tɛmɛna, foyi ma Changé.

Fɛn were tun bɛ ka kɛ san 311 Krisita tile jɛ, wa n b'a fɛ k'o jɛnabɔ kɔɔuman, bawo nin ye kunnafoni sugu ye tigitigi min bɛ fɔ ka tɛmɛ gafew kɔnɔ i n'a fɔ nin.

Tijɛ ye min ye: San 311 K.N., kaban, o ye Seleucid waati waati ye. Seleucus I ye Babilone minɛ kokura, wa waati min bɔra o se sɔɔli la kokura, o kera kɔɔnfɛla kɛɛfɛ jamana bɛɛ ka kalolabɔ sariyalen ye san kɛmɛ caman kɔnɔ. Babilone jate la, min ye Yahutuw ye min ta, san fɔɔ bɛ damine Nisan tile fɔɔ la — Awirilikalɔ tile 3,

san 311 Krisita tile ne.

Yahutuw y'a ta. U y'a Weele ko *minyān shtarot* , o ye benkansebenw waati ye. O ye waati jatebɔcogo ye min be Ke 1 Makabew la. A be sɔɔ Yahutuw ka sariyasɛbenw kan, furusiri sɛbenw kan ani feereli sɛbenw kan, a be san ba kelen ni kɔ bɔ. Seleucid masakew kelen kɔ buguri ye kabini tuma jan, Yahutu sɛbennikelaw tun be ka u ka sɛbenw dabɔ ka bɔ san min na Gereki jenerali dɔ taamana ka don Babilone.

Ja lakika dɔ be yen. San min na Israel ka jalaki banna k'a sɔɔ u ma nimisa, Yahutuw y'a damine k'u yere ka benkanw ke siya were masake dɔ ka masaya fe — ani u tora k'o ke san ba kelen kɔɔ.

Fen min te tije ye, ani ne tɛna min fɔ: foyi ma ke Jude jamana na san 311 Krisita tile ne. Kele si, se sɔɔli, faama caman cili. Ptolémée tun ye o mara ta san 312 ani a y'a yere bɔ yen; Antigonos y'a mine kokura; masaya here min kera san 311, o ye nininkali da wulilen to, a ma foyi sigi dugukolo kan. Ptolémée ka fanga banbali ma Se fo Ipsus kɔfe san 301.

O la, san 311 K.N., o kɔɔ ye kalolabɔ ye, a te sɔɔdasi ta ye. O ye rezɔn nafama ye wa a te dalilu ye. Jatebla te Da a kan cogo si la, wa ni Seleucid ka waati tɔn Daminena sɔn were la, wagati tɔn be Taa o cogo kelen na tigitigi. N b'a Dɔn a la bari a be 'sɛn Bɔ wa n b'a flake bari 'sɛnbɔli ni probative te kelen ye.

A cayalenba

Nimisali si tɛ yen. Levitike 26 bɛ sirataama.

$$390 \times 7 = \mathbf{2730 \text{ sà̀n}}$$

(Tier 1.)

Sisan, ɲininkali min nafa ka bon ka tɛmɛ a ɲɛda cogoya kan: **kabini tuma jumɛn?**

Sugandili fila. Walima daɲɛ cayalen bɛ boli ka taa ɲɛfɛ kabini san 311 K.N., waati min na waati fɔɔ banna — walima a bɛ daɲɛ fɔɔ bila a nɔ na ani a bɛ baara kɛ ka bɔ lamini na, san 701 Krisita tile ɲɛ.

N bɛ baara kɛ ni filanan ye. Kumasen cayalen bɛ damine san 701 Krisita tile ɲɛ.

Kun min na, o file nin ye. Levitike 26 t'a fɔ ko "o kɔfɛ, ne na ɲangili wɛrɛ fara a kan." A ko "*Ne na aw ɲangi siɲɛ wolonwula wɛrɛ aw ka jurumuɯ kosɔn*" — o jurumu kelenw, ɲangili kɛra siɲɛ wolonwula ka tɛmɛ. Kàlan min bɛ caya, o ye kumasen yɛrɛ ye, kumasen kura min bɛ Fàra kɔɔlen kan. Kiiritigɛla min ye kumasen caya ni wolonwula ye, o tɛ kumasen tugu-tugulen dɔ fara a kan; a bɛ ka kiritigɛ kokura o kojugu kelen in na. Wa kiritigɛ bɛ kɛ ka bɔ hinge la, jalaki fɔɔ tun sirilen bɛ min kan, o min ye Israel fɛ san 701 lamini ye Krisita tile ɲɛ.

O daɲɛ mine — *charnière* . A bɛna baara caman Kɛ sapitiri nata la ka Tɛmɛ a kan yan kan, wa ni n bɛ baara Kɛ ni sariya min ye, o Kɛra sariya fla ye minnu bɛ fɛn dɔ Dòn, nin yɔɔ in de la i tòn bɛna n Mine o la.

(Tier 3 — *nin ye kɔɔfɔli sugandili ye wa ne ka kan k'o fɔ. Ni daɲɛ cayalen bolila ka taa ɲɛfɛ ka bɔ san 311 K.N.*

O nɔfɛko

$$\mathbf{701 \text{ sà̀n K.N.} + \text{sà̀n } 2730 = \text{sà̀n } 2030 \text{ K.N}}$$

(Tier 1. *Sankololafɛnw: -700 + 2730 = 2030.*)

Aw ye a laɲɛ yɔɔ jan na ni aw b'a fɛ. K'a ta san 701 K.N. ka na se san 1 K.N., o ye san 700 ye. San kelen wɛrɛ bɛ taa ni i ye Krisita tile 1. O ye san 701 ye min kɛra, k'a to san 2029 ka boli ka bɔ Krisita tile 1 la — min bɛ jigin san 2030 Krisita tile la.

Israel ka so ka kiritigɛ, min cayara siɲɛ wolonwula i n'a fɔ Levitike 26 b'a jira cogo min na, o bɛ ban san

2030 sà̀n .

Waati kelen tɛ foyi jira

N b'a fε k'o fɔ.

Ni nin tun ye sɔsɔli bεε ye, n tun tɛna gafe sɛbɛn o kan. Jatebɔ cakɛda kelen min bε bɔ daminε don sɔsɔlen na ka tɛmɛn cayalan sɔsɔlen fε ka se san lapinilen ma, o de ye tigitigi curve-fitting bε cogo min na ka bɔ kɛnɛma, wa n bɛna sigasiga o la mɔgɔ wɛrɛ bolo.

A kolɔsi cogo min na nin tilayɔɔba in kɛra Tier 3 ye sanni ka kɛ Tier 1. Jatebo tɛ foyi ye

— 390 sɔɲɛ 7 tɛ jatebo gɛlɛn ye. Dalilu bɛɛ bɛ sugandiliw la : ko griddle bɛ lamini dɛsɛlɛn taamasiyɛn, ko numanbolo kɔɔ ye ɲɛfɛ waati kɔɔ, ko cayalan bɛ waati janya, ko dajɛ cayalan bɛ sɛgin ka boli ka bo daminɛ fɔlɔ la. Kiiritigɛ naani minnu bɛ ɲɛfɔli kɛ, u kɛlɛn-kɛlɛn bɛɛ bɛ sɛ ka lafasa, u si tɛ tiɲɛ, u bɛɛ ye ne ta ye ka lafasa.

O de y’a to wagati filanan nafa ka bon kɔsɛbɛ. A bɛ baara kɛ ni tariku wɛrɛw ye, daminɛ don wɛrɛ, san hake wɛrɛ, ani caya hake wɛrɛ. A ni nin kɛlɛn in bɛ fɛn fila dɔɔɔn de tila: Ezekiel ka sapitiri kɛlɛn ani sariya kɛlɛn min boɔra Levitike kɔɔ.

Ni kalan ma ɲɛ, wagati filanan ka kan ka jigin yɔɔ wɛrɛ la pewu.

Sura 7 — Juda ka waati

Ezekiel ka kumasɛn filanan ka surun ani a tariku sɛbɛnnɛn don ka ɲɛ, bawo a bɛ boli ko kɛlɛnw fɛ Layidu Kura cɛmancɛ la.

“Ni i ye ninnu kɛ ka ban, i na i da sɔɲɛ filanan na, nka i kinin fɛ ka Juda ka so ka tilɛnbaliya ta, ne y’o bila i bolo tile binaani kɔɔ, tile kɛlɛn san o san.” — Ezekiel 4:6

San binaani. Kiɲɛ fɛ.

Sapitiri 4nan kalanni kɔɔ, kininbolo fan min bɛ waatibolodacogo la min bɛ kinin fɛ ka taa numan fɛ, o kɔɔ ye *ka kɔn o ɲɛ* — Juda ka san binaani tɛ boli ka taa ɲɛfɛ ka bo lamini na, u bɛ boli **ka taa kɛlɛn fan fɛ** . Kumasɛn bɛ ban ni lamini ye sanni a ka daminɛ kɛlɛn na.

O la sa, an mago bɛ san binaani na min bɛ ban Jerusalem lamini na. Wa kɛlɛn bɛ yɛn, wa a tɛ dibi la.

K’a ta gengenjiri la ka taa a bila lamini na

Yesu gengenna jiri la Tɛmɛnkan seli la, Awirilikalɔ tile 5 san 30 Krisita tile la.

(Tier 3. O don bɛ tugu san 26 Krisita tile kɔfɛ batiseli la ani san saba ni tila cidenyabaara la, ani san 26 Krisita tile kɔfɛ batiseli bɛ tugu Tiberi ka san tan ni duuru jate la mɔɔɔ fitininw na Luka 3:1 kɔɔ. Ne bɛ nin ko ɲɛnabo ka ɲɛ jukɔɔ, bawo o ye barikantanya naaninan ye nin gafe kɔɔ ani ne tɛna a sɛgɛn ka tɛmɛ i kan i kɔɔ do kɔɔ kumasɛn.)

San binaani o kɔfɛ, Tɛmɛnkan seli la san 70 Krisita tile la, Tite ye Jerusalem kogow datugu.

Waati min kɛra, o tun tɛ kɛ sababu ye k'a sababu kɛ a ka siranfɛn ye. Josèphe bɛ dugu dɔ ɲɛfɔ min fununna Tɛmɛnkan seli taamakɛlaw fɛ tuma min na Romɛkaw ka siraw datugulen don — jamanaden minnu tun sirilen bɛ a kɔnɔ, olu tun ye seli jamanadenw ye, u tun tɛ sigibagaw ye, o de y'a to kɔngɔ min tugura o kɔ, o kɛra balawu ye i n'a fɔ a kɛra cogo min na. Lamini daminɛna Tɛmɛnkan seli waati la.

Krisita tile 30 + san 40 = san 70 Krisita tile la

(Tier 1.)

San binaani , Temenkan seli fo Temenkan seli, k'a ta gengenjiri la ka taa a bila lamini na. Wa o cema, jamana ka latige do.

San binaani tun be min kama, Yesu tun y'o fo. *"Jerusalem, Jerusalem, i be kiraw faga ka kabakurunw ci a ma!"* (Luka 19:43-44.)

San binaani cidenw ye waajuli ke Alabatosoba kono. San binaani o laben jolen dabolen don. Bi naani ye Bibulu jate ye koroboli waati do la — kungokolon, sanjiba, Jonasi Ninivi, Musa kulu kan, Matigi kungokolon kono. O tun ye Juda ka san binaani ye.

Tijeni min ka kan n'i ye

N ye layidu ta fili fila minnu na, n bena olu jira aw la, olu la filanan file nin ye.

Ne ka gafe folo kono, ne y'a seben ko Alabatosoba tijena "Temenkan seli waati la, san 70 Krisita tile la." O ye fili ye, wa a nafa ka bon ka ke tigitigi ye min kera o no na, bawo a latilenni ye min ye sosoli mago be min na tije na.

Lamini daminena Temenkan seli la — Nisan tile 14, Awirilikalo cemance lamini na, san 70. *Alabatoso* jeni Av tile 9 walima 10, kalo saba ni tila joko o ke, Awirilikalo dogokun folo joko. Joseph ye Av ka tannan seben; Mishnah be konkontonnan seben, ani Yahutuwa ka laadalakow ye konkontonnan mara kabini o waati i n'a fo Tisha B'Av, o ye Alabatoso fila bee ka sunogo ye.

N tun ye kalo naani laminiko do bin ka ke ko kelen ye. Misali min be ke tuma caman na. Hali bi ne ta don.

Nka, a file o latilenni be min ke. Juda ka waati ka kan ka boli Temenkan seli la ka taa Temenkan seli la ni a bena ban Temenkan seli la san 2030 — wa lamini, jeni te, o ye Temenkan seli ko ye. Gengenna Temenkan seli la san 30 Krisita tile la, lamini Temenkan seli la san 70. San binaani, seli ni seli, saniya.

O tije in cogoya jugu tun be ka sosoli ke fen ye min be ke fen ye min te se ka ke. Version numan b'a to a ka gelen. A ka c'a la, a be ke ten n'i y'i yere ka baara laje, wa o ye sosoli numan ye n be min don o keli la.

A caya folo

Yala Juda nimisara san 70 Krisita tile la wa? Dugu binna, Alabatosoba jeni, sarakaw dabila ani u ma damine tugun abada. Siya m'a nesin a ka Masiya ma.

Levitike 26 be sirataama.

$$40 \times 7 = \text{san 280 Krisita tile } 70 + 280 = \text{san 350 Krisita tile la}$$

(Tier 1.)

Wa yan, tuguni, fen dɔ be n bolo ka latilen sanni ka fɔ.

Ko lakika dɔ be yen min be o kerɛfɛ. Yahutuwa ka murutili min kɛra Constantius Gallus kama, o daminɛna san **351**, a ma kɛ san 350 — Gallus kɛra Sesar ye san 351 Marisikalo la, murutili tugura o kɔ, ani Ursicinus y'a bila duguma kosebe, ka Diocesarea (Sepphoris) tiɛ ani ka Tiberias ni Lydda tiɛ.

O de be kerɛfɛ. A tɛ tigitigi ye, wa n b'a wele ko kerɛfɛ sanni k'a lamini ka kɛ hit ye. Fen kerɛnkerɛnnen si ma seereya san 350 Krisita yɛɛ la. N tun be se ka se 351 ma ni n ye daminɛ don dɔ ladilan walima n ye jate kɛ yɔɔ beɛ la n ye jate kɛ yɔɔ minnu na dɔɔn yɔɔ wɛɛw la, wa n tɛ taa, bawo waati min na n y'a daminɛ ka jamalajew sɔɔɔ walasa ka rezɔn dugukolo kɛ n ye jatebɔ kɛli dabila ka fen wɛɛ kɛ.

Jateblaw mago t'a la. San 350 Krisita tile la, o ye sira ye min be cakɛda dɔ kɔɔ, a tɛ dalilu ye. Cakɛda in be jɛ ni foyi ma kɛ o san na hali dɔɔnin.

A cayalenba filanan

Hali bi, nimisali si tɛ yen. O la sa, sariya be sirataama tugun — wa nin ye Levitike 26 be jiginni min jɛfɔ, o taabolo naaninan ye, o ye sapitiri laban ye.

Nin yɔɔ in de la n b'a fɛ ka fen caman Changer cogo min na nin be seben tuma caman na, ne fana sen be o la.

taabolo nata seben cogo dabɔlen ye $280 \times 7 = 1960$ ye. O ye tiɛ ye, wa a be sɔɔli jɛlen dɔ wele: 280 be i n'a fɔ jateden sugandilen bawo a b'i lase i b'a fɛ ka taa yɔɔ min na.

Nka 280 tɛ jateden yɛɛmahɔɔnyalen ye. O ye 40×7 . O la, caya filanan ye:

$$40 \times 7 \times 7 = 40 \times 72 = 1960 \text{ sàn}$$

Juda ka san binaani jalaki fɔɔ, min cayara ni wolonwula ye **siɛ fila ka tɛmɛ o kan**.

O tɛ jɛnajɛko seginni ye. Levitike 26 tɛ caya kelen jɛfɔ; a be u *dɔw jɛfɔ*, minnu juguya ye dakun naani ye, minnu kelen-kelen beɛ be daminɛ ni ban kelen ye min be taa a fɛ. Kumasen min tɛmɛna o sege segele in taabolo fla fɛ, o ye kumasen fɔɔ ye min cayara ni sɛɛkili wolonwula ye. A sebenna iko 40×72 , Levitike ka yamaruya be ye o kumasen yɛɛ la. A sebennen don ko 280×7 , a be i n'a fɔ jateden gansan dɔ be bonya gansan sɔɔ.

70 sàns + 1960 sàns = 2030 sàns

Sariya kelen wala fila? — ankɔri pininkali

Israel ka kumasen cayalenba daminena san 701 K.N. — a ka kumasen folɔ *damine* .
Juda ta be damine san 70 Krisita tile la — a ta *laban* . A ka kiritigɛ daminena
gengenjiri la san 30 Krisita tile la

O la sa, ne ka juru be sariya da la min ye sariya kelen ye tije na.

Fen fla be min Di, o te sariya fla ye. Jamana kelen-kelen bee ka kumasen *fla sigilen* be yɔɔ min na ka keɛ n'a lamini ye — wa Ezeziel farikolo tun be o de kama tigitigi. Negɛbere fe, Israel : a ka san 390 be lamini numan fe waatibolodalen do kan kinin fe ka taa numan fe, o la u be boli ka taa jɛfe ka bo a la, o la a lamini be a ka fanga *damine na*. Kɛfe fe, Juda : a ka san 40 be kinin fe, o la u be boli ka taa lamini na, o la a lamini be a ka waati *laban na*.

Sariya kelen min be caya — ka baara ke a ye ka bo lamini na. Sariya kelen min be jatebla la — kere b'a Fo i ye dape folo laban min na, lamini be yen. Israel ka lamini ye a ka kiritige damine; Juda ka lamini ye a ta datugu. O de y'a To san 701 K.N., o ye jate kelen damine ye ani san 70 Krisita tile la, o ye to kelen damine ye, wa a te lajeba

ye n ye min Changé a tilance la.

Kɔɔsili fila kera o ko la.

O tɛ fɔta ye ko waati bɛ boli kɔfɛ. Juda ka san binaani bolila ka taa jɛfɛ i n'a fɔ mɔɔɔ tɔw bɛɛ ta — san 30 Krisita tile la ka se san 70 K.N. Kɛrɛfɛw bɛ tali kɛ ja dɔ kan, a tɛ kɛ sanw bɛ jɛnamaya sira min fɛ.Ni kumasen fɔɔ banna ni nimisabaliya ye, waati kura bɛ kɛ ka taa jɛfɛ ka bɔ charnière la, bawo o sira kelenpe de bɛ se ka kɛ kumasen ye.

Wa a b'a to Sapitiri 4nan bɛ taa ni fɛn caman ye ka tɛmɛ a tun bɛ min kɛ a lɛrɛ kelen ye nin ye. Nɛgɛbere ni numanbolo kalanni tun ye faamuyali-dafalenba ye kaban nin gafe in kɔɔɔ. Sisan a bɛ ankɔriw di ka fara siraw kan. Ni o fanw kɔɔ tɛ fosi ye ni *worodugu* ni *saheli* tɛ — o ye ko ye min bennen don kɔsɛbɛ ka miiri, wa ne y'o fɔ tilayɔɔba 4nan na — o tuma na, kun jɔnjɔn si tɛ Juda ka waati la k'a damine san 70 Krisita tile la sanni ka damine san 30 K.N. N b'a Fɔ kumasen kelen kɔɔ walasa mɔɔɔ si kana a Sɛgɛsɛgɛ.

Tɛmɛnkan seli san 70 Krisita tile kɔfɛ ka fara san 1960 kan , o ye **Tɛmɛnkan seli ye san 2030** .

Waati fila, donnakow jɛlen tɛ

bila kɛrɛfɛ.

	Israel ka so	Juda ka so
Kumasen (Ezekiel 4) .	san 390 ye	San 40 ye
Ka damine	San 701 K.N	San 30 Krisita tile la
Direction ka bɔ lamini na	jɛfɛ (numanbolo fan fɛ)	.ka taa a fan fɛ (kininbolo fan fɛ) .
Waati fɔɔ bɛ ban	San 311 K.N	San 70 Krisita tile la
Ka caya	kelen	fila
Dajɛ cayalenba	$390 \times 7 = 2730$ ye	$40 \times 72 = 1960$ sà
Boli ka bɔ	San 701 K.N	San 70 Krisita tile la
A bɛ waati dafa	San 2030 Krisita tile la	San 2030 Krisita tile la

tɛ fɛn minnu tila jɔɔɔ na, olu lajɛ .

Kumasen danfaralenw — 390 ani 40, u fila si ma bɔ tɔ kelen na. Damine donw tɛ kelen ye, minnu ni jɔɔɔ cɛ ye san kɛmɛ wolonwula ye, minnu sigira sen kan ka bɔ

tariku ko kelenw na minnu tɛ kelen ye pewu, sɔsɔli danfaralenw fɛ pewu. Sira danfaralenw waatibolodacogo kan. Jateden cayalenba danfaralenw — kelen ni fila. Waati laban danfaralenw — san 2730 ani san 1960.

Fɛn fila tigitigi bɛ u tila ɲɔɲɔ na: Ezekiel ka sapitiri min bɛ u kalifa u ma, ani sariya min bɔra Levitike kitabu kɔɲɔ min bɛ u caya.

Wa u bɛ Ban o sà̀n kelen in na.

N y'a Fɔ tilayɔɲɔba 3nan na ko sigida min bɛ fɛn lakika dɔ ɲɛfɔ, o bɛ teli ka na ni nɔ ye, a tun ma lapini min na. Nin ye u la fɔlɔ ye. Ne tun bɛ se ka Juda ka damine don sugandi walasa ka nin baara in kɛ — nka ne m'a sugandi, gengenjiri y'a kɛ, ani san binaani minnu kɛra ka taa lamini na, o ye tariku bɛ min di i ma dɔɲɔ. Kɔɲɔɲɔɲɔɲɔmaya ye ɲɔɲɔɲɔndan ye walima o ye fɛn yɛɛ ye.

Ko kelen min kɛra ɲɔɲɔ fɛ, o ye mɔɲɔ ye min bɛ se ka kisi. Sapitiri 9nan na, wagati fila wɛɛ be yen.

Sani an ka taa ɲɛ: jɛɣɛn barikama naaninan

N y'a fɔ aw ye ko ɲɔɲɔ naani bɛ yen n bɛna n yɛɛ ka sɔsɔli taamasiyɛn kɛ ɲɔɲɔ minnu na ko barika ka dɔɲɔ. Sapitiri 2nan tun be ni kalolabɔ ye. Sapitiri 4nan tun be ni numanbolo ni numanbolo kalan ye. Sapitiri 5nan tun ye Levitike 26 kalan kuntaala ye. A naaninan filɛ nin ye, wa a bɛ nin tilayɔɲɔba in ta la bawo Juda ka waati bɛ damine o la.

San 30 Krisita tile la, gengenjiri don bɛ bɔ dɔnnikelaw ka jɔɲɔɲɔ fitinin dɔ la.

Cakɛda bɛ boli nin cogo la. Luka 3:1 b'a jira ko Yuhana ka cidenyabaara, ani o de kosɔn Yesu ka batiseli, ka kɛ Tiberi Sesar ka san tan ni duurunan ye. Yesu si tun bɛ san bisaba ɲɔɲɔ bɔ (Luka 3:23). O cidenyabaara kɛra san saba ni tila kɔɲɔ, ka tɛmɛ Tɛmɛnkan seli naani fɛ (Yuhana 2:13, 5:1, 6:4, 11:55). O la: Tiberi ka san tan ni duurunan, ka fara san saba ni tila kan, o bɛ gengenjiri di.

Fɛn bɛɛ bɛ wuli tuma min na Tiberi ka san tan ni duurunan tun ye.

Jateden fanba jate bɛ bɔ ɔɲɔsitɔsi ka saya la Awirilikalɔ tile 19 san 14 Krisita tile la — Tiberius kɛra masakɛ *kelen ye don min na*, ani don min na Tacitus, Suetonius ani Dio bɛɛ bɛ a ka masaya jate kabini. O bɛ san tan ni duurunan bila san 28 laban na walima san 29 damine na, ani gengenjiri bɛ san 32 walima 33 lamini na. O ye jɔɲɔɲɔba ye ani tarikuseɓɛnbaga fanba ni Layidu Kura dɔnnikelɔ fanba bɛ a mine. Nin sen in fana na, mɔɲɔ fanba bɛ fili.

Jateminε min kεra mεgo fitininw fε , o jate bε bε Tiberius ka marakejεgoanya la — fanga kelen dicogo marabolow kan min kεra san 11 fo san 13 Krisita tile la, o jεfεra Velleius Paterculus fε, min tun bε balo la o waati la. O bε san tan ni duurunan bila san 26 Krisita tile la, ka gengenjiri bila san 30 Krisita tile la.

N bε baara kε ni mεgo fitininw ka jatebo ye. A bε san 26 ni Krisita tile 30 di.

Jiginni filanan bε nin kelen in kεnε, wa a bε yan ta sanni a ka kε jukεrεlafεli dε kεnε. San saba ni tila cidenyabaara sinsinnen bε Tεmenkan seli naani jate kan Yuhana ka kibaruduman kεnε. U saba bε fε ka jεya — 2:13, 6:4 ani 11:55 bεε bε Tεmenkan seli tεgo fε. Naaninan, Yuhana 5:1, o b'a fε dεrεn ko "Yahutuw ka seli," ni sariyasen dantigelen tε, wa dεnniyaba dε b'a kalan iko seli wεrε; Pantekεti ni Fanibugu fila bεε bε fε tuma caman na. O la sa, Tεmenkan seli naani kalan fana ye doni ta ye, wa a bε sεsε.

U fila bεε bε se ka lafasa. Luka tun bε sεbenni kε marabolo lamεnbagaw ye kεrεnfε maraw la, Tiberius ka fanga tun bε baara kε yεrε minnu na ka bε co-regency la; san tan ni duurunan min jatera ka bε marabolo ka dεmε na, o tun bεna faamuya Tewofili fε. Wa, Krisita tile 30 don bε dεmεba sεrε, karidon Nisan tile 14 fana sen bε o la min bε bεn diyagoya dεgεkun waatibolodacogo ma.

Nka n b'a Fε aw ye ko jininkali in jεnabεra, bari a bε ten, nka kalanden min bε sεgεsεgeli Kε, o bεna jamanaden fanba Sεrε n kan miniti tan jεgεn kεnε.

Fεn min bε boli a kan, o file nin ye. Ni gengenjiri tun ye san 33 Krisita tile la sanni ka kε san 30 Krisita tile la, Juda ka san binaani tun bεna boli ka se san 73 Krisita tile ma sanni ka kε san 70 Krisita tile la — wa san 73 Krisita tile tε Tεmenkan seli lamini ye Jerusalem o ye Masada binkanni ye . Waati tun tεna da tugu. **Juda ka wagati bε san 30 Krisita tile de wajibiya.**

Israel ka wagati tε o kε. A jεlen bε san 701 K.N., wa a ma maga ninnu si la.

O la, n ka kumasen fla la, kelen bε Da waatibolodacogo sεsεlen dε kan, kelen t'o Kε, wa hali bε u bε Jigin sεn kelen in na. O nafa ka bon fεn dε la. Nafa tε k'a Kε i n'a fε jεgεndan min Kεra, o ma Sεrε.

O de ye tilayεrεba filanan ye: kalandriya min bε tilayεrεba 2nan na, numanbolo ni numanbolo kalanni tilayεrεba 4nan na, kalan kuntaala kalanni tilayεrεba 5nan na, ani Layidu Kura waatibolodacogo min bε yan — tijε na, o ye jεrεgεnya fila ye, Tiberi ka jatebo ani Tεmenkan seli naani kalan, wa u fila bεε bε Juda daminε don minε.

Olu de ye yεrεw ye i bε se ka digi minnu kan n'i b'a fε ka nin gafe in kari.

Yƙƙ filanan be ban yan. Sapitiri 8nan be Daniel ka dɔɔkun biwolonwula ta — don surunw be siri o karamɔɔya la. O kɔfe, tilayɔɔba IV be waati fila werew sigi sen kan minnu be boli ani k'a jininka ko o naani ninnu dɔ la kelen be yeremahɔɔnya cogo min na tije na.

TIGI III — DɔɔKU BIWORUBA

Kalansen min be don kerɛfetaw siri.

Sura 8 — Daniel ka dɔɔkun biwolonwula

Fɔ ka na se bi ma, fen bee jɔra ka bɔ sapitiri fila la: Ezekiel 4 min be kumasenw di, ani Levitike 26 min be kumasenw caya. O fila be den sɔɔ san kɔɔ.

Nin tilayɔɔba in te kelen ye. Daniel 9 te 2030 Bɔ wa n t'a Ke i n'a fɔ a be Bɔ. A be min bɔ, o ye sigida ye min be don surunw ke faamuyali ye — an be yɔɔ min na sariya sigilen dɔ kɔɔ, mun na san saba ni tila juru be yen hali bi, ani mun na san wolonwula tɔɔ min be ka makɔɔ kerecen dije fanba la, o ye fen ye min tilance kera kaban, o ye sije fila ye.

Ni tilayɔɔba 6nan ni 7nan be san fɔ i ye, nin tilayɔɔba be a cogoya fɔ i ye.

Verise kelen min kalanna ka je kosebe kiraya sebenw kɔɔ, o fana be sɔɔ, wa, n bena waati dɔ ke o la, bawo mɔɔ fanba dalen be fen o fen na laban waati ko la, o bee sinsinnen be kumasen kelen kan min be kalan cogo kerɛkerɛnnen dɔ la.

Kirayakuma bee file nin ye. A kalan sani ne ka foyi fɔ o ko la.

24 “Dɔɔkun biwolonwula latigera i ka mɔɔw ni i ka dugu senuma ye, ka jurumuw ban, ka jurumu ban, ka tilenbaliya kafari, ka tilenneny banbali lase, ka yeli ni kiraya taamashyen siri, ka mɔɔ senumaw mun.

25 O la sa, aw ka kan k'a dɔn ani k'a dɔn ko k'a ta sariya boli la ka Jerusalem laben kokura ani k'a jɔ kokura fo ka se Masiya masake ma, dɔɔkun wolonwula ni dɔɔkun bi wɔɔ ni fila bena ke; a bena jɔ kokura, ni kenɛba ni kɔji ye, hali geleya waatiw la.

26 O kɔ, dɔɔkun biwɔɔ ni fila temenen kɔ, Masiya na tige, foyi tena ke a bolo, masake nata ka jama bena dugu ni yɔɔ senuma halaki. A laban na

na ni sanjiba ye. hali fo ka se a laban ma, keɛ na ke; tɔɛniw be latige.

27 *A na layidu ta ni mɔɔ caman ye dɔɔkun kelen kɔɔ, nka dɔɔkun cemance la, a na saraka ni suman saraka dabila. Mɔɔ lakolon na na na ko haramulenw kaman kan, fo halakili dafalen, min latigera, ka bɔn mɔɔ lakolon kan."*

— Daniel 9:24-27

Dɔɔkunw ye wolonwula ye

Dɔɔgafeko ko kelen ka kɔn fɛn tɔw beɛ nɛ, bari tubabukan b'o dogo.

Dɔɔɛ min bamanankanna *dɔɔkun ye* , o ye **fi שָׁבֻעַ ye** (*shavua*), wa o kɔɔ tɛ dɔɔkun tile kelen ye. A kɔɔ ye **wolonwula ye** — wolonwula hake, fɛn o fɛn be jate. Heburukan na, donw lafiɛ don ni sanw lafiɛ don be yen. Levitike 25 be sɔɔko beɛ jɔ san wolonwula kɔɔna na, wa Daniel be ka Jeremi kalan sisan jɔnya san biwolonwula ko la, 2 Tilew Kibaru 36:21 b'o nɛfɔ iko jamana be a ka lafiɛ *sanw sara minnu ma* mara

O la sa, san biwolonwula wolonwula ye san biwolonwula wolonwula ye: **san 490** . O kalan tɛ sɔɔli ye. A be mine faamuyali siratige beɛ la, mɔɔw fɛ minnu be ben foyi were ma nin temesira in kɔɔ.

Jatebɔɛben: fɛn wɔɔɔ minnu ka kan ka ke

Verise 24nan ye yɔɔ ye min be se ka ke mɔɔ si tɛ min kalan kopuman, wa o yɔɔ de be a latige ni dɔɔkun biwolonwula banna.

Fɛn wɔɔɔ latigera ka ke u kɔɔ:

Ka bi don	Sigisariyaw
1. ka sariya tɔɛni dafa	min kera gengenjiri la
1.	
Nɛ	
gɛn	
ɛsir	
aw	
ani	
mɔ	
gɔ	
do	

go

yɔr

ɔw

2. ka jurumu ban

min kera gengenjiri la

2.

ɲɛ

gɛn

ɛsir

aw

ani

mɔ

gɔ

do

go

yɔr

ɔw

3. ka tilenbaliya kafari

min kera gengenjiri la

3.

4. ka tilennnya banbali lase

ɔɔɔli bɛ se ka kɛ — a' ye

4.

jukɔɔla lajɛ

5. ka yeli ni kiraya kumaw sigi sen kan

ma se fɔɔ

5.

6. ka mɔgɔ senumaw mun

ma se fɔɔ

6.

Fɛn fɔɔ fo saba ye Kalvari ka baara ye wa ne hakili la, kerecɛn tɛ se k'u kalan cogo wɛrɛ la. *"Sisan, a y'a jira siɲɛ kelen, waati dafalen na, walisa ka jurumu ban a yɛrɛ ka saraka barika la"* (Heburuw 9:26). Kafarili tun kera. Dantigeli tun banna. O de ye kibaruduman ye.

A jɛlen don ko fɛn duurunan ni wɔɔɔɔnan ma kɛ. Yeli ni kiraya ma siri — an bɛ u kalan hali bi, ka ɔɔɔli kɛ u kan hali bi, ka gafew seɓen hali bi i n'a fɔ nin. Wa, mɔgɔ senumanba si ma mun.

Fɛn naaninan ye min tɛna filen ka ɲɛ. *Na ni tilennnya banbali ye*, o daminɛna gengenjiri la, o kɔɔ ye ko tilennnya min tɛ an yɛrɛ ta ye, o kera ka ɔɔɔ; a ma se o kɔɔ la ko diɲɛ falen don a la . ɲɛfɔlikɛlaw farala ɲɔɔɔ kan. N b'a jate ko a daminɛna, wa a ma dafa, wa n b'a darapo sanni k'a jate kulu kɔɔ min bɛ n dɛmɛ.

Nin ye mun na jateɔseɓen nafa ka bon. Ni dɔgɔkun biwolonwula dafara san

keme fɔɓ la, o tuma na fe, yeli ni kirayakuma taamasyen be ani min senuma ka bon kosebe, o mun kera, wa o fila si te tije ye. N'u be boli ka bo sariyasen na tuma bee, u labanna kabini tuma jan n'u kuntilenna tila sabanan ma dafa. Fen do be tugu-tugu jɔɔɔn ko, o te ban — wa o te dantigeli ye ne be min ladon, o ye temesira 24 be min jini mɔɔo o mɔɔo fe min b'a kalan.

Dekere in, ani san 483

Verise 25nan b'a damine marifa di: *"ka bo sariya boli la ka Jerusalem sigi kokura ani k'a jo kokura."*

Peresi jamana ka sariyasen naani be Lapini ka Ke kandidaw ye wa u kelen dɔɔn de be Ben ni jefoli ye. Sirius san 538 K.N., a ye yamaruya di ka Alabatosoba jo kokura, a ma yamaruya di dugu ma. Darius ye o batoso baara kelen in sinsin san 520 la. Artakserxes ye fanga di Nehemi ma san 445 la ko a ka kogow jo kokura — sariya min tun be kogo joli ko la, min dira dɔɔminna do ma.

Artakserkses ye sariya min ci Esdrasi ma, a ka masaya san wolonwulanan na, o de be ben o kumaw ma. A be yamaruya di ka segin a cogo kɔɔ la, ka wari di Alabatosoba baara ma, ka kiritigelow ni kiritigelow sigi, ka Ala ka sariya sigi sen kan kokura i n'a fo jamana sariya — politiki do seginni, a te ke kabakurun dilanni dɔɔn ye. Esdrasi 7 b'o seben.

Nin gafe in b'o sariya fo san 458 Krisita tile je , wa, farankan E b'a jira mun na san 457 K.N., o ye fere were ye min be ke tuma bee ani min be danfara don. U fila bee be se ka lafasa; o farali be bo n'i ye Peresi masaya sanw jate ka keje ni don-san lajeba ye ani n'i y'a jate ka bo samiye walima sene san kura la. N be baara Ke ni 458 ye wa n b'o Fo sanni n k'a Jira i n'a fo a sigilen be cogo min na.

Sisan jatebla:

Dɔɔɔkun 7 × 7	San 49 ye	San 458 K.N. → San 409 K.N
Dɔɔɔkun 62 × 7	san 434 ye	San 409 K.N. → San 26 Krisita tile la
Dɔɔɔkun 69 × 7	san 483 ye	San 458 K.N. → San 26 Krisita tile la

(Jateminε 1nan, jatebɔlen sankolola sanw kɔɔ walasa san zeru tununnen te se ka kin: -457

+ 483 = 26. Sira jan : san 458 Krisita tile je ka se san 1 ma Krisita tile je, o ye san 457 ye, san kelen were be se san 1 Krisita tile la, san 26 tora ka boli.)

Dɔgɔkun wolonwula fɔlɔw bɛ ni nɛfɔli jɛlɛn yɛ: tɛmɛsira 25nan b'a fɔ ko dugu *"na jɔ kokura, ni kenɛba ni kɔji yɛ, hali tɔɔɔ waatiw la,"* ani san binaani ni kɔnɔntɔn jɔli kokura kɛlɛli kɔɔ, o yɛ Esdrasi ni Nehemi ka nɛfɔli yɛ tigitigi.

Masiya Masakɛ — mupuli, bange tɛ

Dɔgɔkun biwɔɔɔ ni kɔnɔntɔn bɛ kɛ *"fo Masiya masakɛ ma."* Fo ka se mun ma, tigitigi? A bangerɛ, A batisera, A donna Jerusalem, a gengenna jiri la. Juman de bɛ jate da tugu?

Title de b'a latigɛ. **Masiya — n**
יֵשׁׁוּעַ .ye **מָשִׁיחַ ye (mashiach)** — kɔɔ yɛ *munnen yɛ* . Terminus
bangeko. Mun de don. (dakun laban) tɛ

Yesu munna a ka batiseli waati la, Ni Senu jigira a kan tuma min na, ani Layidu kura b o f o kumaw la. Piɛɛ, a bɛ waajuli kɛ Kɔrɛye ka so kɔɔ: *“Ala ye Yesu Nazareti dɔn cogo min na, Ala ye a mun ni Ni Senu ni sebaaya ye”* (Kɛwalew 10:38). Ani Yesu yɛɛ bɛ Nazareti Alabatoso kɔɔ, ka Esayi kalan ni kanba ye ani k’a waleya a yɛɛ kan o don na: *“Matigi Ni bɛ ne kan, katuguni a ye ne mun”* (Luka 4:18).

O la, dɔɔɔkun bi wɔɔɔ ni kɔɔɔntɔn bɛ ban Jurden baji la, san 26 Krisita tile la, tuma min na Masiya munna ka na. Luka 3:1 b’a fɔ ko o ko kɛra Tibɛɛ ka san tan ni duurunan na, wa tilayɔɔba 7nan y’a fɔ aw ye kaban k’a jɛya ko nin gafe bɛ baara kɛ ni o san tan ni duuru jateɔ ye min kɛra mɔɔ fitininw ye, wa ko mɔɔ fanba b’o fɔ san fila o kɔɛ. O barikantanya ye nin tilayɔɔba in ta ye i n’a fɔ tilayɔɔba 7nan ta, wa ne tɛna a to a ka sigi a ma fɔ sapitiri kɔɔ a bɛ nɔ min bila kɔɛɛɛ.

“Dɔɔɔkun bi wɔɔɔ ni fila kɔɛ” — danfara fɔɔ, wa a ka dɔɔ

Verise 26nan damine na: *“Dɔɔɔkun biwɔɔɔ ni fila kɔɛ, Masiya na tigɛ.”*

Kalan teliya la, o b’a fɔ ko gengenjiri bɛ kɛ dɔɔɔkun bi wɔɔɔ ni kɔɔɔntɔnnan laban na. Kalan i n’a fɔ a seɓennen don cogo min na, a bɛ fɛn dɔ fɔ min ka nɔɔɔ ani min nafa ka bon: **o kɔɛ**. A ma kɛ *at*. Dɔɔɔkun *laban na*. Kɔɛ.

Fɛɛɛw bɛ Heburukan na k’a fɔ o *yɔɔɔnin bɛɛ*, wa nin tɛ o dɔ ye. Dapɛ ye nɔɔɔndan kɔɔɔɔɔɔn ye, wa a bɛ cɛmance to a ma fɔ.

O nafa ka bon bawo o cɛmance tun tɛ foyi ye. Masiya munnen don san 26 Krisita tile la, ka tigɛ Tɛmɛnkan seli la san 30 Krisita tile la — san saba ni tila foroba cidenyabaara kɛra o ko fila cɛ, Tɛmɛnkan seli naani, Kibaru Dumanw bɛɛ.

Verise 25nan ni tɛmɛsira 26nan bɛ ka min kɛ u ni nɔɔɔ cɛ, o kɔɔsi. Verise 25 bɛ jate ko dɔ **la** ani a bɛ jate tigitigi: san 483, ka taa mupuli la. O kɔɛ, tɛmɛsira 26 bɛ ko filanan dɔ lakali, k’o fara fɔɔ kan ni dapɛ ye min hake ma fɔ. **Jateden bɛ tigitigi ani nɔɔɔndan dabɔɔn don, wa u kelen-kelen bɛɛ bɛ ka min fɔ tigitigi**. Foyi tɛ ka sɔɔɔɔɔɔɔ yan. Gafe min tun b’a fɔ ko wolonwula ninnu ye elastik ye, o tun ka kan ka jaabi di tile 1260 kɔɛ; gafe min b’a kɔɔsi ko kɔɛ tɛ sumanikelan ye, o ma foyi fɔ fewu wolonwula in kan.

O danfara in mine. A bɛ segin ka na tilayɔɔba 11nan na cogo wɛɛ la.

Cɛ fila bɛ Verise kelen kɔɔ

Nin gafe kɔɔ fɛn o fɛn nɛsinnen bɛ Daniel ka dɔɔɔkun biwolonwulanan ma, o bɛɛ bɛ wuli tɛmɛsira kelen kan, ani pininkali dɔ kan, tɛmɛsira tɛ min jaabi tigitigi abada: **“ale” ye nɔn ye?**

"A na layidu sigi ni mɔɔɔ caman ye dɔɔɔkun kelen kɔɔɔ, nka dɔɔɔkun cɛmance la, a na saraka ni suman saraka dabila, mɔɔɔ lakolon na na na ko haramulenw kaman kan, fo halakili dafalen, min latigera, ka bɔn mɔɔɔ lakolon kan." — Daniel 9:27

A kalan iko cɛ kelen a bɛɛ kɔɔɔ ani i bɛ faamuyali sɔɔɔ Krecɛn fanba kalanna min na: Krisita kɛɛɛbaga nata dɔ ye a bolonɔ bila san wolonwula benkan na ni Israel ye, k'a tiɲɛ saba ni a kɔfɛ

san tilance , a be sarakaw ji Alabatoso jlen kura kaka , ka haramulenw sigi sen kan . Waati laban waatibolodacogo min be fi kosebe, o karo bee jlen be o kumasen kelen in kalanni kan.

A kalan i n'a fi ce fila ani nin gafe be sakali min ke, i be o saka: Masiya be layidu sinsin ani ka sarakabacogo ban a keto k'a dafa, ani ja filanan — min ye tihen ke — o be ko temesira kofe tilance la.

O la, sigicogo bee be Da karo min na, ani ni, barokun be Changé. Karakali saba file nin ye , wa u saba bee ye fenw ye i be se ka minnu laje seben yere kaka sanni ka u ta ne fe.

Karakali kelen — dafegafe be fen caman jira fen caman Changement

A file o tilaykaro fila be kuma u ka barokunw kan cogo min na.

A tilance fola la, jenajela togo te yen hali kakin. Mako sabanan wale fila, u fila bee ni kumasen be taa wale kaka: **יְהִיגִיר** (*vehigbir*), “a bena barika don,” ani **יֵשׁבִית** (*yashbit*), .

“a na a dabila.” togo te yen. A ninen be kalanden fe a ka barokun do ta ka taa je ka ko temesira 26nan na.

O ka fe, tilance filanan be o keli dabila. A be jenajela do di: **מֶשׁוֹמֵם** (*meshomem*), karakakimaya

— “koko min be ke karo lakolon ye,” desolator. Wa a b'a ke tugun a laban yere la ni **יֵשׁוֹמֵם** (*shomem*) ye.

O ye sigicogo taamajyen lakika ye wa a ka kaka ka Temetubabukan na. Heburukan te togo kura don barokun do la min be boli kaban. I be kumasen do Ta min be Fi a ma ko a be To a cogo la ani i be kura togo Da n'a b'a Yelama. Verise be boli “a” do kan min togo ma fi, o kofe, a be kaka do togo fi.

O yere t'a Fi i ye *koko min* togo ma Fi, o ye jn ye. A b'a fi i ye ko ce min be temesira laban na, o te ce min be temesira damine na doka ka taa a fe.

Karakali filanan — layidu wale ye wale jugu ye layidu tacogo la

Heburukan na, kumasen jnkn do be yen min be ke ka layidu ta, wa Daniel be baara ke ni min ye, o te.

A kocogo gansan ye **יְרֵת בֵּרִית** (*karat berit*), “ka layidu tige” — kumasen min be fi ni Ala ye layidu ta ni Nuhun ye, ni Ibrahima ye, Sinayi, ni Dawuda ye. A be saka Layidu Kaka bee kaka. Ni Daniel tun b'a fe k'a fi ko kaka do be layidu ta, o ye

kumasen sigilen ye min labennen don bolo la.

A tɛ baara kɛ n'a ye. A bɛ **אֵלֶּיךָ יְהוָה בְּרִיגָה שֶׁבַע יָרֵחַ**, **ka** Hiphil (*gabar*), min hakili ye ka barika כָּרַכְתָּ, ka se כָּרַכְתָּ, ka fanga kɛ. Causative כָּרַכְתָּ o כָּרַכְתָּ ye ka barika don, ka barika don, ka כָּן.

Fɛn min tɛ yen כָּלֵךְ, i tɛ barika don o la. Waleya bɛ layidu dɔ jira kaban min bɛ sen na kaban, wa a bɛ כָּרַכְתָּ dɔ כָּרַכְתָּ min b'a barika bonya — o ye Masiya ye min kɛ ni layidu ye Ala tun ye min kɛ kaban, o כָּרַכְתָּ ye, ani cogo kabakoma min bɛ san wolonwula benkan dɔ כָּרַכְתָּ min bɛ bolon כִּלְאֵי בִּלְאֵי a sijɛ כָּלֵךְ la.

A כָּלֵכִי fana layidu bɛ כָּרַכְתָּ minnu fɛ: **יְהוָה רַבְּבִים** (*la-rabbim*), "ni כָּרַכְתָּ caman ye." O kumasen tɛ

kelenna. O ye Esayi ka Baarden ka dajew ye, min “*na mɔɔ caman jo di*” ani “*ka caman ka jurumu ta*” (Esayi 53:11–12) — ani o ye dajɛ ye Yesu ye a bolo se min ma tabali kan: “*nin ye ne ka layidu joli ye, min bɛ bɔn mɔɔ caman ye jurumu yafa kama*” (Matiyu 26:28). Layidu, bɔnna, mɔɔ caman kosɔn. A bɛ ka nin tɛmɛsira in fɔ.

Kɔɔɔɔli saba — cɛ min bɛ tɛmɛsira laban na, o ye cɛ ye kiritigɛ bɛ bin min kan

Nin ye saba la barikama ye tubabukan na, wa a bɛ na ni sarati kelen ye n bɛna min fɔ a laban na sannin ka su don.

Aw bɛ tugu kumasan laban kɔ fo ka se a laban ma. Tijenin — “*halakili dafalen, min latigɛra*”.

— bɛ **bɔn mɔɔ la min bɛ kɛ yɔɔ lakolon ye.**

Tila filanan in kumasan mana Kɛ mɔɔ o mɔɔ ye, halakili yamaruyalen bɛ Jigin min kan, o de ye o ye. A tɛ wale kɛ dɔɔɔn; a bɛ ka kiri tigɛ.

Sisan, a jininka n’o bɛ se ka kɛ mɔɔ kelen ye min bɛ layidu sinsin ni mɔɔ caman ye.

A tɛ se ka kɛ. A tɛ kɛ kalansira daliluw kan — kumasan daliluw kan. Ja kelen bɛ layidu dɔ barika bonya ani ka sarakabɔcogo lase a laban ma. Tɔɔ kelen bɛ ko haramulenw kɛ, ka mɔɔ lakolonw kɛ, ka kiritigɛlaw bɔnna a kan. Barokun kelen tun ka kan ka kɛ layidu sigibaga ye ani dimi latigɛlen kun ye tɛmɛsira kelen kɔɔ.

O de ye zana saniyalenba ye min bɛ sɔɔ: tilayɔɔba filanan barokun bɛ jɛfɔ tɛmɛsira fɛ i n’a fɔ halakili kelen bɛ bin a kan cogo min na.

Ani sisan cogoya min na ne ye layidu ta.

Verise in dajɛ laban ye **שׁוֹמֵם ye** (*shomem*), ani bamanankan bamanankanw tilalen don a kan. NASB, ESV, NIV, NET, CSB ani NLT bɛ b’a kalan i n’a fɔ ciden — *desolator* , min bɛ desolate kɛ.

KJV, NKJV ani ASV y’a kalan iko jamana — *lakolon* , o kɔɔ ye dugu tijenen walima mɔɔw. Kalan kɔɔlen kan, tijenin bɛ bɔn mɔɔ minɛlen kan sannin ka bɔn kojugukɛla kan, wa o kɔɔɔli in bɛ bɔnɛ a fanga la.

N bɛ baara kɛ ni NASB ye, wa bi benkan bɛ n’a ye. Nka kalanden min bɛ baara kɛ ka bɔ King James dɔ fɛ, jininkali lakika dɔ b’a bolo yan, wa a ka kan k’o fɔ a ye sannin a yɛrɛ k’o sɔɔ.

Fɛn min bɛ kisi o cogo fila la : dajɛ fla ninnu **שׁוֹמֵם** , **מֶשׁוֹמֵם** (*meshomem*) min bɛ kumasan kɔɔ ko “*fɛn haramulenw kaman na, mɔɔ bɛ kɛ yɔɔ lakolon ye,*” o ye cidenyabaara ye kalan bɛ la. Cɛsiribaa kura dɔ tɔɔ Dara ani a bɛ ka tijenin Kɛ. O la

sa, tɛmɛsira in ka kumasen fila sigicogo
 — mɔɔ ka jaabi kɔɔɔ — a bɛ ʒɔ dɔɔ laban bɛ taa sira o sira fɛ. Kiiritigɛ-sɛbɛn
 dɔɔn de bɛ bɔ bamanankan bamanankan na.

Layini bɛ bin yɔɔ min na

Ka o saba fara fɔɔɔ kan:

	Walekelan	A bɛ min kɛ
27a	tɔɔ ma fɔ “a” . min bɛ taa ni a ye ka bɔ v.bɛ saraka ni saraka ban wolonwula cɛmancɛ la 26 la	bɛ layidu dɔ barika bonya ni mɔɔ caman ye · a bɛ saraka ni saraka ban wolonwula cɛmancɛ la
27b	<i>meshomem</i> — o ye desolator, tɔɔ kura donnalakolon ye · a la	bɛ na haramulenw kaman kan · a bɛ kɛ yɔɔ · a ye halakili latigɛlen bɔn a kan

Lafigɛbɔ bɛ bin “*ani ko haramulenw kaman kan.*” Sani o ka kɛ, layidu dɔ bɛ barika
 sɔɔ. O kɔfɛ, ʒɛnajɛla kura dɔ tɔɔ bɛ fɔ, wa a bɛ kiri tige.

ʒɔn ye “kuntigi min bɛna na”?

Tɔɔɔla ʒininkali min bɛ tɛmɛsira 27nan na, o tɛ Se ka Labɛn ni nin ma Labɛn, o la a
 bɛ yan.

“...kuntigi min bɛna na, o mɔɔw na dugu ni yɔɔ sɛnuma halaki.” — Daniel 9:26b

Kandida saba bɛ proposition (fɔli) sɔɔ, wa u dɔ bɛ Bɔ yɛn o kumasen yɛrɛ fɛ.

Fɔɔ, kuma dɔ bɛ kuma o dɔɔ kan. *Prince* yan ye **נָגִיד** ye (*nagid*), wa o tɛ tɔɔ ye
 min bilalen bɛ cɛ ʒumanw de kama. Ezekiel 28:2 bɛ baara kɛ n’a ye Tiri faama ko la
 — ja min tɛmɛsira bɛ taa a fɛ ka ʒɛfɔli kɛ ni kumasenw ye minnu bɛ mɔɔ danga
 kɔsɛbɛ kiraw kɔɔ. O ye dɔɔba ye min bɛ fɔ mɔɔ ma min bɛ ʒɛmɔɔɔya ta:
 masakew, komandanw, batoso ʒɛmɔɔw, jamana wɛrɛw ka fangatigiw, faama
 juguw. O la, kandida si tɛ Se ka Bɔ kɛnɛ kan k’a sababu Kɛ dɔɔn ko *masake* mankan
 bɛ bonya kojugu a bolo, wa mɔɔ si tɛ Se ka Dɔn a la k’a sababu Kɛ ko a mankan bɛ
 bonya kojugu mɔɔ wɛrɛ bolo.

Kandidati kelen: Krisita kɛɛbaga nata. Nin ye waatibolodacogo kalanni ʒɔnɔn ye
 ani a ye san wolonwula bɛnkansɛbɛn ka hine ye — tɛmɛsira 26nan kuntigi nata bɛ

ƙe tɛmɛsira 27nan “ale” ye, ka bɛnkansɛbɛn bolonɔ bila, k’a tiɲɛ. Nin gafe bɛ sɔsɔli ƙe fɛn o fɛn kan, o bɛɛ bɛ bɔ o de la. O fana ye kalan ye min b’a ɲini dugu ni yɔɔɔ sɛnuma halakili fɛ tɛmɛsira 26nan na, o ka ƙe ko ye min ni san 70 Krisita tile ƙɔfɛ, walima parantezi janya kabakoma ye.

Kandida fila: Masiya. O ƙɔɔ ye ko masake fila bɛɛ ye Yesu ye — *Masiya masake min* bɛ tɛmɛsira 25nan na ani *masake min ka kan ka na* tɛmɛsira 26. A bɛ mɔɔɔ sama bawo a bɛ Krisita ƙɛɛbaga bɔ Daniel 9 la pewu, o de ye sɔsɔli mago bɛ min na.

Nka a bɛ kumasen min Bɔ, o kalan. **Kuntigi ka mɔɔɔw bɛ dugu ni yɔɔɔ sɛnuma tiɲɛ.** Jerusalem ni Alabatoso tiɲɛna san 70 Krisita tile la Romɛkaw ka ƙɛɛbolow fɛ. Nin kalan in kan, Romɛkaw ka ƙɛɛbolo ye *Yesu ka mɔɔɔw ye*. A yɛɛ ka mɔɔɔw tun ye Yahutuw ye, ani Yahutuw ma o Alabatosoba tiɲɛ — u sara o ƙɔɔ.

Ƙɛɛli tilennen ye ko Sɛbɛnniw bɛ jamana wɛɛw ka ƙɛɛbolow degun tiɲɛ na ka don Ala ka baara la, ka tila k’u fɔ: Nebukadnezar ye “*Ne ka baarakɛla*” ye (Jeremi 25:9), Asiri ye “*Ne ka dimi bere ye*” (Esayi 10:5), ani Sirus bɛ wele ko Ala ka *mashiach* , a ka munnen (Esayi 45:1). O la sa, hakilina min b’a jira ko Romɛ ƙɛra Krisita ka kiritigeminɛn ye dugu kan, o tɛ hakilintan ye — Yesu yɛɛ tun ye o kiritigɛ fɔ Luka 19 ƙɔɔ.

Hali n’o ƙɛra, “*masake ka mɔɔɔw*” ye fɛntigi ye, wa fɛntigi bɛ mɔɔɔ minnu tɔɔ fɔ a yɛɛ la, cɛ bɛ minnu na walima minnu bɛ ci fɔ, a tɛ mɔɔɔw tɔɔ fɔ Ala ye minnu fɔ mɔɔɔ wɛɛ kama fɔɔ. Kalan ka kan ka gɛɛya yɔɔɔ tigitigi la, tɛmɛsira bɛ ƙe yɔɔ min na kɔsɛɛ.

Nin kalan in suguya filanan bɛ yɛn min ka kan ka ta kɔsɛɛ, bawo ne ye min mine waati dɔ ƙɔɔ, o de ye: ko *jama* ye Yahutuw ye — Masiya ka mɔɔɔw — ani ko Alabatosoba binna bawo u banna a la.

O diineko ye tiɲɛ ye ani a daɲɛgafe tɛ tiɲɛ ye, wa o fila bɛ se ka faranfasi ka saniya.

Ala-ka-marako fɔɔ bawo a ye tiɲɛ ye wa a nafa ka bon. Alabatoso halakina iko kiri min ƙɛra ka da Masiya kan. O tɛ dantigeli ye; o ye Yesu ye min fɔ, ka ƙɔɔ o ɲɛ, ni kuma jɛlenw ye. “*A file, i ka so bɛ to ka ƙe ƙɔɔ lakolon ye*” (Matiyu 23:38). “*U tɛna kabakurun kelen to aw ƙɔɔ, katuguni aw ma aw ka bɔ waati dɔɔ*” (Luka 19:44). San 70 Krisita sababu ƙɛra min ƙɛra san 30 Krisita tile la.

Sisan, daɲɛgafe. Verise 26nan na, Heburukan bɛ kalan ko **אֱלֹהֵינוּ בָּאֵם Bamako ם fi** **יֵשׁוּעַ הַנָּסִיחַ ye** — fɛn minnu bɛ ɲɛfɛ walasa ka sinsin, *ani dugu ni ƙɔɔ sɛnuma* , o ƙɔfɛ wale **יֵשׁוּעַ הַנָּסִיחַ ye** (*yashchit*), “a bɛna tiɲɛni ƙe,” o ƙɔfɛ a barokun: **ם fi** (*am*), masake dɔ ka *mɔɔɔw* , min bɛ na.

Am ye wale in kumasen ye. Jama de be tiɲeni ke. O la sa, kalan min b'u ke Yahutuw ye, o temesira b'a fo ko Yahutuw ye dugu ni yɔɔɔ senuma halaki — wa Yahutuw ma o Alabatosoba tiɲe. U laminina a kɔɔɔ ani u sara k'a lafasa.

Danfara be **sababu** ni **kɛwale ce**, wa Sebenniɲ b'u to ɲɔɲɔɲ na yan. Daniel 9:26 be ciden tɔɔɔ fo — kuntigi nata ka mɔɔɔw, o kuntigi mana ke mɔɔɔ o mɔɔɔ ye. Yesu ye o sababu tɔɔɔ fo: u ma u ka taa bɔ waati dɔɲ. Mɔɔɔ si man kan ka sugandili ke. Banni in nana ni kiri ye; legiyɔɲw y'a ta ka taa ɲe.

Ani, a kɔɔsi min be bin ni i y'a to seben kelen-kelen bee k'a yere ka baara ke. **Daniel be tugu-tugu ɲɔɲɔɲ kɔ**

— Masiya tigera, o kɔfe dugu ni yɔɔɔ senuma halaki. **Yesu ye o kun fo. Ezekiel 4 be cemance di** — Juda ka kiritige san binaani, san 30 Krisita tile la ka taa san 70 Krisita tile la, Sapitiri 7 be baara ke ni min ye walasa k'a ka waati jɔ. Seben saba, ko kelen, tɔw be min to yen, u kelen-kelen bee be o di. O ye nɔ puman ye ka teme ka temesira kelen ke ka o saba bee ta.

Kandida saba: Tite. Titus Flavius Vespasianus ye yamaruya di ka Jerusalem lamini san 70. A tun ye masake masake denke ye ani principate ciyentabaga — Rome masake dɔ kɔɔɔ jɛlen na. Wa *a ka* mɔɔɔw, n'o ye kelebolow ye, olu ye temesira be min fo tigitigi: u ye dugu ni yɔɔɔ senuma tiɲe.

Fɛn dɔ fana be yen min be tugu ɲɔɲɔɲ kɔ, o min b'a fe. Verise 26nan y'a fo sisan ko *Masiya bɛna tige*. Ka sɔɔɔ ka o Masiya kelen in jira kokura, ninakili nata la, i n'a fo *masake min bɛna na*, o bɛna ke kabako ye — a ɲefɔra sisan dɔɔɔɔ ko a tigɛlen don, wa *nali* ye kumacogo kabakoma ye a kan o yɔɔɔɔɔɔɔɔɔɔɔ be la. A kalan i n'a fo ja fila, o verise be waatibolodacogo dɔɔɔɔ de la: Masiya tigera, o kɔfe, masake nata dɔ ka mɔɔɔw be dugu tiɲe. San 30 Krisita tile la, o kɔfe san 70 Krisita tile la, ka keɲe ni ɲɔɲɔɲ ye.

A be ben ko kelen ma wa a be ben ɲɛnajɛla ma. A te wajibiya ka ke fɛntigiya gɛlen ye ani sɔɔɔsi si te ke ko siya wɛrɛw ka kelebolow be se ka wele ko mɔɔɔ dɔ ka mɔɔɔw — kelebolow tun ye Tite ka mɔɔɔw ye cogo jɛlen na. Wa a be Daniel ka kiraya kuma bila k'a ɲɛsin lamini ma, Sapitiri 7 be baara ke ni min ye i n'a fo Juda ka waatilan jɔlan, o san 70 kelen in na, o sera ka bɔ sira wɛrɛ fe fewu.

Ne be min fo, ani ne te min fo

Ne ye Tite bila ɲefe i n'a fo kalan min be se ka da a la, wa ne b'a fo ko ne dalen te o la ka teme o kan. **ne ma sigi a ni Masiya ce**. Nininkali be wuli heburukan dapɛgafe kan ani kan in sariya kɔɔɔw kan, wa dɔɲɲikɛla minnu y'u ka ɲɛnamaya ke o seben kɔɔɔ, olu te ben ɲɔɲɔɲ ma o ko la.

Fen min nafa ka bon nin gafe in na, o ka dogo ka teme nininkali kan, wa ne b'a fe ka kuma tigitigi o ko la.

soci min be yan, o man kan k'a don ni masake ye Tite ye walima ni Masiya ye. A mago be masake la walasa a kana ke Krisita kelebaga ye.

Aw ye tugu a ko ka teme. Ni masake ye Tite ye, sariya min ka surun a nefe, o be temesira 27 di Tite ma

— min tun bena ke sababu ye Romekaw ka jenerali do ka layidu do barika bonya ni mago caman ye ani ka saraka ni saraka ban. Mago si to Mine wa foyi ta Deme, o la togodacogo ka kan ka Se ko fe ka Teme, ka Se Masiya ma. Ni o na, masake ye Masiya ye, togodacogo be Jigin Masiya kan k'a jessin a ma. **Sira fla bee be Se yoro kelen na.** Kalan sabanan don de — Krisita kelebaga min be na sini hali bi — o be benkanseben bolonbilabaga do bila temesira 27nan na, wa o de ye san wolonwula sigicogo jlen ye min kan.

Donc (o la) min be baara Ke o te ka masake in Don. O ye nin ye: **tjneni min neflen be temesira 26nan na, o ye san 70 ye Krisita tile la, wa masake min ka magw y'o ke, o tun ye san 70 Krisita tile ye.**Dugu tjnena. Yoro senuma halakira. O ye ko dafalen ye ni don do ye, wa ce min ka magw y'o ke, o tun be balo la k'a ye. A kalanni i na fo faama min bena ke sini ye hali bi an yere ka san keme kono, o b'a jini ka *“masake ka magw”* mine i na fo mago min ma bange folo, o benbaw yorjanw — o ye girinyaba ye fentigi bolo, wa o ye doni ta miirili ye, min ye sigida do ye, min ye kerecen dije fanba ka jigiyaw laben.

O tuma na fe, masake fila te, saba te — wa ne be filanan ka danyoro mine ka lafiya. **Masiya Kuntigi ye Yesu ye. Kuntigi min bena na, o tun ye san keme folo ta ye, a kera Tite ye min ye yamaruya di ko u ka lamini walima Matigi min ka kiritige kera.** Krisita kelebaga te nin temesira kono. A mago ta la ka ke, wa k'a bila yan, o de ye nagami in da folo.

Ani sisan a yoro gelen

Koroboli saba b'a jira ko tilayoroba filanan te Masiya ko ye. A t' a jira ko tilance folo ye .

kama , gafe b'a jigi da soci kan min fora ka teme nin tilayoroba in kono — ko temesira 27nan *“ale”* kelenpe be segin *“Masiya”* ma temesira 26nan na sanni ka se *“kuntigi nata”* ma. **Bi nefolikelaw fanba be ban o kalan na.**

U ka dalilu ye hakilina numan ye wa a be Weele ko korokoronma-koro-sariya: ni togola-togo tun be Se ka togo temenen caman Fo, a ka ca la, a be korokoronmaya de Jira. *“Matigi min bena na”* jlen be temesira 27nan na ka teme *“Masiya”* kan. Sariya

I n'a fɔ a jiralen bɛ cogo min na sanfɛ, o sɔsoli bɛ se ka kisi — ni masakɛ ye san kemɛ folɔ mɔgo ye, tɔgɔdacogo ka kan ka segin ka taa Masiya fɛ cogo o cogo, bawo san kemɛ folɔ masake si ma layidu dɔ sigi senkan ni mɔgo caman ye. Nka dapɛgafe-yɔrɔ bɛ jɔ a yɛrɛ ma wa n t'a Fɔ k'a Lamaga. O ye fɛn barikama ye min bɛ fan dɔ fɛ yan.

Ne jɔlen bɛ yɔɔ min na, o ye nin ye, dakun kelen 𞤀𞤁𞤃𞤁, o la mɔɔ si man kan k'a jatemine:

(Seben 2nan ka jɛsin kalansen fila sigicogo ma — kɔrɔbɔli fɔɔ ni filanan be o baara ke wa u fila si te bɔ bamanankan bamanankan na min be sɔsɔ. Dakun 3nan min be ke ka 27a ka barokun don iko Masiya: kalan sɔsɔlen don min be sɔsɔli ke sisan jamanaden fanba kan, min fɔra k'a jɛya sanni k'a jira iko a sigilen don. Kɔrɔbɔli sabanan ye Tier 2 ye NASB n'a ka denbaya kan, wa a te mine KJV ka dɛɛ laban fɔcogo la.)

A b'a latige ko jateden fila be Daniel 9:27 kono, o be se ka san wolonwula benkanseben tije min be bo kelen soro la.

A yere te a latige dɔgɔkun biwolonwulanan tilancew be ke waati min na. O de ye dakun nata baara ye — wa a ka kan k’a fo ko jininkali fila ninnu be se ka fara jɔgɔn kan. Kalanbaga tun be se ka son fen bee ma nin dakun in na, ka dɔgɔkun biwolonwulanan bee bila hali bi don nataw la. A ma se ka min ke, o ye ka to ka temesira 27 kalan iko ce kelen be ka bolond bila layidu do la, ka tila ka layidu tije,

bawo tɛmɛsira bɛ ɲɛnajɛla filanan tɔɔ fɔ, ka tila k'a kiri tigɛ.

Gap — fɛn min ka gɛlɛn kɔsɛbɛ nin gafe in kɔɔ ka lafasa

Fɛn bɛɛ b'an bolo sisan fo yɔɔ min bɛ karamɔɔɔya bɛɛ Kɛ baara ye, o la an k'a Bɔ.

Dɔɔɔkun biwolonwula ye sà 490 ye. U la bi wɔɔɔ ni kɔɔɔntɔn bolila kabini san 458 Krisita tile ɲɛ fo san 26 Krisita tile la k'a sɔɔ u ma tigɛ. Dɔɔɔkun biwolonwulanan ye san wolonwula ye. Verise 27 b'a fɔ ko layidu bɛ barika sɔɔ dɔɔɔkun kelen kɔɔ ani fɛn dɔ bɛ kɛ *dɔɔɔkun cɛmance la* — san saba ni tila kɔɔ.

Nin gafe in b'a fɔ ko dɔɔɔkun ye Yesu ka cidenyabaara ye, san 26 ka se san 30 Krisita tile ma, a yɛɛ ye o kɛ, wa a tilance filanan bɛ an ɲɛfɛ hali bi, wa a bɛ anw de bolo, a ka seere fila, ka o kɛ.

O kɔɔ ye ko danfara min bɛ sà ɓa fla ɲɔɔɔ Bɔ o bɛ Sigi sà ɓa wolonwula kɔɔɔna na.

A fɔ k'a jɛya, bawo kɔɔɔɔla bɛna: o tigɛcogo janya ka bon siɲɛ naani ka tɛmɛ a bɛ kirayakuma bɛɛ min tigɛ. San kɛmɛ naani ni bi kɔɔɔntɔn, min latigera ka kɛ kelen ye, ni san ba fila dingɛ bɛ u wolonwula labanw na. Daniel 9 kɔɔ, foyi tɛ o danfara sugu laseli kɛ. Verise si tɛ yen min b'a fɔ ko *o kɔɔfɛ jateɔ bɛna jɔ*.

O la sa, nin ye ko ye, wa i bɛ se k'a pese.

Fɔɔ: tɛmɛsira 24 bɛ dafabaliya sugu dɔ wajibiya bɛɛ kan. I mana fɛn o fɛn kɛ ni danfara ye, lapini wɔɔɔ minnu latigera, saba ma kɛ. Yeli ni kiraya kumaw tɛ taamasiyɛn ye. Min senuma ka bon kɔsɛbɛ, o tɛ munnen ye. Mɔɔ o mɔɔ b'a fɔ ko dɔɔɔkun biwolonwula banna san kɛmɛ fɔɔ la, o tigi ka kan k'a ɲɛfɔ cogo min na kuntilenna dɔ min latigera, o banna ni a kuntilenna tila sabanan ye. Jago min ma ban, o tɛ ne ka fɛn dilannen ye; a bɛ sɛbɛn kɔɔ, wa kalan bɛɛ ka kan ka jateɔ kɛ o kan. Nininkali ye dafalenbaliya sigilen bɛ yɔɔ min na dɔɔɔ.

Filanan: sɛbɛnni bɛ dɔɔɔkunw yɛɛ tila-tila. Ala m'a fɔ ko "dɔɔɔkun biwolonwula." A ko dɔɔɔkun wolonwula, ani dɔɔɔkun bi wɔɔɔ ni fila, ka sɔɔ ka laban furakɛ danfara la a yɛɛ ka tɛmɛsira dɔ kɔɔ. Span kelen min bɛ to sen na, o man kan ka di ka kɛ yɔɔ saba ye. O tilali bɛ tɛmɛsira 25nan na sanni bamanankanfalenbaga si ka maga a la.

Sabanani: kiraya kuma bɛ kuma jamana kɛɛnkɛɛnnɛn dɔ ni dugu kɛɛnkɛɛnnɛn dɔ kan k'a jɛya. "Dɔɔɔkun biwolonwula latigera i ka mɔɔɔw ni i ka dugu senuma ye." A tɛ diɲɛ ta ye. Israel ni Jerusalem ta fan fɛ. Waati min latigera jamana dɔ ye, o bɛ faamuya a dɔɔɔyalɛnba la i n'a fɔ wagati min bɛ jɔ dɔɔɔni ni Ala ka kɛwale bɛ wuli yɔɔ wɛɛ la — wa Layidu Kura bɛ o jiginni sugu ɲɛfɔ tigitigi, ni siya wɛɛw sirilen don ani ka gɛɛya yɔɔ dɔ Israel kan "fo siya wɛɛw dafalen ka don." I sɔɔna o

karamɔɔɔya ma wo, i ma sɔn o ma wo, o tɛ fɛn ye min dabɔra ka Daniel kisi; o ye Paul yere ka lakali ye an bɛ waati min na.

Naaninan, wa nin ye ne tun bɛna min mara: Yesu ye yɔɔɔ dɔ jira min ma taamasiyen kɛ kiraya kumasen dɔ kɔɔ, wa a y'o kɛ ni lapini ye.

Alabatoso kɔɔ Nazareti, Esayi ka di a ma ka nin kalan.

*«Matigi Ni bɛ ne kan, katuguni a ye ne mun ka kibarɔ duman fɔ faantanw ye, a ye ne ci ka bɔ mɔɔ minelenw na, ka jɛnayeli lase fiyentɔw ma, ka degunbagatɔw hɔɔnya, ka Matigi ka san puman **weleweleda** .” — Luka 4:18-19*

O kɔ, Luka ko: *“A ye gafe datugu, k'a segin baarakela ma, ka sigi” — k'a fɔ u ye ko: “Bi nin Sebenni dafara aw ka mɛnni na.”*

A ye kumasen cɛmancɛ jɔ. Esayi 61:2 bɛɛ lajɛlen filɛ nin ye, a ye sɛbɛnfura datugu yɔɔ min na, o taamasiyen ye ko:

*“Walisa ka Matigi ka san duman fɔ ← **A jɔra yan** Ani an ka Ala ka waleɔumandɔn don, Ka dusukasibaga bɛɛ dusu saalo.”*

Verise kelen. Kumasen saba. A ye fɔɔ kalan, k'a fɔ u ye ko a dafara o don na, ka sigi ka kɔn filanan jɛ — wa hali bi, waleɔumandɔn don ma se.

O ye san ba fila ni kɔ cɛ danfara ye min bɛ bin tɛmɛsira kelen ka kumasen fila ni jɔɔɔ cɛ, min taamasiyen tɛ foyi ye Heburukan na. An b'a dɔn ko a bɛ yen dɔɔɔn bawo Matigi ye kalan dabila ka sigi.

O la sa, sɔsɔli min ye ko *“kiraya kuma tɛ baara kɛ ten”* jaabi bɛ o la, wa jaabi ye ko Yesu y'a kalan o cogo la foroba la, k'a fɔ jɛkulu ye ko a ye kumasen tilancɛ fɔɔ dafa sisan, kumasen tilancɛ filanan tun bɛ kɛnɛ kan hali bi. Ni faranfasi bɛ se ka bin tɛmɛsira kelen kumasen fila ni jɔɔɔ cɛ, o bɛ se ka bin dɔɔɔkun kelen tilancɛ fila cɛ.

O sɔsɔli tɛ min kɛ. A b'a jira ko danfara bɛ se ka kɛ kiraya sɛbɛnw kɔɔ; a t'a jira ko *nin* danfara in ye tiɔɛ ye, walima ko a ye san ba fila ye, walima ko a bɛ ban san 2027. Esayi 61 b'a to sɔsɔli bɛ se ka kisi. A tɛ o ko kɛ.

(Tier 3 Danfara bɛ bɔ tɛmɛsira 24nan kuntilenna dafabaliw la, wa a bɛ lafasa ni ko kelenw ye. A ma fɔ Daniel kɔɔ. N'i y'a ye ko o ma wasa, i bɛ jaabi puman di daliluw ma — nin ye jateminɛ ye, wa ne ma a fini don i n'a fɔ fɛn wɛɛ.)

Fɛn kelen bɛ nin gafe in ka danfara bɔcogo ni danfara suguya min tɛ jɛya. **A labanw b'a la.** O danfara bɛ daminɛ Tɛmɛnkan seli la san 30 Krisita tile la ka se awirilikalɔ tile mugan ni wolonwula ma san 2027. O ye fɔli ye min bɛ ni don fila ye a kan, wa u dɔ surunyalen don fo ka se ka fili foroba la san kelen kɔɔ. Gap theory

min be se ka segesege, o ye fen sugu were ye ni gap theory ye min be tariku be fen o fen lase, a be o mine dɔɔn.

Sapitiri 8 be min di an ma

- San biwolonwula ye san 490 ye, wolonwula ye san ye. (*Tier 2 — Heburukan na, ani benkan min be diɲe beɛ kɔɔ.*)
- Lapini wɔɔɔ de latigera waati in na; saba be dafa siga t'a la, kelen be se ka sɔɔ, fila jelen don ko o te. **O ɲɔɔɔndan te ban kalan si kan.** (*Tier 2.*)
- O sariya ye Artakserxes ka ci ye Esdrasi ma, san 458 Krisita tile ɲɛ. (*Tier 2, ni san 457 K.N., o ye fen ɲenama ye — ɲɛɔli farankan E.*)
- 458 san k.
- O san 26 Krisita tile la, o fana ye munni san ye Jurden baji la. (*Tier 3, ani danfara la o cogo la: a sinsinnen be Tiberius ka san tan ni duuru jateɔ kan, min fra tilayɔɔba 7nan na ani tugun yan. Jatebla ni dantigeli ye ɔɔcogo fila ye wa u be deɛ u yerema.*)
- Dɔɔɔkun bi wɔɔɔ ni fila kɔfe — a te ke waati la — o be sira di san saba ni tila ma ka ɔɔ mupuli la ka taa gengenjiri la. **Jateden ye tigitigi ye; o ɲɔɔɔndan tun te sumanikelan ye abada.** (*Tier 2.*)
- Daniel 9:27 kɔɔ, jateden fila be yen, kelen te — kumasen kura dɔ tɔɔ dara a tilance filanan na. (*Tier 2.*) Ko ja filanan ye ce ye, halakili yamaruyalen be bin min kan, o ye Tier 2 ye NASB n'a ka denbaya kan, wa a te mine Masake Jaki ka temesira laban dɔɲɛ bamanankan na.
- Layidu be *barika sɔɔ*, a te tige. Masiya be layidu dɔ sinsin min be yen ni mɔɔɔ caman ye; A te bolonɔ bila benkanseben na min bɛna ke san wolonwula kɔɔ. (*Tier 3, ani nin gafe in kalanni ka keɲɛ ni sisan jamanaden fanba ye.*)
- Kuntigi min ka mɔɔɔw ye dugu tiɲɛ, o tun ye san keme ɔɔɔ ta ye — Tite walima Matigi min ka kiritige tun ye. Jate te hali bi sini. (*Tier 3, ani sɔɔli te ɔɔ min na.*)
- Dɔɔɔkun biwolonwulanan san saba ni tila be to baara la. (*Tier 3 — danfara.*)

Gafe tɔ be kuma o san saba ni tila be damine waati min na.

Yɔɔɔ IV — ɲɛNABɔLI

Waati fila were, ani benkan naani nafa ye min ye, o jateminɛ.

Sura 9 — Waati naani, San kelen

Waati fila be boli kabini tilayƙoƙba 6. Nin tilayƙoƙba in be fila werew damine, o kofe, a be fen do ke nin gafe sugu fanba te min ke abada: a b'a pininka benkan naani nafa ye joli ye n'i y'a laje kelen-kelen bee b'u yƙoƙw sƙoƙw min na.

A surunyalen, walasa i k'a don an be laban yƙoƙ min na. **O wagati naani la, fila nafa ka bon kosebe. Kelen nafa ka bon fen do la. Kelen ye fen barikama ye nin gafe in kƙoƙ wa n yere bena a bila jƙoƙ laban na sanni n k'a to seginnkannikela do k'a ke n ye.**

An be yƙoƙ min na kaban

Ka do tilayƙoƙba 6nan ni 7nan na, ka surunya:

Israel. Ezekiel 4 be san 390 di a ma. U be boli ka taa jefɛ ka do Asirikaw ka laminiko deselen na san 701 K.N., ka ban san 311 K.N., k'a sƙoƙ u ma nimisa. Levitike 26 be kumasen caya ni wolonwula ye. $390 \times 7 = 2730$, baara kera jefɛ ka do lamini na. **701 sàƚ K.N. + 2730 sàƚ = 2030 sàƚ K.N.**

Juda jamana. Ezekiel 4 be san 40 di. U be boli k'a ta gengenjiri la san 30 Krisita tile la fo ka se san 70 kelɛli ma k'a sƙoƙ u ma nimisa. Levitike 26 be caya, ka tila ka caya tugun. $40 \times 72 = 1960$ sàƚ, baara Kera jefɛ ka do lamini na. **70 sàƚ + 1960 sàƚ = 2030 sàƚ.**

Sisan, fila toƙw.

Waati sabanan — tile fila, ani Jubile bi naani

Ose be kuma kiritigɛlaw ka jamana do no na, minnu ma kosegin folo.

«Na an ka segin Matigi ma, katuguni a ye an tige, nka a na an kenɛya, a ye an jogin, nka a na an siri, a na an lakunu tile fila kofɛ, a na an lakunu tile sabanan na, walisa an ka penamaya a jekƙoƙ.» — Ose 6:1–2

Tile fila, o ko, a sabanan. A kalan i n'a fo don gansanw a ye ntalen ye min be kuma kenɛya teliya kan, wa o ye kalan ye min bennen don.

Kalan kiraya la, o ye span ye — ani Piere be mogow ladonniya mogow ladonniyalen hake la min b'a ke kelen ye:

“Nka nin ko kelen in kana do aw je na, kanulenw, ko Matigi fe don kelen be i ko san ba

kelen, san ba kelen be i ko don kelen.” — 2 Piɛɛ 3:8

Tile fila ye san ba fila ye. O ɲɛjibɔ daminɛna tuma min na jamana banna a ka Masiya la ani a ka so tora yɔɔɔ lakolon ye; lakununni be na san ba fila o kɔfɛ, tile sabanan — san ba kelen — be tugu o kɔ.

San 30 + san 2000 Krisita tile la = san 2030 Krisita tile la.

O span kelen jatecogo filanan be yen min be jigin cogo kelen na, wa a nafa ka bon kumasen na bawo a jlen be Tawurata de la sanni ka bɔ ntalen na. Levitike 25 be Jubile san bi duuru sigi — lafiɲɛ san wolonwula ye, o kɔfɛ san biduurunan, juruw be tiɲɛ, jɔɔw be hɔɔɔnya, ka dugukolo segin a tigi fɔɔ ma. Jubile bi naani ye san ba fila ye, ani san binaani ye Seɓenniɲw jate ye kɔɔɔɔli waati dɔ la.

San ba fila kɔɔɔli, min labanna ni fɛn min minɛna, o bɔli ye. Jubile be ke o de kama. I mana se o nimɔɔ ma Ose ka tile fila fe wo, walima Jubile bi naani fe wo, i be se san 2030 na.

(Tier 3. Ose ka don o san ba kelen kalanni ye typologique ye, a ma fɔ. Piɛɛ ka layini be kuma Ala ni waati cesira kan, a te decoder ring ye, wa kalanden minnu be u janto a la, olu b’a waleya ni hakilisigi ye ka temɛ ne kan yan. Nin waati in ye sɔɔli ye ka bɔ misali la, wa ne b’a mine ka ɲɛ ka temɛ fila kan minnu be a ɲɛfɛ.)

Waati naaninan — bɔnsɔn, ani sɔɔli min bɛna ke aw ye

Yesu, torosun ntalen kɔ.

“Tiɲɛ la ne b’a fɔ aw ye ko nin bɔnsɔn tɛna temɛn fɔ nin ko ninnu bɛɛ ka ke.” — Matiyu 24:34

Ka bɔ Musa ka Zaburuw la, bɔnsɔn kelen janya.

“An ka ɲɛnamaya donw ta fan fe, san biwolonwula be u kɔɔɔ, walima ni fanga de kosɔn, san biwɔɔɔ.” — Zaburu 90:10

O la: ko dɔw be bɔnsɔn dɔ damine, wa san biwɔɔɔ o kɔfɛ, bɔnsɔn min y’a ye, o ma temɛ fɔɔ.

Nin gafe be baara ke ni ko min ye, o te karamɔɔ fanba be baara ke ni min ye.
Zanwuyekalo tile 23 san 1950 , Knesset ye wote 60 ni 2 ke walasa ka Jerusalem jate Israel faaba ye.

1950 + 80 = san 2030 Krisita tile la.

Sisan, sanni i k’a lawuli, sɔɔli file nin ye, wa a barika ka bon.

Bɛɛ tɔw bɛ baara kɛ ni san 1948. Israel banger a kokura i n’a fɔ jamana san 1948 mɛkalo tile 14, wa ni bi ko dɔ ye kiraya bɔnsɔn daminɛ, o de ye kandida jɛlen ye. Wa 1948 sà̀n tɛ 2030 Di.A bɛ 2028 Di.

Min ka jugu ni o ye. A to n ka grid bɛɛ bila jɛ kan, hali seli minnu bɛ n maloya:

Ko daminɛna	+ san 70 ye	+ san 80 ye
Israel banger a kokura — Mɛkalo tile 14 san2018 · tɛmɛna kaban	2028 sà̀n	
1948		
Knesset ye Jerusalem fɔ	2020 · tɛmɛna kaban	2030 sà̀n
faaba — 23 Zanwuyekalo 1950		
Jerusalem farala jɔɔɔn kan kokura —	2037 sà̀n	2047 sà̀n
Zuwenkalo san 1967		

Fɛn wɔɔɔ faralen jɔɔɔn kan minnu bɛ se ka da a la. U dɔ la kelen tigitigi bɛ san 2030 Bɔ, wa nin gafe in bɛ baara Kɛ ni min ye.

O de ye fɛn kelen ye min ka gɛlɛn kɔsɛbɛ nin gafe in kɔɔ, wa jaabi hakilitigi si tɛ o la. Sugandili hɔɔɔnyalen fila bɛɛ — ko jumɛn, ani Zaburu ka jɛnamaya fila la jumɛn — ka kan ka bin ne ka sira kan, wa u bɛ bin. Ni n y’a Fɔ i ye ko odds (daɔɔw) minnu bɛ o ko la olu ye sankolola-ko ye n b’i mafijɛya, bari jɛfɔli tigitigi ye ko wagati min bɛ Kɛ ni paramɛtiri fla ye o ye lapini dɔ Gosi wa a sigicogo wɔɔɔ bɛ yen.

Ne bɛ se ka ne ka daliluw di aw ma, wa ne b’a fɛ aw k’u pese k’a dɔn a jɛninen bɛ u fɛ u ka min ta.

Mun na dugu ka tɛmɛ jamana kan. Oliviye jemukan bɛ kuma Jerusalem kan, a tɛ kuma jamanatigiya kan. Kalandenw bɛ jɛninkali kɛ Alabatosoba sow ko la. Yesu ye jaabi di ni Jerusalem ye min lamininen don kɛlɛbolow fɛ, ani Luka ye wagati min tɔɔ fɔ tijɛ na, o sɛbɛn ko: *“Siya wɛrɛw na Jerusalem sennatan fo siya wɛrɛw ka waatiw ka dafa”* (Luka 21:24). Fɛn min bɛ suman, o ye siya wɛrɛw ka mara ye dugu kan. Jamana bɛ se ka bange kokura k’a sɔɔ a faaba tora jamana wɛrɛw ka mara kɔɔ — wa san 1948 Jerusalem tun bɛ o de la tigitigi, a tilalen don, ni Dugu Kɔɔ ye Jordani bolo ani dijɛ jamanaw ye degun kɛ walasa dugu ka kɛ dijɛ kɔɔ. Knesset ka wote min kɛra san 1950 Zanwuyekalo la, o kɛra wale ye min ye jɛninkali ban ko a ye jɔn ka faaba ye.

Mun na mɔɔɔ biwɔɔɔ ni biwolonwula tɛ. Zaburu 90 bɛ o fila bɛɛ di, wa a b’u di i n’a fɔ range ni cogoya dɔ nɔɔlɛn bɛ a la: bi wolonwula, *“walima ni fanga de kɔɔn, biwɔɔɔ.”* Biwɔɔɔ ye kɛnɛma dance ye.

Matiyu 24:34 kalanni i n’a fɔ *a tɛna tɛmɛ cogo min na* — bɔnsɔn bɛ yan hali bi ni a

kera — o be sɔɔli ke kenema dan kan sanni ka sɔɔli ke kɔɔna dance kan. Aw ye bi wolonwula ta ani bɔnsɔn temena kaban.

Olu ye sɔɔli lakikaw ye. U fana ye, a jelen don, sɔɔliw ye minnu be Se n b'a fe jaabi min na, wa n t'a Ke i n'a fɔ n tun bɛna u Sɔɔ ni 1950 faralen biwɔɔ kan, o tɔn ye 2041 Bɔ.

(Tier 3 Paramètres libres fila, combinations wɔɔɔ, hit kelen.)

Yɛɛmahɔɔnya jatebɔ — yɔɔ min be gafe fanba to yen i n'a fɔ nin

Nin ye pininkali ye kalanbaga hakilitigi ka kan ka min ke. N b'a pininka fɔɔ.

Yala nin wagati naani ninnu yɛɛmahɔɔnyalen don tiɛ na wa?

A nafa ka bon kɔɛɛ. Seere yɛɛmahɔɔnyalen naani bɛna o kan, o fanga ka bon. Lakalili naani minnu bɛɛ be taa bɔɔɔ kelen na, olu tɛ seere naani ye fewu — u ye seere kelen ye min be segin-ka-bɔ, wa bɛkan min be u ni jɔɔɔ cɛ, o be se ka foyi fɔ i ye.

O la sa, wagati kelen-kelen bɛɛ b'a yɔɔ wɔɔ yɔɔ min na, a to n k'o labɛn.

Mɔnturu	Sɛbɛnniw sɔɔɔɔ	Tariku ankɔri	Fasiri-yɔɔ-ko-yɔɔw a mago be minnu na
Israel	Ezekiel 4 · Levitike kitabulaminini 26	San 701 lamini	K.N.,numanbolo/numanbolo kalan · kalan kuntaalajan · lamini ankɔri
Juda jamana	Ezekiel 4 · Levitike kitabula, 26	San 30 Krisita → San 70 Krisita tile la, lamini	tilenumanbolo/numanbolo kalan · kalan kuntaalajan · lamini kurunba · Tiberius ka jatebɔ
Jubile don	Ose 6:2 · Bamako, Mali Piere 3:8	2.San 30 Krisita la, a gengen jiri la	tiletile o san ba kelen kalan
Zenerasiyɔ n	Zaburuw 90:10 · Matiyu 24:34 la	1950 sɔn ka wote	Knessetdugu-tɛ-jamana · biwɔɔ-tɛ- biwolonwula

Sisan, aw be dakunw kalan bawo u saba be yen wa u man dɔɔ.

Israel ni Juda be u ka sigida bɛɛ lajɛlen jɛ. U fila bɛɛ bɔra Ezekiel 4 la, u fila bɛɛ cayara ni Levitike 26 ye, wa u fila bɛɛ be bɔ kɔɔɔcogo saba kelenw de la. U tɛ seere

fila ye. U ye **karamɔɔɔya kelen ye min bɛ waleya siɲɛ fila.**

Juda ni Jubile wagati bɛ ɲɔɲɔ kelen na. U fila bɛɛ bɛ damine gengenjiri la san 30 K.N.

Jɛkulu ka waati dɔɔɔn de bɛ a yɛɛmahɔɔɔnya bɛɛbɛɛ tɔw la. Wa a barika ka dɔɔɔ o naani bɛɛ la.

o ye tiɲɛw kulu ye min man di wa a bɛ tiɲɛni lakika kɛ kumasen *naani yɛɛmahɔɔɔnyalenw na* . N ye baara Kɛ n'o kumasen ye. A barika tun ka bon kojugu, wa n b'a lafiɲɛbɔ yan.

O la sa, o ɲɔɔɔndan nafa ye mun ye tiɲɛ na?

Seerew ma se mɔɔɔ naani ma. A ka ca ni foyi ye. Min bɛ kisi, o file nin ye.

Israel ni Juda ye karamɔɔɔya kelen ye min bɛ waleya siɲɛ fila — nka o baarakɛcogo fila bɛ se ka donfɛnw tila ɲɔɔɔn fɛ. Kumasen janya danfaralenw, 390 ani 40. Ankɔri danfaralenw san kɛmɛ wolonwula ni ɲɔɔɔn cɛ, minnu sigira sen kan ka bɔ ko kelenw na minnu tɛ tali kɛ ɲɔɔɔn na ni sɔsɔliw ye minnu tɛ ɲɔɔɔn ta. Jateden cayalenba minnu tɛ kelen ye , kelen ni fila. Dapɛ cayalen danfaralenw, 2730 ani 1960.

O tɛ seere fila ye tiɲɛ dɔ la. O ye **ɲɔɔɔndan sɛgɛsɛgɛli ye karamɔɔɔya dɔ kan** — wa bɛnkan sɛgɛsɛgɛliw nafa ka bon fɛn lakika dɔ la. Ni Ezekiel 4 ka numanbolo/numanbolo kalan tun ma bɛn, walima ni Levitike 26 kalanni kuntaala tun ma ɲɛ, kun si t'a la ko karamɔɔɔya ka kan ka san kelen bɔ siɲɛ fila ka bɔ donnakow la minnu tɛ kelen ye. A tun bɛ se ka san 2030 ni 1990. A tun bɛ se ka san 2420 ni 2030. Sapitiri 7nan y'a jira i la tigitigi a bɛ ɲɔɔɔya cogo min na, ni ankɔri bɛ lamaga.

Jubile wagati bɛ dɔ fara a kan dɔɔɔnin, a tɛ caman fara a kan , bawo a bɛ a jigi da gengenjiri don kelen kan, Juda ka waati bɛ min kɛ. A bɛ min Dɛmɛ, o ye hakilina *sugu wɛɛ ye* — suguya-ko sanni ka Kɛ sariya siratige la — min bɛ Se sàɔ kelen na. Sɛbenni min bɛ bɔ kalanbolo wɛɛ la, o nafa ka bon, nka o tɛ misali filanan ye.

The generation clock adds least , kun min fɔra sanfɛ.

o la sɔsɔli in fɔcogo tigitigi tɛ *waati yɛɛmahɔɔɔnyalen naani bɛɛ bɛ bɛn* . O ye nin ye:

Kalanbolo kelen, min bɔra Tawurata ni kiraya sapitiri fila la, min kɛra siɲɛ fila ni donnafɛnw ye minnu tɛ kelen ye pewu, o bɛ san kelen bɔ o siɲɛ fila bɛɛ la — ani hakilinata sira fila wɛɛw, kelen ye suguya ye, kelen ye barikantanya ye, bɛ se ɲɔɔ kelen na.

O ye kuma ye min barika ka dɔɔɔ ni kuma ye min bɛ kiraya gafe fanba kɔfɛ. Tɪɛ don fana, wa kuma fitinin lakika bɛ mɛn ka tɛmɛ kuma fɔlɛn kan min bɛ mɔɔɔ kabakoya ka tɛmɛ a dan kan. Kalanbaga min bɛ nin tilayɔɔba in lajɛ, o bɛna a ye ko ne ye a juguba fɔ kaban.

N yɛɛ ka daliluw sigiyɔɔmali

Sabula u naani bɛɛ man kan ni girinya kelen ye, wa o fɔli nafa ka bon ka tɛmɛ tabali kan min kɔɔɔna naani bɛ ɔɔɔɔ ta:

Mɔnturu	Barika	Munna
1. Israel 1. Nɛ gɛ nɛ sir a w an i m ɔɔ ɔ do go yɔ ɔɔ w	fanga bon kosebɛ	kajateden minnu dira sɛbɛn kɔɔɔ, olu sinsinnen don kosebɛ san 701 Krisita tile ɲɛ, u tɛ da Layidu Kura waatibolodacogo kan. A ɲɛlɛn bɛ walima a bɛ bin Ezekiel 4 ni Levitike 26 dɔɔɔn kan.
2. Juda 2. jamana Nɛ gɛ nɛ sir a w an i m	fɔɔɔlɛn	Kalanbolo kelen, donnakow tɛ kelen ye pewu. A barika dɔɔɔɔyara a ka dannaya fɛ san 30 Krisita tile kɔfɛ gengenjiri la, min sinsinnen bɛ mɔɔɔ fitininw ka jatebɔ kan.

ɔg
 ɔ
 do
 go
 yɔ
 ɔ
 w

3. **Jubile don** ka Hakilila sugu wɛɛ min bɛ se san kelen na — nka
 3. bɛɛbɛn suguya, ani ka Juda ka ankɔri tila.
 4. **Zenerasiyɔ** fɛgɛnman Paramètres libres fila, combinaison plausible wɔɔɔ,
 4. n kelen hit. A bɛ don a kɔɔ walasa ka dafalenya, a ma da
 a kan.

Ni tilayɔɔba 4nan ni 5nan binna, sanfela fila bɛ taa ɔɔɔ fɛ, gafe bɛ ban. Ni Tiberi ka jateɔɔ ma ɲɛ, waati fila ni saba bɛ taa ani Israel dɔɔɔ de tora ka ɔɔ san 2030. Ni mɔɔɔw bɔnsɔɔ waati ma ɲɛ, foyi wɛɛ tɛ Changé.

O de ye dependency structure yɛɛ ye, sisan i bɛ se ka n minɛ a la.

Sapitiri 9nan bɛ min di an ma

- Ose ka tile fila faralen Piɛɛ ka san ba don kan, o bɛ san 2000 di ka bɔ gengenjiri la. **AD 30 + 2000 = 2030.** (*San 3nan — suguya.*)
- San bi duuru Jubile bi naani ye san 2000 kelen ye, min sera Levitike 25 fɛ o ɔɔ na. (*Tier 3.*)
- San biwɔɔɔ mɔɔɔw bɔnsɔɔ ka bɔ Knesset ka Jerusalem fɔli la ko a ye faaba ye. **1950 + 80 = 2030.** (*Tier 3 — settings plausible wɔɔɔ, kelen bɛ gosi, ani grid seɛnɛn bɛ sanfɛ.*)
- Waati naani **tɛ seere yɛɛmahɔɔnyalen naani ye.** Israel ni Juda ye sigida kelen ye; Juda ni Jubile wagati bɛ ɔɔɔɔ kelen na; bɔnsɔɔ waati dɔɔɔ de bɛ a yɛɛmahɔɔnya. (*A fra bawo tiɲɛ don, wa bawo kalanden dɔ tun bɛna a ɔɔɔ cogo o cogo.*)
- Min bɛ balo la, o ye karamɔɔɔya kelen ye min bɛ waleya siɲɛ fila ni donnafɛnw danfaralenw jigira siɲɛ fila san kelen kan, minnu sinsinnen don suguya siratige la. **O de ye ɔɔɔli ye, min fra a bonya yɛɛ la.**

Sapitiri nata bɛ san jumen pininkali dabila, ka damine k'a pininka don jumen.

Sura 10 — Tɛmɛnkan seli san 2030: A dafa don

Fɔ ka na se yan ma, gafe in be ka sɔsɔli ke san kelen ɲɔɲɔn. Ka bɔ yan a be sɔsɔli ke tilew kan, wa dalilu sariya ka kan ka wuli ka keɲe n'o ye. San kelen ye lapiniba ye. Tile kelen tɛ. Nin tilayɔɔba in be fɛn kelen de ke: a be Juda ka waati ta, min be ban san 2030, ka ɲininkali ke a be ban ɔɔɔ min na san 2030.

Waati tun ye seli ni seli ye tuma bɛɛ

Aw ye segin ka na Juda ka kuma suman cogo min na.

San binaani kɛra ka bɔ gengenjiri la ka taa a bila lamini na — wa o waati kuncɛ fila bɛɛ ye Tɛmɛnkan seli ye. Yesu gengenna jiri la Tɛmɛnkan seli la san 30. Tite ye Jerusalem kogow datugu Tɛmɛnkan seli la san 70 Krisita tile la, waati min na dugu tun falen be seli taamakɛlaw la, o de y'a to tigitigi lamini min kɛra o kɔfɛ, o kɛra balawu ye i n'a fɔ a kɛra cogo min na.

Seli ni seli, san binaani. O tɛ fɛn ye ne ye min wajibiya span kan; o ye ko fila in ye min ye.

O la, ni Levitike 26 ye kumasen caya ani ni kumasen cayalen be baara ke ka taa ɲɛfɛ ka bɔ lamini na, o be ke ka bɔ Tɛmɛnkan seli dɔ la. Ani san 1960 o kɔfɛ, a be ban Tɛmɛnkan seli dɔ la.

Tɛmɛnkan seli san 70 + 1960 Krisita tile = Tɛmɛnkan seli san 2030 Krisita tile la.

Sapitiri 7nan ye san sigi sen kan. A ma min sigi sen kan — wa ne ye nin taamasiyen ke gafe ɲɛ fɔɔ la sanni k'a to a ka tɛmɛ — o ye *Tɛmɛnkan seli waati don jumen ye* . O ye nin tilayɔɔba in ka baara ye, wa o ye sen wɛrɛ ye, a tɛ jatebɔ kɔɔɔ ye.

Tɛmɛnkan seli ye waati ye, don tɛ

Nin ɔɔɔ in de la furakeli fanba be ke segen ye, o la sa, a to n ka kuma tigitigi Tawurata be min laben tiɲɛ na.

«Kalo fɔɔ la, kalo tile tan ni naani na, sufɛla la, Matigi ka Tɛmɛnkan seli be ke Matigi tile wolonwulanan na, jamalajɛ sɛnuma be ke. — Levitike 23:5–8

O la, waati be ni cogoya ye:

Kalo fɔɔ don	O ye min ye
Nisan kalo tile 14	Tɛmɛnkan seli — sagaden min be faga sufɛla la
15 Nisan kalo tile 15	Buru fununbali be daminɛ · lajɛ sɛnuma
Nisan kalo tile 16–20	don minnu be o cɛma
Nisan kalo tile 21	Buru fununbali tile wolonwulanan · lajɛ sɛnuma

Tile 8 k'a ta sagaden fagali la fo ka se jamalaje laban ma. Ekisode 12:16 be o karamogoya kelen de di: jamalaje senuma do be ke tile folo la *"ani jamalaje senuma were tile wolonwulanan na."* Waati be Ke ni bracket ye a dakun fla bee la.

O la sa, "Temenkan seli san 2030" be tile 8 togo fo, a te tile kelen togo fo. Moggo o moggo y'a fo i ye ko kiraya waati do be ban "Temenkan seli la" ka tila ka don kelen di i ma, o tigi ye sen do teme. Nin ye senna-tegere ye.

Mun na kumase be ban waati laban na, a te ban waati damine na

Kumase do be ban n'a banna. O ye sosoli bee ye zana kelen na, nka a ka kan ni zana caman ye bawo a nofeta te hakilintan ye.

Nisan tile 14 ko — sagaden faga don min, gengenjiri ni lamini damine fila bee sankorta — o ye ko don min na span laban fila be ben tigitigi.

Temenkan seli ka taa Temenkan seli la, Nisan 14 ka taa Nisan 14 la, o ye seli ni seli jate kalanni saniyalen ye. N'i b'a fe ka jaabi gansan soro min be ke ni masin ye, o de don, wa a be **san 2030 awirilikalo tile 17 di.**

Nisan tile 21 ko ye ko fen min be jate, o te sankorta don ye, nka o ye nangili waati ye, wa waatiw be ban u laban na.

Wa, fen kerengerennen do be buru fununbali tile wolonwulanan na min b'a ke jonya kumase laban bennen ye.

Israel bora Misira tile tan ni duurunan don. U ma farati dabila tile tan ni duurunan na. Faraon y'a hakilina yelama, wotoroninw nana u kofe, Israel jolen tora ji la. Seli tile wolonwulanan don de la — Yahutuw ka jate la, Nisan tile 21 — kogoji dabara, Israel temena, ji datugulen kelebolow kan u kofe.

A tan ni duurunan ye don ye u taamana ka bo yen. Mugan ni kelennan ye don ye min ye degunbaga ka fanga ban u kan. Kelen ye boli ye; to kelen ye tuguni laban ye.

Sebenni w be filanan taamasiyen ni a yere ka laje senuma ye, o ye ko kabakoma ye ka ke dogokun laban gansan do la.

Jalaki min daminena lamini na, ka taa san 1960 kono, o te ban sagaden ka saya sankorta don na. A be ban don min na Tawurata ye min bila kerefe walasa k'a jira ko fanga koro te ni fen ye tugun.

(Tier 3. Nin ye suguya sosoli ye, wa suguyako ye sosoli sugu ye min ka kogon ka teme tow bee kan nin gafe in kono. Kalanbaga min be Nisan tile 14 fe k'a da a kan ko seli ni seli jate ka kan ka ben a labanw ma, o be hakilinata puman di, wa danfara min be an ni

הַכֹּחַס עַל, וְעַל הַכֹּחַס הַכֹּחַס.)

Don min be ke

Sisan kalandriyaw, wa u te ben הַכֹּחַס ma kosebe.

	14 Nisan (TemenkanNisan tile 21 (san seli) .	Buru fununbali) .
Kolbali — a	Awirilikalo tile 16 san	Awirilikalo tile 23 san
M2030 kalandriya	2030	2030
Rabw ka kalolabo sigilen	Awirilikalo tile 17 san	Awirilikalo tile 24 san 2030

Tile kelen ni הַכֹּחַס עַל. Sapitiri 2nan y'a jira mun na kalandriya fila ninnu be danfara ani u hake hake min be san 2025–2030 הַכֹּחַס; kaban san 2030 ye sanw do ye , faranfasi ye don kelen ye .

Nin gafe be baara ke ni san 2030 Awirilikalo tile 24 — Nisan tile 21 ye rabiw ka kalolabo basigilen kan.

Nin te sugandili kecogo ye min be se ka fo ka הַכֹּחַס. Gafe be tugu kolbali kalolabo ko הַכֹּחַס הַכֹּחַס be la, wa kolbali kalandriya be Nburu fununbali don laban bila awirilikalo tile 23 la. Baara keli ni rabiw ka don ye yan, o ye bali ye, wa a kun be se ka ke sanni ka ke sariyakolow ye: rabiw ka don ye don ye Yahutuwa ka dihe bena min mara tihe na san 2030, wa kumase min be baro la, o ye Juda ta ye. Don min be ban Juda ka so be seli ke don min na, o ye jatebo bennen ye min be ke ka hesin kiritige ma min kera Juda ka so kan.

O ye הַכֹּחַס ye min be bo farikolonenaje la, a te bo fere la, wa i ka kan k'a pese o cogo la. **N'i b'a fe Awirilikalo tile 23, Yom Teruah ce be ke tile 158 ye sanni ka ke tile 157 ye, wa foyi were te gafe הַכֹּחַס min be lamaga.**

Kolbali do Heburukan san kan kabini a ka הַכֹּחַס ka fili ani ne ka baara folo kera. Temenkan seli san 2030 be bin san **5790** הַכֹּחַס . San 2030 tilebin seliw — Yom Teruah ani Yom Kippur — be bin san 5791, bawo Heburukan siwili san be wuli Tishri, u ni הַכֹּחַס עַל. Kaban san 5791 ye Temenkan seli ye san 2031. Nin gafe in be san 6001 kofu הַכֹּחַס min na ka bo Hadama la k'a damine Tishri 2030, o ye danni sanw jatebo danfaralen ye ani o fila te pagami abada.

Fen min be ban, ani min te ban

הַכֹּחַס kelen ka הַכֹּחַס sapitiri nata הַכֹּחַס, bawo waati temenen kan be se ka kalan i n'a fo a

ka ca ni a kɔɔ ye.

Ni Juda ka jalaki bɛ ban san 2030 Awirilikalo tile 24, **o tɛ Krisita seginni ye.** O ye nangili waati dɔ laban ye. Tɔɔba tile 1260 bɛ sen na hali bi — u daminɛna Awirilikalo tile 27 san 2027, wa u tɛ ban fo ɔkutɔburukalo. Diɲɛ tɛ Changé Awirilikalo tile 24 san 2030 fo n'a kɛra Yahutuɔw ka kalo duuru kɔɲɔntɔn kololi daminɛ ye sɔɲni kɔsɛbɛ fo u kelen-kelen bɛɛ sɔɲna Yesu ma iko Masiya ani Matigi.

Min bɛ ban, o ye kumasɛn ye: Ezekiel 4 ni Levitike 26 daɲɛ cayalɛn, o bɛ ban fo ka se a janya bɛɛ ma, juru foyi ma to.

Wa o kɔfɛ Jirali 9:5 bɛ kalo duuru di.

Sapitiri 10 bɛ min di an ma

- Juda ka waati tun bɛ boli seli ni seli — gengenjiri Tɛmɛnkan seli la san 30 Krisita tile la, lamini Tɛmɛnkan seli la san 70 Krisita tile la. *(Tier 2.)*
- O la, waati cayalɛn, min bɛ baara kɛ ka taa ɲɛfɛ ka bɔ lamini na, o bɛ ban Tɛmɛnkan seli waati. **Tɛmɛnkan seli AD 70 + 1960 = Tɛmɛnkan seli san 2030.** *(Tier 1 jatebɔ kan Sapitiri 7 ka Tier 3 anchor kan.)*
- Tɛmɛnkan seli ye tile 8 waati ye, Nisan 14 fo Nisan 21, jamalajɛ sɛnuma fila bɛ kɛ ɲɔɲɔn sɛ. *(Sariyasɛn 2nan — Levitike 23:5–8, Ekisode 12:16.)*
- O jalaki bɛ ban waati laban na, Nisan tile 21 — don min na kɔɲɔɲi datugulɛn don kɛlɛbolo min tun bɛ tugu a nɔfɛ, ani fanga kɔɔ ka fɔta banna. *(Tier 3 — typological. 14 Nisan ye fɛɛɛ wɛɛɛ ye min bɛ se ka kɛ, wa a bɛ san 2030 Awirilikalo tile 17 di.)*
- **Nisan san 5790 tile 21 = san 2030 awirilikalo tile 24** rabw ka kalolabɔ basigilɛn kan ; Awirilikalo tile 23 kɔlɔsili ta kan. Gafɛ in bɛ baara kɛ ni Awirilikalo tile 24 ye, wa a kun ye farikolonɛnajɛ ye sanni ka kɛ fɛɛɛ ye. *(Tier 2 bɛ fɛn caman tigɛli kan, Tier 3 bɛ sugandili kan.)*
- Foyi wɛɛɛ tɛ ban o don na. Tile 1260 bɛ Taa fo ɔkutɔburukalo la. *(Nɛfɔli.)*

Kalo duuru o kɔ fɛ, Yom Teruah bɛ Kɛ. Sapitiri nata b'u jate.

YƆRƆ V — KA BE SAAN NA KA NA TILE KAN

Micro-timeline : kalo duuru, jate naani, seli wolonwula.

Sura 11 — Kalo duuru

Juda ka kiritige be ban Awirilikalo tile 24 san 2030. Matigi be segin Yom Teruah don na, o ye setanburukalo tile 27-28 wula fe san 2030. O don fila ni jɔɔɔɔ cɛ, finetiri dɔ be yen, ani Jirali 9:5 b'o suman.

“U tun man kan ka mɔɔ si faga, fɔ kalo duuru tɔɔɔ, u ka tɔɔɔ tun be i n'a fɔ kɔɔsogonin ka tɔɔɔ n'a ye mɔɔɔ tɔɔɔ. — Jirali 9:5–6

Kalo duuru. Kiiritige be ban Awirilikalo la; matigi be segin kalo duuru o kɔfe.

Ne y'a kalan o cogo de la, wa a be jini ka ke tiɛ ye, wa daɛ min *be surunya* , o de ye nin tilayɔɔba in sigili kun ye .

A jate

Ka bɔ	Fe	Tilew, o beɛ laɟelen
24 Awirilikalo 2030 Nisan kalo tile 21	·27 Setanburukalo 2030 · seli jɛsigi	· Yom Teruah 157. Nejirali dɔw

Tile keme ni bi duuru ni wolonwula.

Sisan, kalo duuru janya ye joli ye? A be bɔ kalo la, o la sa, i ka jaabi bennen beɛ ta:

Jatebɔ kɛli	Tilew
Tile 30 kalo duuru	150 ye
Kalo duuru (tile 29,53) .	~148 ye
Kalo duuru, awirilikalo tile 24 ka se setanburukalo tile 24 ma	153.
	Nejirali dɔw
Fenetiri yeɛyeɛ	157. Nejirali dɔw

“Kalo duuru” jatebɔ beɛ be Dɔɔɔya finetiri la, tile naani ni tile kɔɔɔɔ cɛ.

Kɔɔɔli min be yan, o ka bon kosebe wa n b'a fe k'a tɔɔ da sanni n ka n yeɛ tanga

a ma. O yɔɔ cɛ ka dɔɔ. N tun bɛ se ka sɛbɛnni kɛ *kalo duuru* ɲɔɲɔ na wa kalanden si tun tɛ se ka jatew boli ba kelen kɔɲɔ.

Nka nin gafe in y'a ɲini aw fɛ tilayɔɔba fɔɔ la aw ka jateɔ bɛɛ lajɛ, ani gafe min b'a ɲininka ko min tɛ se ka lamini ni laminiko ka ɲɔɲɔ. Tile wolonwula ye tile wolonwula ye.

Jaabi min tɛna kɛ

Boli jɛlen ye k'a fɔ ko "kalo duuru" ye jateden bulama ye — ko Ala ye kuma fɔ ka surunya wa an man kan k'a degun walasa ka tiɲɛni kɛ a ma min di.

bɛ o la min bɛnnen don, ne bɛ segin o kan. Nka o gɛɛya in jaabi ye a bɛ dɛsɛ, wa a bɛ dɛsɛ sɔɲɔba la.

Ni "kalo duuru" bɛ se ka tile wolonwula fili minɛ, "tile 1260" fana bɛ se ka o minɛ. Wa, sapitiri nata ka waati bolodacogo bɛɛ bɛ bɔ san 1260 la ka kɛɲɛ ni don ye tigitigi. Waati min na n ye elasticitɛ di kiraya jateden kelen ma n y'a di u bɛɛ ma, wa marisikalo san 2027 bɛ taa ɲɔɲɔya la ni fɛn tɔw bɛɛ ye. O ye sɔɲɔba ye min ka bon kojugu tile wolonwula kɔɲɔ.

Ani Zan tɛ round. Nin ye yɔɔ ye min b'a Sigi, wa a bɛ Sigi ka Bɔ a yɛɛ ka sɛbɛnni na.

Zan ye o waati kelen di siɲɛ fila, a bɛ kɛ yɔɔ fila ye minnu tɛ kelen ye:

*"...u na dugu sɛnuma senna **kalo binaani ni fila kɔɲɔ**."* — Jirali 11:2 *"...u na kiraya kɛ **tile kɛmɛ tan ni fila ni bi wɔɔɔ kɔɲɔ**."* — Jirali 11:3 *"...a tun bɛna balo **tile ba kelen ni kɛmɛ fila ni bi wɔɔɔ kɔɲɔ**."* — Jirali 12:6 *"...se dira a ma ka wale kɛ **kalo binaani ni fila kɔɲɔ**."* — Jirali 13:5

Kalo binaani ni fila. Tile kɛmɛ tan ni fila ni bi wɔɔɔ. San saba ni tila kelenw, n'u dira sira fila bɛɛ ma, sapitiriw ni ɲɔɲɔ cɛ.

$$42 \times 30 = 1260 \text{ ye.}$$

Jaati. A tɛ kɛ ka surunya. **Zan ka kalow ye tile bisaba ye, wa a cogoya lamininen n'a cogoya tigitigi bɛ bɛn don ma.** Sɛbɛnnikɛla don min y'a Jira, a yɛɛ ka gafe kɔɲɔ, ko n'a ye jatebla Di kalow la, o bɛ Yɛɛma ka Kɛ tile ye min ma To.

O la sa, Zan ka baarakɛcogo la, kalo duuru ye **tile 150 ye** . A tɛ "san 157 ɲɔɲɔ." Kɛmɛ ni bi duuru, tigitigi, jatebla fɛ a yɛɛ bɛ min Lase.

O kɔɔ ye ko tile wolonwula danfara tɛ 'sɛnbɔli fili ye. O ye danfara lakika ye jateden lakika fila ni ɲɔɲɔ cɛ, wa a bɛ fɛn dɔ fɔ an ye.

A be min fɔ an ye

Jirali 9:5 kalan kokura, dɔɔni dɔɔni, k'a kɔɔsi a be min fɔ tije na.

“U ma sɔn ka mɔɔ si faga, nka u tun be tɔɔɔ kalo duuru kɔɔ.”

o ye kuma ye min be kuma **tɔɔɔ be men waati hake kan** . O ye dan ye min be da ntumuɔ kan

— u be se ka tɔɔɔ, u te se ka mɔɔ faga, wa u ka lase be ke kalo duuru kɔɔ.

O te kuma ye ko Matigi be segin kalo duuru laban na. A t'o fɔ abada. N tun be ka ko dɔ kuntaala dɔ kalan i n'a fɔ a ye finetiri sumanikelan ye, wa o fenw te kelen ye.

Fenetiri ye tile 157 ye. O tɔɔɔ ye tile 150 ye. Tɔɔɔ sigilen be finetiri kɔɔ.

Foyi man kan ka lamini, ka sɔɔsɔɔɔ walima ka yafa jini a la. Jate tun be tigitigi o waati bee la; N tun be ka a jini dɔɔɔ a fe a ka fen dɔ suman a tun te min suman.

Finetiri kɔɔ min?

Seɔenniɔ t'a fɔ, wa ne tɛna bilayɔɔ dɔ dabɔ.

N ye n file. Ni tile 150 be damine ni jalaki be ban don min na, u be ban setanburukalo tile 21 san 2030, tile wɔɔɔ ka kɔn Yom Teruah jɛ. N'u bolila walasa u ka ban Yom Teruah la, u be damine Awirilikalɔ tile 30 san 2030, tile wɔɔɔ jalaki bannen kɔfe. O don fila si te seli ye. U fila si ma taamasiyen ke cogo si la. Textual hook te yen ka placement (yɔɔ) dulon a kan, wa ni n ye dɔ sugandi o be ke decoration ye sanni ka ke exegesis ye.

O la: tile 157 finetiri, tile 150 tɔɔɔ be min kɔɔ, min jɔlen be a kɔɔ kunnafoniɔ fe minnu te an bolo.

Seɔenni be yɔɔ min to waatibolodacogo la, a ka fisa ne ma ka yɔɔ dɔ to yen, sanni k'o fa ni ne ye fen dɔ ye min dabɔra. Ni o te mɔɔ wasa, o te wasa ye sira juman kan.

Kalo duuru be mun de kama

Jatebla sigilen don, fen in nafa ka bon waati dɔɔnin, bawo a ka kɔɔ ka Jirali 9 kalan iko siranfɛn saniyalen ani ka fen kabakoma to a la.

Fanga be di ntumuɔ ma *“i n'a fɔ sebaaya be dugukolo kan wuluw la cogo min na.”* Wa o kɔfe, dan fila be bila u kan. A be se ka ke u te maga bin la walima fen jɛnama si la. Ani — dan min nafa ka bon — *“u tun man kan ka mɔɔ si faga.”*

Kiiri min dagalen don k'a jɛya ka mɔɔ faga, o te fagali ye. O ye welekan ye.

Cew “*na saya pini, u tena a sɔɔ.*” Bɔɔɔ bɛɛ datugulen don fo kelen. O ye ko juguba ye ka kalan wa a tɛ halakili ye; o ye waati ye min na nimisabaliw bɛ minɛ, u hakili bɛ u la, u tɛ se ka boli saya la, nimisali da jɔlen bɛ hali bi.

Rehoboam ye ja in bɔɔɔ di. Tuma min na Israel y'a pini masakɛ kura fɛ a ka a fa ka jɔnya nɔɔɔya, a y'a jaabi ko:

“Ne fa ye aw kolo ni bugɔli ye, nka ne na aw kolo ni kɔɔɔw ye.” — 1 Masakew 12:11

Rehoboam y'o fɔ i n'a fɔ yɛɛbonya ani a ye masaya tila — ko min ye so fila bɔ, nin gafe bɛɛ bɛ ka minnu ka kumasenw jate. Masakɛ kamalennin kuncɛba dɔ ye bagabagali min kɛ, Matigi bɛna o kɛ tɪɲɛ na, wa a tena o kɛ walasa ka tɪɲɛni kɛ, nka a bɛna o kɛ walisa ka bolifɛn boli.

Kalo duuru kɔɔɔɔɔɔɔw, ani yamaruya tɛ ka mɔɔɔ faga. **Hinɛ min bɛ o tɛmɛsira kɔɔɔ, o ye yɔɔɔ ye mɔɔɔ si tɛ min fɔ.**

Sapitiri 11 bɛ min di an ma

- Finɛtiri min bɛ bɔ Juda ka kiritigɛ waati dafalen na ka taa se Yom Teruah ma , o ye **tile 157 ye** . (*Tier 1. Nɛjirali 1nan — a jate.*)
- Zan yɛɛ ka sɛbɛn b'a ka kalo Labɛn tile bisaba ye: kalo 42 ni tile 1260, minnu dira o waati kelen ma, ani $42 \times 30 = 1260$ tigitigi. **Kalo duuru bɛ kɛ Zan ka baara la, o ye tile 150 ye.** (*Tier 2.*)
- o de kama Jirali 9:5 tɛ **finɛtiri sumani ye** . A b'a jira ntumuw ka lase bɛ u tɔɔɔ fo waati jumɛn. (*Tier 2 — nin ye kumasɛn bɛ min fɔ.*)
- Tile 150 bɛ sigi tile 157 finɛtiri kɔɔɔ. **Yɔɔɔ min na a kɔɔɔ, Sɛbɛnniw t'a fɔ, wa nin gafe fana tɛ jatɛminɛ kɛ.** (*Dan min fɔra.*)
- O tɔɔɔ dagalen don k'a jɛya ka mɔɔɔ faga. O ye weleli ye, a tɛ fagali ye — Rehoboam tun bɛ waso ni wuluw ye, Ala tun bɛ minnu ta walasa ka mɔɔɔw bila ka nimisa k'a sɔɔɔ da wulilɛn don. (*Tier 3 — kalan, jatebɔ tɛ.*)
- **Foyi ma lamini.** O jate tun ye tigitigi ye; fili in kɛra ne ta ye , k' a pini a fɛ a ka fɛn jugu suman .

Sura 12 — 1290 • 1260 • 1250 • 1335. Bamako, Mali

Jatɛdɛn naani, ka Bɔ sɛbɛnnikɛla fla la, minnu ni jɔɔɔɔ cɛ ye sàɔ kɛmɛ wɔɔɔɔ ye. Nin tilayɔɔɔba in bɛ boli u naani bɛɛ la, wa u bɛ jigin yɔɔɔ min na, a b'o jira.

Kɔɔɔna dalilu kelen min barika ka bon fana gafe kɔɔɔ — o ye nɔ ye min na sistɛmu ma jɔ walasa k'a lase — ani gɛlɛya kelen min ma jɛnabɔ, n bɛna min bila aw jɛkɔɔɔ

sanni ka to mɔɔɔ wɛɛ ka o sɔɔ.

Jatebla sariyaw, minnu fɔra kokura

Ka bɔ tilayɔɔba fɔl la, bawo yan fɛn bɛɛ bɛ bɔ olu de la:

1. **A labanyɔɔ fila bɛɛ sen bɛ o la.** Tile fɔl ye damine don ye.
2. **Tile yeelen don.** Heburuw ka don dɔ bɛ damine tilebin fɛ; seli bɛ kɛ yɔɔ min na “tile 27 wula fɛ fo tile 28 wula fɛ”, don min bɛ kɛ, o ye tile 28 ye.

timeanddate.com kan, o kɔɔ ye ko kɛsu min taamasiyen ye, *o bɛ laban don don jatebɔ la*, taamasiyen kɛra, waati bɛɛ. I ka taamasiyen bɔ a la ani jaabi bɛɛ min bɛ duguma, o bɛ bɔ kelen surun ye.

Ankɔri fila ninnu

Fɛn bɛɛ bɛ jate ka Bɔ don fla dɔ la kelen na 2027 sàɔ na.

27-28 Marisikalo 2027 — Tɔɔni haramulen. Kɔɔsili kalandriya la nin ye Fɛn fɔlɔw ye : marisikalo tile 27 wula fɛ fo ka se marisikalo tile 28 wula fɛ. sariya 2nan fɛ , jate bɛ damine **marisikalo tile 28** . A ka kan k’a fɔ ko n dalen t’a la hali bi ni AoD bɛna kɛ nin don in na walima ni Pape Leo dɔɔɔɔ de bɛ Neo-Ottoman Order (Otoman kura) yamaruya bi. An bɛna a ye.

Awirilikalo tile 27 san 2027 — sanji labanw. Nbuuru fununbali seli filanan don laban don

— kalo filanan tile 21nan na, Tɛmɛɔkan seli min bɛ kɛ ka kɛɔɔ ni jateden 9 ye, mɔɔ minnu ma se ka fɔl labato. jate bɛ damine **awirilikalo tile 27** .

Tile bisaba ni ɔɔɔɔ cɛ. O nimɔɔ mine.

O naani bɛ jate

Ka jateSɛbɛnniw kɔɔ	Ka bɔ	Fɛ	Tilew	O min ye
1290 sàɔ Daniel 12:11	28 Marisikalo tile 20 2027 sàɔ	7 ɔkutɔburuk sàɔ alo tile 10 2030 sàɔ	1290	Yom Kippur — Tishri tile 10
1260 sàɔ Jir 11:3, 12:6	Awirilikalo tile 27	7 ɔkutɔburuk sàɔ	1260	Yom Kippur — Tishri tile 10

		2027 sànr	alo tile 10		
			2030 sànr		
1250 sànr	Matiyu 24:22 la	Awirilikalor	27	1250	Yom Teruah — tilegan fɛ
		tile 27	Sɛtanburuk sànr		
		2027 sànr	alo tile 10		1 Tisiri
			2030 sànr		
1335 sànr	Daniel 12:12	Awirilikalor	21	1335	25 Kislev — Hanukkah
		tile 27	Desanburu sànr		
		2027 sànr	kalo tile 21		
			2030 sànr		

O kelen-kelen bɛɛ bɛ jigin waati latigelen dɔ la. Aw yɛɛ ye u lajɛ; o de ye ɛntɛrinɛti yɔɔ min bɛ a kɔfɛ ani pininikɛla jɛ bɛ o de kama.

Tile bisaba min binna

Sisan, o nɔ min bɛ ne la, ne ma o jɔ.

Daniel ye tile 1290 di. Zan bɛ tile 1260 di. Sɛbɛnnikɛla fila, minnu ni jɔɔɔ cɛ ye san kɛmɛ wɔɔɔ ye, olu bɛ sɛbɛnni kɛ kan wɛɛw la farafinna gun wɛɛw kan waati kelen jɔɔɔ na.

1290 – 1260 = 30 ye.

Wa ankɔri fila minnu bɛ san 2027 kɔɔ — Fɛn fɔɔw ni Buru fununbali filanan don laban, n’u bɛ dɔn u yɛɛma ko seli donw kalolabɔ dɔ kan min jate bɛ bɔ kalo jɔɔɔɔɔɔɔ na — olu ni jɔɔɔ cɛ bɛ **tile bisaba** bɔ

Marisikalo tile 28 ka se awirilikalor tile 26 ma, o ye tile bisaba ye. 1260 sànr bɛ Damine tle 27nan na.

N m'o Blà yen. O ye danfara ye jateden fla ni jɔɔɔ cɛ n ma minnu Sugandi, n ma minnu Sìgi don fla ni jɔɔɔ cɛ danfara bɛ Bɛn. Tile bisaba ka jɔɔɔnanko — diɛ bɛ fan ta finetiri min kɔɔ Krisita kɛɛbaga jiralen kɔfɛ ani sanni Sanji labanw ka bin — o tɛ don nin waatibolodalen in kɔɔ. U bɛ Bìn ka Bɔ bɔli la.

O ye kɔɔɔɔli ye n ye min Lapini tilayɔɔɔba 3nan na : sigida min bɛ fɛn lakika dɔ jɛɔ, o ka teli ka jaabiw Di pininkaliw ma minnu ma Kɛ mɔɔ si fɛ. Nin ye misali jɛlen ye gafe kɔɔ. Sistɛmu min bɛ bɛn, o bɛ min dilan tigitigi, a tun bɛnnen don ka min dilan. O ye tile bisaba finetiri bɔ bawo kira fila, minnu ye sɛbɛnni kɛ san kɛmɛ wɔɔɔ ni jɔɔɔ cɛ, olu ye jatedenw sugandi minnu ni jɔɔɔ cɛ ye san bisaba ye.

Tile tan minnu fana binna

O ko kelen de be Ke a dakun to kelen na.

1260 – 1250 = 10 ye.

Tile tan dannabaaw mineni don ni Matigi ka diminya dafalen don ce. Waati latigelen fila tigitigi be Heburukan kalandriya la minnu ni jirgata ce ye tile tan ye:

Yom Teruah don Tishri 1 ani Yom Kippur Tishri 10. Don minnu be u ni jirgata ce, olu ye Siran donw ye.

Wa jatew be Jigin o fla in dakun fla bee la. San 1250 be ban Yom Teruah la. San 1260 be ban Yom Kippur waati la.

Yesu ya fo ko donw bena surunya:

"Ni o donw tun ma surunya, jenamaya tun tana kisi, nka o donw na surunya mago sugandilenw koson." — Matiyu 24:22

Tige ka surun ni hake jumen ye? Ni tan ye — danfara min be tawo sumanikelan dafalen ni dannabaaw be bo a la don min na. Esayi ye min ke o tile tan kono, o ja di:

"Aw ka na, ne ka mago, ka don aw ka so kono ka aw ka daaw datugu aw kafe, aw ka dogo donnin fo dimi ka boli." — Esayi 26:20

Tile tan da datugulenw kafe ka soko dimi be boli a ka sira kan, seli fila ni jirgata ce minnu ni jirgata ce be tile tan bo. **Jateden fila si ma sugandi walisa ko baara ke.**

Gelɛya min ne ma jɛnabo

Gelɛya file nin ye, wa a be seɛenba kono.

Daniel 12:11 te san 1290 tawo ko kelen na. A ba tawo fila la:

"Kabini saraka banbali ban tuma min na, ka tɛɛeni haramulen sigi sen kan, tile 1290 na ke."

Saraka jumen be ke tuma bee, ni Alabatosoba te yen?

Temɛsira min ma jɛnabo, o konabila seɛen min be tilayɔɔɔba 12nan na. — CLH

Ne ya fo nin tilayɔɔɔba boko folo la ko jaabi saniyalen si ma ne bolo nin ko in na, wa ne ma o ke. Do be n bolo sisan, wa n jigi tun be jaabi min kan, o te, bawo a be n bila fen do la min be ke foroba la kalo wolonwula kono, gafe in bolen kafe.

Daniel 12:11 be taamasiyen fila di, kelen te:

"Kabini saraka basigilen banna, ka tɛɛeni haramulen sigi sen kan, tile 1290 bena ke."

Nin gafe in be kuma haramulen min kan. Saraka min be ke tuma bee a ma ke — bawo batoso te yen, sarakabɔlan te baara la, ani Alabatoso Inisitu ka minenw be boon dɔ 𐎠𐎡𐎣 Misgav Ladach sira kan ka 𐎠𐎡𐎣 senuma dɔ makɔɔ min te yen.

O la sa, walima Daniel ka taamasiyen 𐎠𐎡𐎣 lankolon don, walima ne tun be ka fen jugu nini. N ye waati jan ke k'a nini k'a ke filanan ye. Kuma tɛna sɔn ne ma.

Dape te kɔɔta

N tun b'a fe *tamid* 𐎠𐎡𐎣 ka ke bato banbali ye 𐎠𐎡𐎣 bee la. A te ke, wa ne bɛna o ko ke ne yere kama ka 𐎠𐎡𐎣 sannu ka n bolo ke a la.

Daniyeli 𐎠𐎡𐎣ko bee la — 8:11, 8:12, 8:13, 11:31 ani 12:11 — a cogoya ye 𐎠𐎡𐎣𐎠𐎡𐎣 , ni dape dantigelen ye, min 𐎠𐎡𐎣 be i n'a 𐎠𐎡𐎣 𐎠𐎡𐎣 surun 𐎠𐎡𐎣𐎠𐎡𐎣 , o ye *saraka jenita ye min* be ke tuma bee Ekisode 29:38–42 ani Nɔnɔburuw 28:3–8: sagaden kelen sɔɔma, sagaden sufe, don o don ni lafiɛ te. Daniel te baara ke ni o dape ye abada ka 𐎠𐎡𐎣 delili ma, ka 𐎠𐎡𐎣 bato ma, walima ka bato ke cogo la min te fen ye. Siɛ kelen te. Wa 8:11 be 𐎠𐎡𐎣 senuma bila kumase kelen 𐎠𐎡𐎣 ni saraka ye.

N ye daliluw kalan minnu be ke ka 𐎠𐎡𐎣 hakili lafiyalen ma. Olu ye sɔsɔliw ye minnu tun bɛna diya ne ye ka sɔn u ma. U te kisi ni bɛnkanseben ye.

O la, dantigeli lakika ye min man 𐎠𐎡𐎣: walasa Daniel ka taamasiyen 𐎠𐎡𐎣 ka ke ni 𐎠𐎡𐎣kɛla ye san 2027 marisikalo tile 28, saraka jenita min be to senna, o ka kan ka ke ka 𐎠𐎡𐎣 o don 𐎠𐎡𐎣. O 𐎠𐎡𐎣 ye ko a ka kan ka damine. O 𐎠𐎡𐎣 ye ko a ka kan ka damine joona.

(Tier 3 — nin ye kiritige ye Daniel be baara ke ni dape ye cogo min na, a te jatebɔ jaabi ye. Nka o ye kiritige ye min be ne yere ka 𐎠𐎡𐎣 sɔsɔ, o sugu kelenpe de nafa ka bon kosebe.)

A te Alabatoso de wajibiya. A be sarakabɔlan de wajibiya.

Fen min ye ne hakilina Changé, n'o ye ko nin be se ka ke, o file nin ye, wa ne tun ye o to yen kabini san caman bawo ne tun be ka boon jugu file.

Jiginnen minnu seginna, olu ye saraka banbali segin a cogo 𐎠𐎡𐎣 la **sani batoso ka sɔɔ k' a bila a 𐎠𐎡𐎣** :

"U ye sarakabɔlan 𐎠𐎡𐎣 a jusigilan kan, katuguni u siranna kosebe jamana siyaw kosɔn, u ye saraka jenitaw ke a kan Matigi ye, sɔɔma ni wula fe... nka Matigi ka batoso jusigilan tun ma sigi. — Esdrasi 3:3, 6

O kalan siɛ fila. Olat *tamid* — sɔɔma ni wula fe, saraka tigitigi min kan Daniel be kuma o kan — tun be boli sarakabɔlan dɔ kan min 𐎠𐎡𐎣 kokura dugukolo dafalen

kan, Alabatoso yɔɔ tun ye jɔli dingɛ ye, wa a tun bɛ boli o cogo la san caman kɔnɔ sanni a jusigilan ka sigi.

Alabatoso tɛ yen. Fanibugu tɛ yen. Sarakabɔlan ni sarakalasebaaw ani sagaden dɔ.

O de ye wajibi bɛɛ ye, wa o ye wajibi ye min bɛ kɛ cogo la min ni Alabatosoba sabanan jɔli tɛ kelen ye fewu. Alabatoso ye jamana ka porozɛ ye min bɛ kɛ san tan kɔnɔ, min b'a jini ka sow ci walima k'u bila yɔɔ wɛrɛw la, hadamadenw tilancɛ duurunan bɛ minnu jate fɛn senumaw ye. Sarakabɔlan ye kabakurun ye, jirisunba ye, ani yamaruya ka jɔ yɔɔ dɔ la.

(Ezra 3 bɛ min fɔ, o kan 1nan — i yɛrɛ k'a kalan. Tier 3nan min bɛ a jira ko Daniel ka taamasiyɛn bɛ wasa o cogo kelen na.)

Fɛn min bɛ yen kaban

N t'a miiri ko o yɔɔw tun bɛ se ka lajɛ jɔɔɔn fɛ. U fanba ye o ye.

- Kabakurun **sarakabɔlan min labɛnnen don batoso la** , min jɔra ka kɛɛ ni halakhic specification ye ka bɔ kabakurunw tigebaliw la, o dafara ka dabo Hanukkah don laban na, Desanburukalo san 2018. A jɔra walasa a ka tige ka taa yɔɔ wɛrɛ.
- Alabatoso **ka baarada** ye minɛnw, sarakalasebagaw ka finiw ani sanu menorah dilan, wa a bɛ ka kohanimw dege o baara la kabini san caman.
- Misi **bilenman porogaramu** bɛ baara la, wa, kabini san 2026, a jiginna jamana ka kalanko gɛlɛya la.

Min tɛ yen, o tɛ minɛnw ye, finiw tɛ, sarakalasebaa degelenw tɛ, ani dilan tɛ. **Min tɛ yen, o ye jɔɔɔ ye ani yamaruya ka jɔ yen.** O de ye danfara bɛɛ ye, wa n tɛna a dɔɔɔya: a ye politiki ni diineko gɛlɛya ye min ka jugu kosebɛ dugukolo kan, wa a bɛ san bi duuru ni kɔnɔntɔn kɔnɔ.

Barika min bɛ ka Taa 'jɛ sisan

Wa nin ye mun ye ne bɛ sɔn k'a fɔ ko kalo wolonwula sanni ka san wolonwula fɔ.

Labɛn min ye Yahutu w bali ka delili kɛ Alabatosoba kulu kan — *status quo* , faamuyali kulu min bɛ Israel ni Zuriden cɛ, Waqf bɛ yɔɔ in jɛnabɔ min kɔnɔ ani delili min tɛ silamɛw ye, o dagalen don — a bɛ ye ko a tiɛna san 2026 kɔnɔ.

Don Fɛn min Changé

Zanwuyek Israel polisiw, ka sɔn pinini ma min bɔra Yeshiva Alabatoso kulu la, u ye
alo tile 21 sira di Yahutuw ka taamakelaw ma u ka liturgie sebennenw ta —
san 2026 Amidah fana sen bɛ o la — ka taa kulu kan a siɲɛ fɔɓ la. Fɔ ka na se kɔsa
in na, dunan minnu minɛna ka delili kɛ, olu tun bɛ gen ka bɔ yen walima
ka u minɛ, wa delilifɛnw tun bɛ bali pewu.

Zuluyekalo Yahutu dunan ba saba ni kɔ wulila ka se tilelafana ma. Liturji sebɛnw
tile 23 san tun bɛ sɔn. Mɔɔ tan ni fila ɲɔɲɔn minɛna ka da a kan u ye delili kɛ
2026 (*Tisha* tilebin fɛ. Jordanie jamana kɔkankow minisiriso y'a wele ko "*tariku ni*
B'Av) (*Tisha sariyako sariya tiɲɛni jɛlen*" ani ka polisiw jalaki ko "*u ye nin wale ninnu*
B'Av) *nɔɔɔya.*"

Awirilikalo Israel polisiw ye dankarili nɔɔɔya Yahutuw ka delili la o ɲɔɔ la tugun —
tile 16 san dɔɔɔkun kelen sanni ne ka nin dakun sebɛn.
2026

O tɛ barika jɔlen ye. O ye barika ye min bɛ ka tiɲɛ ka caya, foroba la, ni Waqf ni
Zuriden masaya ka sɔsɔliw sebennen bɛ kunnafonidisɛbɛnw kɔnɔ o waati kelen-
kelen bɛɛ.

Sisan kololi, bawo nin gafe in ɲɔɲɔnna bɛ se ɲɔɔ min na tigitigi, o de bɛ se
ɲɔɔ jan. Delili tɛ saraka ye. *Cɛ bɛ se ka Amidah kalan kulu kan ani sagaden dɔ bɛ di*
yen sɔɔɔma ni wula cɛ, o ɲɔɔ ka bon kosebɛ, wa foyi tɛ sanfɛ tabali kɔnɔ min b'a
datugu. Tabali bɛ min sigi sen kan, o ka surun wa n tɛna fɛn caman fɔ ka tɛmɛ o
kan : labɛn min bɛ sarakabɔlan kɛ fɛn ye min tɛ se ka kɛ, o ma sigi sen kan, a bɛ
lamaga, wa a jiginna siɲɛ saba ɲinan sira kelen fɛ.

(*Tier 2 — row bɛɛ bɛ don ani a bɔɲɔɔ. Inference min bɛ bɔ a la, o ye ne ta ye wa a ye*
Tier 3 ye a ka fisa.)

O la sa, nin gafe bɛ min fɔ ka kɔɔ

N b'a fɛ ka kɛ mɔɔ kɛrɛnkɛrɛnnen ye ani ka kɛ fili ye sanni ka kɛ fɛn ye min tɛ jɛya
ani min tɛ nkalon tigɛ, o la:

Saraka jenita min bɛ kɛ tuma bɛɛ — sarakabɔlan, sarakalasebaaya, sagaden
sɔɔɔma ni wula fɛ — o bɛ daminɛ Jerusalem ka kɔn Marisikalo tile 28 ɲɛ san
2027. O kɔfɛ, a bɛ ɲɔ.

Tilayɔɔ fila bɛɛ de wajibiyalen don. Tamid tɛ se ka ban marisikalo tile 28 *san* 2027
fo n'a bɛ boli marisikalo tile 27 san 2027. Daniel ka kumasen mago bɛ fɛn dɔ la min

be yen walasa k'a boli jefɔ.

N te hakimina si ta o fɛɛɛ in kan, yɔɔ min be kulu kan, sariya minen kan, walima mɔɔ min b'a ke, wa n tɛna dɔ dabɔ walasa ja in ka ke i n'a fɔ a dafalen don. N b'a Jira ko karamɔɔya b'a Jini, wa ko karamɔɔya ye min ye n tɔn be jatebla Jira aw la.

(Tier 4 — kiraya. Nin ye karamɔɔya be min fɔ, o tɛ, a fɔra ne ye.)

Kunnafoni kelen de y'a jaabi, bawo sɔsɔli numan don

"Sarakabɔlan o sarakabɔlan be jɔ san 2027, o bɛna ke sariya sɔsɔli ye. Sarakalasebaaya min be sɔsɔ, misiden bilenman buguri tɛ, Sanhedrin si tɛ Yahutu fanba dɔn. A tun tɛ se ka ke tamid lakika ye ani Ala tun tɛna a boli jate."(Alimankan na)

Daniel y'o jaabi o sapitiri kelen kɔnɔ, kuma bɔra min kɔnɔ.

Antiose ye saraka banbali dabila tuma min na, **sarakalasebaaya min tun be o saraka bɔ, o sanna ka tije**. Jason ye sarakalasebaaw kuntigiya san; Menelaus y'a tɛmɛn a kan o ko la. O de tun ye biro cogoya ye tuma min na *tamid* bɔra yen — wa Sɛbenniɔw be saraka wele hali bi ko *tamid*, ani hali bi u b'a boli jate kojugu ye, wa hali bi Daniel be kiraya nimɔɔ dɔ dulon a kan.

Saraka min be ke tuma bɛɛ, o man kan ka ke cogo numan na walasa k'a ban walisa k'a tɔɔ sɛbɛn sankolo la. O tɛ ne ka jatɛminɛ ye; o ye tɛmɛsira tariku cogoya ye.

Ni sarakabɔlan si ma bɔ kɛnɛ kan

O kɔfɛ, Daniel ka taamasiyɛn fɔlɔ tɛ ni referent ye, 1290 tɛ daminɛ yɔɔ min na n y'a fɔ ko a be daminɛ yɔɔ min na, wa nin tilayɔɔ in ma jɛ. O sɔsɔli haramulen tun bɛna to a yɛɛ sen kan; o tun tɛna ke ten.

Sani o ka ke n b'a fɛ ka fɛɛɛ wɛɛ kelen sɔɔ disiki kan, bawo n hakili la, a nafa ka bon ka jatɛminɛ ke hali n'a y'a sɔɔ n tɛ lafiɛ a kan.

Baarakɛda kelen tigitigi be dugukolo kan min b'a yɛɛ jefɔ iko saraka banbali min be ke yɔɔ bɛɛ la. O ye Misa ye — Rome yɛɛ ka fɔta, min jɛfɔra Trent, a be lafiɛ Malaki 1:11 kan, wa a tɛ batoso si wajibiya hali dɔnɔn. Wa a minɛna siɛ kelen kaban : Marisikalo tile 8 san 2020, Rome Diocèse ye foroba Misa bɛɛ tije, wa dɔɔɔkun fila kɔnɔ, diocèse minnu be Itali, Irlandi, Filipine, Esipani ani Ameriki jamana fanba bɛɛ la, olu tun y'o kɔɔn ke. Dɔɔɔkun damadɔ kɔnɔ, saraka banbali tun tɛ ke foroba la Tlebi jamana yɔɔ si la.

Ni o ye *tamid* ye, o tuma na fɛ, min be ke san 2027 marisikalo la, o ye Rome egilisi ka wale ye min kɛra a yɛɛ kama **Leo XIV ka fanga kɔɔ**, ka jɛsin silamɛya ma, ani 2 Tesalonikekaw 2 ka kɔtigɛbaliya ye bin ye ka bɔ Krecɛnw ka kuluba la, min b'a fɔ

ko u ye kerecɛnw ye dugukolo kan. O ye ne hakilina ye cɛ jɛnama dɔ kan foroba biro dɔ la, min bɛ di i n'a fɔ hakilina, wa a ka fisa ne k'a fɔ k'a jɛya sanni k'a fɔ ni kɔɔɔnafili ye.

Nka n b'a bila filanan na, wa a kun ye benkan ye. Daniel ka *tamid* ye saraka jɛnita ye min bɛ to senna tuma o tuma n'a bɛ baara kɛ n'a ye, wa ne tɛ se ka kalan dɔ lafasa bawo a ka di ka tɛmɛ min mago bɛ sarakabɔlan na Jerusalem kalo wolonwula kɔɔɔ. Misa kalan ye dannaya ye min bɛ mara reserve kɔɔɔ. Sarakabɔlan ye kɔɔɔɔɔ ye.

(Tier 4 a bɛɛ kɔɔɔ, wa a bɛ tali kɛ Wara ni silameya danfara la, o min bɛ sɔsɔ tariku kalanni sanni a ka kɛ, wa a bɛ jate sanni ka lafasa yan.)

Nin kɔɔɔ in bɛ min di an ma

- Daniel ka דָּנִיֵּאל ye saraka jɛnita ye min bɛ kɛ tuma bɛɛ a kɛcogo **duuru bɛɛ la, wa a kɔɔɔ tɛ bato ye abada fɛn bɛɛ lajelen na.** *(Tier 3 — wa o ye kiritigɛ ye min kɛra ka kɛɛɛ ni ne yɛɛ ka kɔɔɔɔ ye.)*
- Esdrasi 3:3–6 ye o saraka segin sarakabɔlan kan **sani Alabatosoba jusigilan ka sigi**, o la sa, taamasiyɛnkɛla mago bɛ sarakabɔlan na, a mago tɛ yɔɔ sɛnuma na. *(Tier 1 min bɛ sɛbɛnni kan.)*
- Sarakabɔlan, minɛnw, finiɔ ani sarakalasebaa degelenɔ **bɛ yɛn kaban**; fɛn min tununna o ye yɔɔ ni yamaruya ye. *(Tier 2.)*
- Labɛn min tun bɛ Yahutuw ka bato bali kulu kan, **o jiginna sigɛ saba san 2026**, o sira kɛlɛn fɛ, Zuridɛnkaw ka sɔsɔli sɛbɛnnen kɔɔɔ. Delili tɛ saraka ye wa o tɛ danfara datugu — o b'a jira ko barika ma labɛn. *(Tier 2 ka jɛsin ko kɛlɛnw ma, Tier 3 ka jɛsin inference ma.)*
- **O la sa: saraka jɛnita min bɛ kɛ tuma bɛɛ, o bɛ damine Jerusalem ka kɔɔ san 2027 marisikalo tile 28 jɛ, o kɔfɛ, a bɛ jɔ.** N'a ma kɛ, nin dakun in ye fili ye wa n y'o fɔ aw ye ka kɔɔ. *(Tier 4.)*
- A kɛra reserve kɔɔɔ: Misa kɛra saraka banbali ye, ni san 2020 marisikalo ye dalilu ye min b'a jira ko o kɔɔɔɔɔ bɛ se ka ban diɛ kɔɔɔ ni kɛlɛbolo tɛ. *(Tier 4.)*

O haramulɛn in sigira sɛn kan Marisikalo la san 2027. O caman de bɛ nin gafɛ in kɔɔɔ. Nka **saraka min bɛ kɛ tuma bɛɛ, o jumɛn bɛ ban san 2027 Marisikalo la?**

Nin gafɛ kalanni kan, saraka basigilɛn labanna Krisita fɛ gɛngɛnjiri la san 30 Krisita tile la — o ye Sapitiri 8 ka sɔsɔli ye Daniel 9:27 kan, wa ne bɛ o mine hali bi. Alabatoso jɔlɛn tɛ Awirilikalɔ la, san 2026, k'a sɔɔ ne bɛ nin gafɛ in sɛbɛn ani

Jaabi saniyalen tɛ ne fɛ. Nin ye fila ye minnu ka kan ka jatemine ne fɛ, wa ne tɛ u fila si mine koseɓɛ.

Fɛn filanan min bɛ Sɛ ka Kɛ o ye ko daɲɛ fla ninnu bɛ ko kelen kelen tɔɔ Da min
ɲɛɓlen dòn ka Bɔ fàn fla fɛ, o cogo la, geleya bɛ Kɛ daɲɛgafe ye sanni ka Kɛ tariku
ye. O ɲenabɔli bɛ kiritigɛ de wajibiya Heburukan daɲɛgafe kan, n tɛna min kɛ
nkalon ye.

Daniel 12:11 ani 12:12 sigilen be ԽԵՆ ԲԷ, wa a ka c'a la, u be kalan iko damineԽԵՆ kelen be ԽԵՆ ԲԷ. Ni 1335 jate be damine don kelen na ni 1290 ye —

marisikalo tile 28 san 2027 — a be jigin nowanburukalo tile 21 san 2030, o te fosi ye fewu.

Walasa ka se Hanukkah, san 1335 ka kan ka jo Sanji labanw na sanni ka jo Abomination la. O de ye Masiya san 2030 Poroze ka kalolabo ye, k'a jeya: u ka seben min be ke san 2027 awirilikalo tile 27, o sebbenen be ko *"SAN 1260 NI 1335 DAMINE."* Donc (o la) o ye u ka framework (kalansen folen) ye wa a te ne ka invention (dakun) ye. Nka hali bi o ye sugandili ye, wa temesira fila minnu be jɔɔɔn kerefe, olu kalanni jelen ye ko jateden fila bee be jate kabini waati kelen na.

(Tier 3. O no be mɔɔɔ kabakoya. Ankɔri min ka kan ka ke walasa k'a sɔɔɔ, o ye sɔɔɔli ye, wa ankɔri were te foyi ba.)

Micro-timeline bee lajelen

Don	Don	Mun
Marisikalo tile 28 san 2027	1290 be damine	Abomination of Desolation · Fen folow
28 Marisikalo – 26	tile 1–30	the Apostasy — diɲe be fan do ta
Awirilikalo tile 15		
2027 san		
Awirilikalo tile 27 san 2027	1260 sanw ni 1335	Sanji labanw · Buru fununbali filanan
	sanw	don laban
	ka damine	
Awirilikalo tile 24 san 2030 —		Juda ka jalaki be ban · Nisan tile 21
Setanburukalo tile 27 san	tile 1250	Yom Teruah — lakununni,
2030		rapture, segin, ka segin
27 Setanburukalo – 7	tile tan	siran donw · da datugulen kɔfe · dimi
Okutɔburukalo 2030		
Utikalo tile 7 san 2030	tile 1260 ani tile 1290	Yom Kippur — o fila bee jate be
	laban	surunya
Utikalo tile 12 san 2030	—	Sukot be damine
San 2030 desanburukalo	tile 1335 san	Hanukkah · <i>min be makɔnɔni ke, o ye</i>
tile 21		<i>dubaden ye</i>

Sapitiri 12 be min di an ma

- Jate naani bee be jigin waati latigelenw na, bee lajelen sariya kan min fɔra tilayɔɔba 1nan na.
(Tier 1 — a be se ka lasegin.)

- **1290 – 1260 = 30** , wa ankɔri fila ninnu bɛ tile bisaba ɔɔ ɔɔɔɔ na. Murutuli finetiri bɛ bin ka ɔɔ jateɔɔ la sanni a ka don a ɔɔɔɔ. **O de ye ɔɔɔɔna ɔɔ barikama ye gafe ɔɔɔɔ.** (Tier 1.)
- **1260 – 1250 = 10** , wa waati latigelen fila bɛ yen tigitigi tile tan ni ɔɔɔɔ ɔɔ. Donw bɛ tige ka surunya ni Siran donw ye tigitigi. (Tier 1 min bɛ jateɔɔ kan; Tier 3 min bɛ Matiyu 24:22 kalanni kan o cogo la.)
- Tile 1335 ye Kislev 25 ye, Alabatosoba dabɔli kokura — **nka ni san 1335 bɛ ɔɔ Sanji labanw na sanni ka kɛ Haramulen ye** , ani Daniel 12:11–12 bɛ kalan cogoya la i n'a fɔ damine tilali. (Tier 3) .
- **A ma ɔɔnabɔ: Daniel 12:11 bɛ san 1290 ɔɔɔ saraka basigilen ɔɔli la ka fara haramulen kan, wa o sariyasun in tɛ ɔɔɔli jɛlen kɛ fɔɔ la san 2027 Marisikalo la.**

Sura 13 — Seli kɛcogo

Fɛn o fɛn Kɛra fɔɔ, o bɛɛ Kɛra jateɔla ye. Nin tilayɔɔɔba in ye misali ye, wa misali ye dalilu sugu ye min ka ɔɔɔɔ, o la sa, ne bɛna kuma fɔlenw to u ka dɔɔɔya ka kɛɛ ni o ye.

O fɔlen ye nin ye: Levitike 23 waati latigelenw tɛ diine seli wolonwula ye. U ye fɛn ye min bɛ tugu ɔɔɔɔ ɔɔ, wa Yesu tun bɛ ka o mara cogo la.

O wolonwula

“Aw na Matigi ka waati latigelenw weleweleda iko lajɛ senumaw — Ne ka waati latigelenw ye nin ye.” — Levitike 23:2

na ɔɔ **דִּים** fi **מִן** (*mo'edim*), wa a ɔɔɔ tɛ *seliw* ye . Mo'ed ye lajɛ ye

— lajɛ latigelen min labenna ka ɔɔn o ɔɔ ɔɔɔ minnu ni ɔɔɔɔ ɔɔ, olu fila bɛɛ b'a fɛ k'a mara. O kuma bɛ fɔ waati min na Ala ye waati min sigi walisa ka ɔɔɔɔ kunben n'a ka ɔɔɔɔ ye.

Wolonwula bɛ yen, kulu fila ɔɔɔ:

K'a ta marisikalo la ka taa bila mɛkalo Don

1. Tɛmɛnkan seli — <i>Pesach</i>	Nisan kalo tile 14
1.	
ɔɔ	
gɛ	
nɛ	
sir	
aw	

ani
mɔ
gɔ
do
go
yɔr
ɔw

2. Buru fununbali — *Matzot*

Nisan kalo tile 15–21

2.
ɲɛ
gɛ
nɛ
sir
aw
ani
mɔ
gɔ
do
go
yɔr
ɔw

3. Fɛn fɔɓɔw — *Yom HaBikkurim*

don o dɔɔɔkɔn lafiɲɛ don kɔfɛ

3.

4. Dɔɔɔkɔnw — *Shavuot*

Tile 50 fɔɓɔfɔɓɔw kɔfɛ

4.

Otɔmi	Don
5. 5. Burupuw — <i>Yom Teruah</i>	1 Tisiri
6. 6. Kafari kafari — <i>Yom Kippur</i>	10 Tisiri
7. 7. Fanibuguw — <i>Sukoti</i>	15–21 Tisiri

Naani bɛ Kɛ kaban, u bɛ Kɛ kulu ye dɔɔɔkɔn 8 kɔɔɔ. Sàba bɛ Kɛ 'sɛn fɛ, u bɛ Kɛ kulu ye sàba 'kɔɔ. Wa naaninan ni duurunan cɛ, danfara bɛ kalo naani ɲɔɲɔn ɔɔ, foyi tɛ sigi min kɔɔ fewu.

Naani fɔɓɔw, tora don na

Duminiba	A tun bɛ min wajibiya	A ye min kɛ	O don na
----------	-----------------------	-------------	-------------

		wa?
Temenkan seli	sagaden min fagara sufela a gengen jiri la la .	Awo
	Nisan kalo tile 14	
Buru fununbali	funu — ja min be su be kaburu kono, a ma toli si ye	Awo
	noglenya — bila yoro la	
Fen folow	suman tigeda folo min jirala lamona, “den folow minnu be sunogo la”.	Awo
Dogokunw	suman tigelenw lajera , . Ni Senu bonna Shavuot kan, .	Awo
	tile bi duuru o kofe tile bi duuru o kofe	

Pol te o batakiw jate iko fen masirilen. “*Krista an ka Temenkan seli fana sarakara*” — a ma *ke i n’a fo* Temenkan seli sagaden, nka o fen yere. “*Krista kununna ka bo suw cema , sunogotow den folow.*” A be seli togo fo k’a ke ko kelen jefoli ye.

Laje naani kera. Naani maralen be, ka kene ni u cogo koro ye, o don na. A te ke waati bennen na. O don na.

O ye kolosili ye sapitiri to be lafijebon min kan, wa a nafa ka bon ka jo dokonin a tun be se ka taa nogoya cogo min na n’o te. gengenjiri te ko ye min bolodara; a be ke ni jamakulu do ni jamanakuntigi do y’ a latige ko a be ke. Ko a binna Nisan tile 14, ani su kununni den folow kan, ani Ni Shavuot, o ye ko kelenw bolicogo gelenba ye tariku sebenw kono walima o ye *mo’ed dape* koro ye. Laje do kera.

O saba minnu te mara

O ko, o misali be jo. Yom Teruah, Yom Kippur ani Sukkot ma deli k’u ka jaabiko ke.

San o san kabini o waati, burufiyew be fo Tishri 1 kan, foyi ma ke. San o san, jurumu kafari don nana ka taa. O te sosoli ye ka bo makun na — o ye kolosili ye ko jogondan min tun be mara tigitigi, siye naani ka boli, o la, jogyoro naani be yen minnu ma je, wa a ma u do mara san ba fila kono.

Wala o misali tun te misali ye abada, walima saba tow be jefef hali bi.

Mun na o danfara ye egilisi waati cogoya ye

Wa, kalandriya yere be fen do fo yoro min na, Daniel ka sapitiriw tun ka kan ka sosoli ke min kan, o file nin ye.

Shavuot ni Yom Teruah ce, kalo naani jogon be Taa ni waati latigelen te o la. Kelen te. Sogogogoninje kulu be ban, o kofe foyi te fo burufiye.

Tawurata yere ka seli kalolabo be ni danfara ye a cɛmance la — wa danfara be bin yɔɔ min na tigitigi, seli naani minnu be mara, olu be ban yɔɔ min na, seli saba minnu ma mara, olu be damine yɔɔ min na.

Sapitiri 8nan tun ka kan ka baara ke kosebe walasa ka tigetige do lafasa Daniel ka dogokun biwolonwulanan na, wa ne y'a fo aw ye k'a jeya ko foyi te Daniel kono min be o laseli ke. Levitike 23 fana te kelen laseli ke. Nka kelen b'a fe, min jolen be san kono, yoo kelen na.

N tun tɛna waatibolodacogo do jo o kan. I n'a fo soɔoli be ke cogo min na danfara do sinsinni dalilu werew kan, o nafa ka bon fen do la.

(Tier 3. Benkan ye tije ye; a koo ye faamuyali ye. Mogo do be se k'a miiri ko kalo naani danfara ye seneko ye — suman tige ni jiriden tige ce waati — wa a be tije pewu o ko la, wa o tɛna kolɔsili ke fen ye min te diya kosebe.)

O kofeta be tugu jooɔn ko

Ni jooɔndan be ka mara cogo la, sigikafɔ nata ye duurunan ye, wa kandida kelen doɔn de be yen.

Yom Teruah. 1 Tisiri. Burupuw ka seli.

Fen min latigera o don kama, o nafa ka bon ka kalan ka keje ni Krecenw be min makono Krisita seginni waati la. O ye seli kelen ye min be bin kalo kura kan — don min damine ma se ka kon ka fo bawo a tun be bo kalolabo yecogo la, fo kolɔsilikelaw tun be makononi ke, mogo si tun te lere don. Fiyeli don don, alarma ni weleli don don. Wa Yahutuw ka laadalakow la, a be masafugulan sigili hakilijigin ta: masake do be tanu don min na. Burupu do. Don min mogo si tun te se ka kon k'o laben. Masake do y'o weleweleda. Ani lakununni burufiye laban na.

O kofe, tile tan, Siran donw — min Sapitiri 12 y'a soɔ a sigilen be jatebo la i n'a fo danfara min be san 1260 ni san 1250 ce, ani Esayi y'a jefo ko da tugulen don da datugulenw kofe k'a soɔ dimi be boli a ka sira kan.

O kofe Yom Kippur — kafari, kumasen dafara, gafew sigilen don. Sapitiri 12nan ka jate jan fila fila bee be ban yen.

O ko, Sukot — dalajeli, Ala ka fanibugu sigili n'a ka mogow ye, jirali be ban yoo min na: *“Ala ka fanibugu be mogow cema, a na sigi u cema.”* N ma latige hali bi min be ke tigitigi nin waati in na. Yala Yesu be fanibugu kono dugukolo kan ni an ye, ka segin ka taa a juguw keke wa? Yala a be fanibugu ke an fe Jerusalem Kura la walima “Sankolo” la, waati do kono wa? Jirali ka kuma folen laban jesinnen be Jerusalem kura nali ma ani Fa ka nali ma dugukolo kan walisa ka masaya ke fo abada.

Burupu, o kɔfɛ dimi mupuli da datugulen kɔfɛ, o kɔfɛ kafari, o kɔfɛ sigiyɔɔ. Levitike 23 ye sigikaɔ min sigi sen kan, o de don, wa, Sapitiri 12nan don jate be jigin cogo min na, k'a sɔɔ a ma nini a fɛ.

Nin be min jira ani a tɛ min jira

A tɛ sà̀n kelen Bɔ. Nin tilayɔɔba in kɔɔ, foyi tɛ foyi fɔ; Yom Teruah be na sɛnɛ o tilebin fɛ, wa a be kɛ kabini san ba saba.

A be min Kɛ, o ye k'a Fɔ i ye sà̀n min Bɔra Sapitiri 6nan na ka Taa Se 10nan ma, o ka kan ka Kɛ cogo min na n'a Sera. Jatebla b'a fɔ ko san 2030. Seli sinsinni b'a fɔ ko ni jateɔ be tiɲɛ, segin be bin Yom Teruah la sanni ka kɛ don dɔw la minnu be kɛ ni diyagoya ye — wa san 2030 bin seliw ye Sɛtanburukalo tile 27–28 ani Ɔkutɔburukalo tile 7 ye.

Fɛn fila yɛɛmahɔɔnyalenw ka kan ka bɛn walasa o ka baara kɛ: san kelen ka bɔ waatiw la, ani tile kelen ka bɔ ɲɔɲɔndan na. U b'o kɛ.

Sapitiri 13 be min di an ma

- Mo'edimw ye *lajɛw* ye, seliw tɛ — lajɛ latigɛlenw minnu bilalen be ka kɔn. (*Tier 2 — Heburukan na.*)
- Yesu ye foronto waati naani mara **o don na** , ka kɛɲɛ ni u cogo la, ani Layidu kura y'u tɔɔ fɔ o cogo la. (*Tier 2.*)
- O sɛnɛko lajɛ saba ninnu tɛ ni jaabiko ye wa u ma kɛ kelen ye san ba fila kɔɔ. (*Tier 2 — kɔɔsili.*)
- Tawurata seli san kɔɔ, kalo naani danfara be yen tigitigi, seli minnu be kɛ, olu be ban yɔɔ min na, ani minnu ma kɛ, olu be damine yɔɔ min na tigitigi. (*Tier 3 — corroboration for the gap argued in Chapter 8, a tɛ dalilu ye o kan.*)
- Ni o ɲɔɲɔndan in tɛmɛna ka kɛɲɛ ni ɲɔɲɔn ye, lajɛ nata ye **Yom Teruah ye** : kalo kura, burufiyɛ, masafugulan don, ani don min damine ma se ka kɔn ka fɔ. (*Tier 3.*)
- Levitike 23 ye sigikaɔ min sigi sen kan — burufiyɛ, o kɔfɛ tile tan, o kɔfɛ kafari, o kɔfɛ sigiyɔɔ — o ye Sapitiri 12 jatɛw jigin cogo ye (*Tier 1 jatɛw*

kan; Tier 3 kɔɔ kan.)

Sura 14 — Kalandriya fila be bɛn yɔɔ min na

Sapitiri 2nan y'a fɔ aw ye ko nin gafe in kɔɔ jɛɲɔɲɔnya barikama ye kalolabɔ ye, wa ko san 2027 marisikalo tile 27–28 be sɔɔ kɔɔsili jateɔ dɔɔn de kɔɔ. O ye fɛn dɔ

tijɛ ne bolo ka fɔ.

Nin tilayɔɔba in ye o gafe tilayɔɔba tɔ ye, wa o ye kibarɔ duman bɛɛ la puman ye gafe kɔɔ.

Nin tilayɔɔba in bɛ sɔsɔli min jaabi

Siga bɛ mɔɔ min na, n'o ye Sapitiri 2nan kalan kɔpuman, zana tijɛnen dɔ bɛ yen, wa a bɛ taa nin cogo la:

"I y'i yɛɛ ka kalolabɔ dilan, o kɔfɛ, i y'a ye ko i ka donw bɛ bin i yɛɛ ka seli donw na. Tijɛ don, u bɛ bin. Kalandriya fɛn o fɛn bɛ se ka dilan walasa ka seli donw bɔ i mago bɛ u la yɔɔ o yɔɔ. Don dɔ jira n na min bɛ kisi kalandriya ma i ma min sugandi." (Alimankan na)

O ye gɛɛya tilennen ye, gɛɛya bennen don, wa a ka kan ni jaabi tilennen ye sanni ka kɛ ne ka kalolabɔ lafasali ye.

O jaabi fili nin ye.

O sangapɔɔɔma

Ne tun bɛ boli seli bɛɛ la, san o san kɔɔ k'a ta san 2025 la ka se san 2030 ma, kalandriya fila bɛɛ kan: kɔɔsili jateɔ min bɛ tugu nin gafe in kɔ, ani rabiw ka kalolabɔ jɔlen min bɛ baara kɛ ni Yahutuɔ ka diɛ ye kabini san kɛmɛ naaninan jɔɔɔ. Sitimɛ fila minnu jɔra sariya minnu tɛ bɛn jɔɔɔ ma — kelen bɛ kalo fɔɔ sigi kalo jɔɔɔndan fɛ min ka surun kalo tilegan fɛ, tɔ kelen bɛ san tan ni kɔɔɔɔɔɔ taama kɛ ni kɔtigɛ sariya naani nɔɔɔɔɔ ye.

San Danfara min bɛ kalandriya fila ni jɔɔɔ cɛ

2025 sà̀n 0 fo tile 1

2026 sà̀n Tile 1

2027 sà̀n tile 30 fo tile 31

2028 sà̀n tile 1 fo tile 2

2029 sà̀n tile 1 fo tile 2

2030 sà̀n tile 1 kaban · **zeru bɛ kɛ sɛnɛfɛnw bɛɛ la**

fila minnu bɛ o tabali kɔɔ, olu nafa ka bon, wa u bɛ sama ka taa siraw fɛ minnu tɛ kelen ye.

Fɔɔ, "kibarɔ jugu," tuguni

2027 sà̀n ye 'sɛn kelen ye min bɛ 'kɔɔɔnafili. O sà̀n kelen in na, kalolabɔ basigilen b'a ka kalo tan ni saba Dòn, n'o ye Adar II ye, wa tile ni waati sariya t'o Kɛ. Kɔɔsili

Ƨemankan seli san 2027 be bin Marisikalo tile 22 kan; rabiw ka Ƨemankan seli san 2027 be ben Awirilikalo tile 21 ma. Kalo kalo dafalen do ni ƧoƧo Ƨe.

Wa 2027 san ye san ye min na waati surun be Bo o la. N y'o fo tilayroba 2nan na wa n b'a fo tugun yan, tilayroba min ka kan ka ke kibar duman ye, bawo kalanden min hakili be tilance numan doron na, o bena baara jugu ke.

Ni kalolabo jonjon ye kalandriya numan ye, san 2027 marisikalo tile 27-28 te seli don ye wa folofolow ka sosoli be ke a kan.

Sisan, kibar duman

Aw ye jirisun laban laje tugun.

San 2030, kalandriya fla ninnu be Ben tigitigi. A te ke ka surunya. Fo ka na se don ma, tilebin fe seli bee la:

Duminiba	Kolsili ye	Rabiw ka baarakεcogo sigilen
Yom Teruah — 1 Tisiri	Setanburukalo tile 28 san 2030	Setanburukalo tile 28 san 2030
Yom Kippur — Tishri tile 10	Utikalo tile 7 san 2030	Utikalo tile 7 san 2030
Sukot be damine — 15 Tishri	Utikalo tile 12 san 2030	Utikalo tile 12 san 2030
25 Kislev — tile 1335nan	San 2030 desanburukalo tile 21	San 2030 desanburukalo tile 21

Don naani. Sitime fila minnu te ben kalo kelen ma san 2027. Danfara zero san 2030.

Nin be min san tipe na

A fo ka je i n'a fo ne be se cogo min na bawo a ka nɔɔn ka temen yan ani ne ye mɔɔw kolsi u b'a ke.

Yoro min be taa, o te bo ne ka kalolabo la. Marifa min be damine, o be o ke.

Kalanbaga min be ban fen bee la Sapitiri 2nan na — min b'a miiri ko kolsili jatebo ye fen ye min be ke fen were ye ani rabiw ka kalolabo sigilen ye Heburukan kalandriya sariyalen kelenpe ye min be yen — **o be se hali bi Yom Teruah la Setanburukalo tile 28 san 2030 ani Yom Kippur la Okutoburukalo tile 7 san 2030.** O donw te so konɔ kalandriya fen do ye. U ye kalandriya fila bee be jigin yoro minnu na. I be se ka n ka sapitiri filanan bee fili kenema ani a laban te Changé.

O la sa, fen o fen be ban sapitiri 12nan na, n'o be ban san 2030 tilebin fe, o bee be

kisi kalandriya sɔsɔli ma a cogo la: san 1260 ni 1290 dadon Yom Kippur, san 1250 selen Yom Teruah, Siran Tile tan minnu be u ni jɔɔɔn ɔɔ, ani tile 1335 jigin Hanukkah.

Fen min ma kisi a ma o ye 2027 sɔn ankɔri ye o jatew be Damine min na. **Jateblaw be tali ke kalolabo la laban na ani kalandriya la damine na**, wa o ye jɛfɔli ye min te mɔɔɔ lafiya nka a be ke cogo bennen na nin gafe in jɔlen be jɔɔ min na.

Ani sisan, kololi

kabako daɲe ma, wa ne te taa o la.

O jɔɔɔndeme te kabako ye. O ye tile-jɔɔ fla be min Ke n'a Kera k'u Bɔn fasa la, wa i be Se k'u Laje k'o Ke 2025, 2026, 2028 ani 2029 sɔnw na tabali kelen kɔɔ. U fla be be ka kalo kelen gere jɔɔɔn na. San fanba la u be ben jɔɔɔn ma kosebe; tuma dɔw la, jɔɔɔndan dɔ be Bɔn cogo were la wa u be Bɔ jɔɔɔn na ni kalo kelen ye. Ko 2030 sɔn ye sɔn surunw dɔ ye, o te taamajyen ye. O ye jatebla ye.

A nafa ye **lafasali ye, a te dalilu ye**. A te don min fɔ, o Sementiya. A be sɔsɔli dɔ bɔ a la — wa a be sɔsɔli min bɔ, o ye sɔsɔli barikama ye min be sigasigabaga bolo ka jɛsin senefenw ma.

O dɔɔɔn de be ke. A nafa ka bon sapitiri kelen na bawo sɔsɔli in nafa tun ka kan ka jaabi, a ma ke bawo benkan in be foyi jira.

Ni n y'a fɔ aw ye ko kalandriya fila benna min kan, o ye sankololafenw ye, n tun bena fen min ke, nin gafe in sebenna min kama. U be sɔn o ma tuma caman na. U benna a kan san 2030. O be se, wa a te teme o kan.

Sapitiri 14 be min di an ma

- San 2025–2030 kɔɔɔna na, a ka c'a la, kalandriya fila be ben tile kelen walima tile fila kɔɔ; u te jɔɔɔndan sigidaw ye minnu be san werew bɔ. (*Tier 1 — jatebɔlen, ani a be se ka lasegin enterinɛti jɔɔ la.*)
- **2027 sɔn ye outlier kelen ye**, min be Bɔ jɔɔɔn na ni kalo kalo dafalen ye — wa o ye sɔn ye min na don surun be Lafine. (*Tier 1 jatebɔ kan; vulnerability ye tije ye wa a fra sije fila.*)
- **2030 sɔn ye benkan tigitigi sɔn** ye Yom Teruah, Yom Kippur, Sukot ani Kislev 25 kan. (*Tier 1.*)
- O la 2030 sɔn tlebin donw **te Bɔ nin gafe in ka kalolabo la** wa u be kisi kalandriya sɔsɔli ma pewu. 2027 sɔn ankɔri t'o Ke. (*Tier 2.*)
- Benkan in **te kabako ye** — a be min ke lunisolar systems in phase. A nafa ye ko a be sɔsɔli dɔ bɔ yen, a te ko a be don dɔ Sementiya. (*A fra walasa*

mɔɔɔ si kana se ka gafe jalaki ko a be dɔ fara a kan.)

Yɔɔɔ VI — Kɔɔɔɔ

Sapitiri 15 — Sɔɔɔli barikamaw

N y'a nini ka sɔɔɔliw jaabi u wulila yɔɔɔ min na sannɩ k'u bɛɛ kisi laban kama, bawo sɔɔɔli min b'a geleyaw bila kɔfɛ, o ye ka kalanden dege walasa a kana da a la. Nka sɔɔɔli dɔw tɛ sapitiri kɛɛnkɛɛnnɛn dɔ kan. U bɛ baarakɛda bɛɛ de kan.

U filɛ nin ye, cogo barikama min na ne bɛ se k'u bila. N y'a nini k'u kelen-kelen bɛɛ fɔ a lafasabaga numan bɛna a fɔ cogo min na, n t'a nini k'a fɔ cogo min na, n'o ye bɔɔɔɔɔɔɔɔɔ ye. U fila kan ne ka jaabi ye ko sɔɔɔlikɛla bɛ tiɲɛ fɔ.

1. “Mɔɔɔ si tɛ don ni waati dɔn.”

Yesu ye fɛn kelen min bali k'a jɛya, i bɛ o de kɛ. A ko mɔɔɔ si t'a dɔn — mɛɛɛkɛw tɛ, hali Denke fana tɛ. E ye jɔn ye? Mɔɔɔw bɔnɔn bɛɛ bɛ cɛw bɔ i n'a fɔ i, wa k'a sɔɔɔ i ka jatebɔsɛbɛn bɛ i bolo, o t'a to i tɛ danfara don ni cɛw ye minnu ka jatebɔsɛbɛnw bɛ san 1844 ni 1988. Ladilikan tun ye ka kɔɔɔsili kɛ, a tun tɛ ka jatebɔ kɛ.

O de ye sɔɔɔli ye, a bɛ se ka fɔ ko bɛɛ bɛ min lawuli fɔɔ, wa sanfɛ-fɔcogo barika ka bon ka tɛmɛ n bɛ deli ka min mɛn, o la, a to n k'a ta kɔsɛbɛ.

Fɛn saba ye tiɲɛ ye siɲɛ kelen.

A fɔɔ ye ko Matiyu 24:36 bɛ tile ni waati kɔfɔ, wa ne fana t'a fɔ. Nin gafe in bɛ don dɔ tɔɔ fɔ min sera ni jatɛminɛ ye ka bɔ sɛbɛnw ni tariku la, foroba la, ni baarakɛcogo jiralɛn ye ani nimɔɔ bɛɛ bɛ se ka lajɛ. O ye wale ye min ni k'a fɔ ko a fɔra i ye, o tɛ kelen ye. Ne ma deli k'a fɔ ko a fɔra ne ye.

Filanan ye ko tɛmɛsira tun ye tiɲɛ ye tuma min na a fɔra. *Mɔɔɔ si t'a dɔn* ko kuma ye ko ye min bɛ kɛ cogoya dɔ kan, a tɛ sariya ye min b'a jira ko kow cogoya ye kudayi ye. A fɔra Daniɛl ye ko dajɛw “*dogolen don ani u sirilɛn bɛ fɔ laban waati*” — o ye kan ye min bɛ taamasiyɛn bɔli makɔnɔ kɔfɛ, a tɛ taamasiyɛn banbali makɔnɔ.

A sabanan ye min ka gɛɛn n bolo ka sɔɔɔli kɛ tɛmɛnɛnw kan, wa a bɛ sɔɔɔlikɛla fan fɛ. **Cɛw ye baara kɛ ni nin hakilina in tigitigi ye walasa ka jo di o baara in ma tigitigi kabini san kɛmɛ fila, wa u bɛɛ ye fili kɛ.** O tɛ foyi ye. O ye prior barikama

ye ne kama ani ne yere b'a mine.

N b'a Fɔ min ye, o ye ko cikan min ye ka kɔɔsili Kɛ, o tɛ Bɛn ni cikan ye min b'a Jira ko i kana inference (fɔcogo) si Kɛ. Yesu ye Farisiɛnw kɔɔfɔ ko u ye sankolo kalan, u ma waati kalan. A y'a fɔ egilisi dɔ ye ko n'a ma kunun A bɛ na a kan i n'a fɔ son — o kɔɔ ye ko fɛɛɛ wɛɛ bɛ sɔɔ. Ka kɛ kununnen ye, kɔɔkɔw bɛ o la, walima o dapɛ kɔɔ tɛ foyi ye.

O sɔɔli tɛ Lajɔ. A jaabi bɛ sɔɔ — cɛ dɔ fɛ min b'a dɔn ko mɔɔ bɛɛ tun bɛ miiri o cogo kelen na ka kɔn a jɛ.

2. “I ye san sɔɔ fɔɔ, i ye baara kɛ kɔfɛ.”

Ni Bibulu, jateɔɔlan ani dusudon berebere dira mɔɔ bɛɛ ma, mɔɔ bɛɛ bɛ se ka se san o san. 390, 40, wolonwula, 2000, 80, 1260, 1290, 1335, kalandriya saba ani kandida dekere naani b'i bolo ka tulon kɛ ni minnu ye. Tɛɛ na, fɛn dɔ bɛ jigin san 2030. I tɔn bɛna fɛn dɔ Sɔɔ 2028 sɔn fana na.

Nin ye sɔɔli ye ne bɛ min bonya kɔsɛɛ bawo ne tun bɛna min lawuli, o de don, wa tilayɔɔba 3nan sɛbɛna walasa k'a jaabi sanni dantigeliw ka se.

saba , wa ne tun bɛna o saba bɛɛ kɛ mɔɔ wɛɛ ka sigida la.

Yala paramɛɛɛw sugandira u yɛɛma ka bɔ lapini na wa? 390 ani 40 bɛ Ezekiel 4. Wolonwula bɛ Levitike 26. Biwɔɔɔ bɛ Zaburu 90. 1260 ani 1290 ani 1335 bɛ Jirali ni Daniel kɔɔ. O nimɔɔw si ma sugandi ne fɛ. N bɛ min sugandi, o ye waati kelen-kelen bɛɛ bɛ damine yɔɔ min na — o de y'a to tilayɔɔba 6nan ni 7nan bɛ u janya fanba kɛ ka damine donw lafasa sanni ka jateɔ kɛ.

Paramɛɛres libres joli, ani coarse joli? Fila waati kelen na: ankɔri, ani cayalan bɛ kɛ siɛ joli. Filanan ye sugandili lakika ye ani Sapitiri 3nan b'o fɔ. Nka cayalan ye wolonwula ye, o la, baarakɛcogo faralen kelen-kelen bɛɛ bɛ fɛn bɛɛ sɛgɛsɛgɛ ni wolonwula ye. Israel ta fan fɛ: caya si tɛ san 311 di Krisita tile jɛ, kelen bɛ san 2030 di, fila bɛ san 18410 di. Juda ta la: kelen bɛ san 350 di, fila bɛ san 2030 di, saba bɛ san 13790 di. Waati **kelen sigicogo kelen tigitigi bɛ jigin yɔɔ o yɔɔ tariku sɛbɛnnen kɔɔ.** O tɛ dilan ye. O ye switch ye min jɔyɔɔ kelen bɛ se ka da a la.

Yala o sistɛmu bɛ bɔ bɔ a ma jɔ a kama wa? Nin ye kɔɔɔli barikama ye, wa a jaabi ye ayi ye. Sistɛmu min bɛ bɛn, o bɛ min dilan tigitigi, a tun bɛnnen don ka min dilan. Nin kelen in ye tile bisaba murutili finetiri dɔ bɔ ka bɔ danfara la min bɛ Daniel ka san 1290 ni Yuhana ka san 1260 cɛ — jateden fila minnu sɛbɛna san

keme wacƙa bɔ jɔɓɓon na — minnu be ben danfara ma seli don fila ni jɔɓɓon ce minnu sigilen don kalo jɛjɔɓɓonya fe. Wa a ye tile tan danfara bɔ min be ke tile tan waati latigelen fila kelenpe ye Heburukan kalandriya la. U fila si tun ma lapini ka ke.

Yɔɓ min na saɓɓalikela be bɔne lakika sɔɓɓɔ : bɔnsɔn waati. Setting plausible wacƙa, kelen be 2030 di, wa n be baara ke ni min ye, o de don. Sapitiri 9nan be jatebɔseben seben ani k'o wagati bila laban na. O kelen in kan, saɓɓɓi be jigin.

3. “Ezekiel 4 te wagati ye.”

Ezekiel tun be ka taamasyen dɔ jira bɔnsɔn dɔ la min tun lamininen don jɔnya nata ko la. Foyi te temesira kɔɔ min b'a jira ko jatebɔ kera san ba fila ni tila ka teme a ka saya kan. I ye kirayakuma dɔ ta min kera sariya kɔɔ san keme wacƙaƙanan na Krisita tile je, k'a tigeli ke ka ke wagati ye.

A be latilen fo ka se a dan na, wa nin ye charnière ye, o la ne tɛna a nɔɔɔya.

Temesira ye taamasyen ye jɔnya ko la. Temesira fana be min ke, o ye **ka hake fɔ** — 390 ani 40, ni fen caman tigeli hake jɛlen be nɔɔ a la, *tile kelen san o san* . Ala m'a fɔ Ezekiel ye ko a ka men yen. A ye nimɔɔw di ani ka unit tɔɔ da. Jateden minnu be Bɔ minnu tigitigi, ni fen caman tigeli fɔlen ye, olu be Bɔ ka Jate; Daniel ye Jeremi ka biwolonwula jate o cogo kelen na, ka delili ke tuma min na u bolila ka ban.

Fen min barika ka dɔɔɔ tije na, o te jate ye. O ye ankɔri ye. Ko 390 bolila ka taa jɛfe ka bɔ san 701 lamini na Krisita tile je, ani 40 be boli ka taa fo san 70 K.N., o be bɔ Ezekiel kininbolo ni a kininbolo kalanni na i n'a fɔ sira min be kinin fe ka taa numan fe waatibolodacogo kan. Sapitiri 4nan b'a fɔ k'a jɛya ko kalanden min be numanbolo ni numanbolo ta i n'a fɔ *worodugu ni sahelɔ dɔɔɔ* , o te bɔne foyi la so fila ninnu danfara la, wa a te waati sɔɓɓɔ — wa o kalan in na, nin gafe in damine donw te.

N be kalan mine k'a sababu ke a be min bɔ duguma, wa tilayɔɔba 4nan be sɔn a ma ko o be se ka ke ni nɔ ye sanni ka ke yɛɛɔɔn ye. **O ye dape kelen-kelen bee jɔɔɔɔfalenba ye gafe kɔɔɔ wa a ye kɔɔɔfɔ ye.**

4. “Levitike 26 kɔɔ ye ko juguya ye, a kɔɔ te waati jan ye.”

Sevenfold ye kumasen ye. Jenese 4:15 tɛ jateɓɔ ye. I ye heburukan fanga bonyalan dɔ sɛmentiya ka kɛ caya taamasyen ye bawo caya bɛ i lase i b'a fɛ ka taa yɔɔ min na, wa jɛfɔlikelaw fanba b'a kalan ne fɛ cogo min na.

Mɔɔɔ fanba b'a kalan o cogo la tiɲɛ na, wa, tilayɔɔɔba 5nan b'o fɔ o kumaw kɔɔɔ sanni u ka kɔɔɔni kɛ walasa u ka minɛ.

tilayɔɔɔba 5nan bɛ sɔɔɔli min kɛ , o ka dɔɔɔ ka tɛmɛ *jamanaden fanba kan* , o ye fili ye . O ye ko **juguya tɛ hake ye min bɛ se ka suman** — unit si tɛ yen min kɔɔɔ kɔɔɔ kelen bɛ kɛ siɲɛ wolonwula ye — k'a sɔɔɔ kuntaala bɛ kelen sɔɔɔ. Jalaki bɛ Kɛ waati kɔɔɔ, o la, a bɛ Kɛ fla ye, a ka gɛlen cogo min na ani a janya hake, ani *siɲɛ wolonwula jangili* ye fɔli ye min bɛ Kɛ bɛɛ lajelen kan min Kɛra o fla bɛɛ la. O hake fila la kelen dɔɔɔn de bɛ se ka fɛn dɔ ta min bɛ se ka sɛgɛsɛgɛ, n'o ye wolonwula ye.

O bɛ foroko dɔ Bɔ min bɔɔɔɔɔɔɔɔ numan tɛ. Siɲɛ *wolonwula* ye hake-taama ye, o cogo la a bɛ fɛn bɛɛ lajelen ta ni waati hake ye — walima a ye daɲɛ saniyalen ye dafalenko kama, o cogo la a tɛ foyi caya hali dɔɔɔnin wa jiginni naani ye sinsin ye sanni ka kɛ lada ye.

Ani, ne mago tɛ geɛya la walasa ka kɛ nkalon ye. N mago bɛ waati janya la walasa ka se ka sɔɔɔ. Kalanbaga min dalen b'a la ko Levitike 26 bɛ kuma juguya kan, o bɛ se ka kɛ tiɲɛ ye pewu ani nin gafe in bɛ baara kɛ hali bi; a tun bɛna kɛ ka dimension (yɔɔɔ) jɛfɔ n tɛ jate min na.

(Sapitiri 5nan fana bɛ sɔɔɔli dɔ jira, a janya la, k'a jɛsin kalan juguya ma, n bɛ ban ka min sɛben bawo a tɛ baara kɛ. N'i b'a fɛ k'a dɔn nin gafe in bɛ min kɛ ni sɔɔɔli ye min b'a jɛnaje, o yɔɔ de la i bɛ se k'a lajɛ.)

5. "I ka kalolabɔ dabɔra."

Yahutuw ka diɲɛ ye kalandriya min mara san kɛmɛ tan ni kɔɔɔ kɔɔɔ, i bɛ ban kalandriya min jatera ka bɔ sankololafɛnw tabali la, o kɔfɛ, o kɔfɛ, i b'a fɔ ko i ka donw bɛ bin seli donw na. U bɛ bin aw ka seli donw na. Don dɔ jira n na min bɛ kisi kalandriya dɔ ma i ma min sugandi.

Tilennɛnya, wa o ye geɛya bɛnnɛn ye. Sapitiri 14nan bɛ yen walasa k'a jaabi.

2030 sà̀n tlebinyanfan donw bɛ kisi a ma pewu. Kalandriya fila bɛɛ — nin gafe bɛ tugu kɔɔsili min kɔ ani rabiw ka kalandriya sigilen — bɛ Yom Teruah bila Sɛtanburukalo tile 28 san 2030, Yom Kippur bɛ kɛ ɔkutɔburukalo tile 7 san 2030, Sukot bɛ kɛ ɔkutɔburukalo tile 12, ani Kislev 25 bɛ kɛ Desanburukalo tile 21.

Kalanbaga min be ban Sapitiri 2nan na pewu, o be jigin hali bi o kelen-kelen bee kan. A laban ye kalandriya-yɔɔ-ko ye.

2027 sà̀n ankɔ̀ri tɛ kisi a ma. 2027 sà̀n, ani 2027 sà̀n dɔɔɔ na n ye sà̀n wɔɔɔ minnu segesege, o kalandriya fla ninnu be Bɔ ɔɔɔ na ni kalo kalo dafalen ye, bari kalolabɔ jɔlen be Adar II Dòn a kɔɔ, wa ni tile ni waati sariya tɛ o Ke. Rabiw ka jate la, Marisikalo tile 27–28 san 2027 tɛ seli don ye fewu.

O la, jɔɔ be tila. **A taayɔɔ ye kalolabɔ-yɔɔ ye; damine marifa tɛ.** O fɔra tilayɔɔba 2nan na, tuguni tilayɔɔba 14nan na, ani tuguni yan, bawo o de ka teli ka ke tiɛ ye ani min tɛ sɔn ka ke.

6. “Dati sigibaga bee kɛra fili ye.”

Miller ye baara ke. Russell ye. Whisenant (Mɔɔ min be wele ko Whisenant). Kanpapi keli. U kelen-kelen bee tun be ni sebenni ye, jatebɔ ani tiɛ. U bee tun be ni tugubagaw ye minnu tun be u ka sow feere. Basi hake min be nin baara in kan, o ye zeru ye, wa i ma dalilu si di n ma k’a miiri ko i ye danfara ye.

Base rate ye tiɛ ye wa n tɛna ke cute ye o ko la.

Jaabi min be ke tuma bee — *npogotiginin kɔɔɔɔɔ ko ayi, o la tannan be se k’a fɔ ko ɔɔ* — o ye jaabi ye sɔɔli jugu dɔ kan. Version puman tɛ kuma ye min be ben hakili ma; o ye jatebɔ ye, wa jatebɔ sɔɔliw tɛ sɔɔ k’a jira k’u tɛ deductive ye. **Desew bolicogo janba ye dalilu ye, wa o ye dalilu ye min be ne kele.**

Ne be se ka min di, o tɛ sababu ye ka miiri ko ne ye mɔɔ kɛɛnkɛɛnnen ye. O ye desɛ cogo wɛɛ ye.

Tɔɔ minnu tun be o lisi kan, olu bee y’a jini u ka da u la. Nin gafe in b’a jini u ka laɛ. Jateden bee min be a kɔɔ, o be Se ka Lasegin ka Bɔ donnakow fɔlenw na sariya fɔlenw fɛ; enterinɛti yɔɔ be jatebɔ ke kokura ani ka desew fɔ; nininikɛla ɲɛ be kalanden jugu dɔ bila ka miirili fɛn o fɛn Changer ani ka dantigeli kecogo laɛ. N ye grid seben min be maloya bɔ mɔɔw ka waati la, segesegeli min ye n yɛɛ ka sɔɔli tiɛ, ankɔ̀ri fili min ye Juda ka waati bila san 1990 kan, ani nimɔɔ min ye nimɔɔ binaani ni fila ye, n banna ka baara ke ni min ye.

Ni nin gafe in ma ben, **masin minnu be ke k’a jira ko a man ɲi, olu be gafe kɔɔ.** O tɛ k’a fɔ ko mɔɔ bennen don. O dɔɔ de ka kan ka di o nɔ na.

7. "I ka wagati naani tɛ u yɛrɛma."

Israel ni Juda fila bɛɛ bɔra Ezekiel 4 ni Levitike 26 la, wa u mago bɛ kɔrɔfɔcogo kelenw na. Juda ni i ka Jubile waati fila bɛɛ bɛ damine san 30 Krisita tile la. I ka ɲɔɲɔn sɔrɔli ye karamɔɲɔya kelen ye min bɛ bɛn a yɛrɛ ma.

I ye tiɲɛ fɔ, wa ne y'o fɔ sani i ka o kɛ. Sapitiri 9nan bɛ waati bɛɛ jatemine walasa ka sɔrɔɲɔrɔ jɛlenw sɔrɔ, ankɔri jɛlenw ani faamuyali taabolo jɛlenw na, wa a bɛ kuncɛ nin tigitigi. N ye kumasan in lafiɲɛbɔ *waati yɛrɛmahɔrɔnyalen naani* ka bɔ gafe kɔɲɔ.

Min bɛ balo la, o ka dɔɲɔ : karamɔɲɔya kelen, min bɛ waleya siɲɛ fila ni a bɛ se ka fɔ ko donnafɛnw tilalen tɛ — 390 ni 40 ye, a bɛ ankɔri kɛ san kɛmɛ wolonwula ni ɲɔɲɔn cɛ, caya kelen ni fila ye — a bɛ jigin siɲɛ fila san kelen kan. O ye ɲɔɲɔndan sɛgɛsɛgɛli ye karamɔɲɔya dɔ kan sanni ka kɛ seere fila ye tiɲɛ dɔ kan. Sapitiri 7nan y'a jira cogo min na o karamɔɲɔya bɛ san 1990 walima 2420 sɔrɔ ɲɔɲɔya la ni ankɔri dɔ bɛ taa, o la, sɛgɛsɛgɛli tɛ fɛn fitinin ye.

A ka dɔɲɔ ni a tun bɛ cogo min na. A ka ca ni foyi ye.

8. "I bɛ baara kɛ ni waatibolodacogo fitinin ye n'a bɛnnen don i ma."

Tiberius ka san tan ni duurunan jatebɔ fanba bɛ san 28 walima 29 di Krisita tile la ani gengenjiri bɛ san 33 lamini na. I bɛ baara kɛ ni jatebɔ ye min bɛ kɛ ni jamanaden fitininw ka mara ye, o min bɛ san 26 ni san 30 Krisita tile kɔfɛ — jateden kelenpe minnu b'a to i ka waati bɛ surunya. Ani i ka Temenkan seli naani minnu bɛ Yuhana kɔɲɔ, olu b'a ɲini i ka 5:1 kalan i n'a fɔ Temenkan seli, k'a sɔrɔ Gɛrɛkikan b'a fɔ ko "seli" dɔrɔɲɔ.

U fila bɛɛ ye tiɲɛ ye, u fila bɛɛ jirala tilayɔrɔba 7nan na ani tuguni tilayɔrɔba 8nan na.

Ni gengenjiri tun ye san 33 Krisita tile la, Juda ka san binaani bɛ taa fo san 73 Krisita tile la — a tɛ Temenkan seli lamini Jerusalem nka Masada binna — ani **Juda ka waati tɛ da.** Jubile waati bɛ Taa n'a ye kabini a bɛ ankɔri jɛ.

Israel ka wagati ma maga a la. A jɔlen bɛ san 701 K.N., wa a bɛ bɔ Layidu Kura waatibolodacogo si la hali dɔɲɔnin.

O la: wagati barikama fila la, kelen bɛ lafiɲɛ san kɛmɛ fɔɔ don dɔ la min bɛ sɔsɔ, kelen tɛ lafiɲɛ, wa u bɛ jigin san kelen na. O nafa ka bon fɛn dɔ la. Nafa tɛ k'a kɛ i n'a fɔ min bɛ sɔsɔ, o sigilen don.

Min tora

Kùnnafoni 8 ye sàṣṣli ye. U fila kan — wagatiw ka yere mahɔɔnya, ani bɔnsɔn wagati ka selilu wɔɔɔ jatebɔlan — sàṣṣlikela be tiɲe fɔ dɔɔn, wa gafe jiginna k'o fɔ. A tɔ kan ne ye jaabi numan di n bolo ani ka taamasiyen ke a be ban yɔɔ min na.

N'i ye nin kalan fo ka na se bi ma, n'i ma to i hakili la, n b'a fe o de ka fisa ni fere weɛ ye. Nin gafe sugu in kɔbɔ juguba ye kalanden ye min dalen b'a la bawo a seɓenbaga mankan tun be da a yere la.

Ne tun bɛna min jininka o nɔ na, o ye nin ye. Kana dantigeli ta ne ka fanga kan. I ka fere ta: i ka sariyaw fɔ sani i ka jate ke, i ka jɛgensira barikamaw taamasiyen i yere ka seɓenni kɔɔ, ani ka jateden min ka di i ye, o ka ke fili ye. N'i y'o ke ni nin sapitiri ninnu ye, n'i y'a beɛ bin, gafe in nafa bɛna ke seɓenni ye cogo o cogo, wa n b'a fe ka i ka kuma mɛn.

info@purelife2030.com kan

purelife2030.com/jatedenw.html

ƳɛƆli farankanw

ƳɛƆli farankan A — Waatibolodacogo puman

Nin gafe in bɛ bɔ ko o don na, san 701 Krisita tile Ƴɛ ka taa a bila Desanburukalo tile 21 san 2030. Heburukan donw ye rabiw ka donw ye, wa u jatera, u ma kopi kɛ. Tier labels ƳɛƆlen don tilayɔɔba 3nan na.Yan, jirisun kelen-kelen bɛɛ bɛ ni sapitiri ye a kɔfɛ.

#	Don	Hebur ukan na	Lajɛɛ	Mɔnturu	Sɛbɛnniw kɔɔ	Tier
1.	San 722 K.Ƴ	Samari jamana binna; Israel ka so min gɛnna ka bɔ jamana kɔɔ Asiri fɛ	Israel	2 Masakɛw 6	17:5-2	• TARIKOLI
1.	Ƴɛg ɛnɛ sira w ani mɔ gɔ dog oyɔ ɔw					
2.	San 701 K.Ƴ	Senkerib ye Jerusalem lamini Dɛɛ — Israel ka san 390 bɛ damine	Israel	Ezek 4:5; 2 Masakɛw 19nan na	3	• ƳɛƆLI
2.	Ƴɛg ɛnɛ sira w ani mɔ gɔ dog oyɔ ɔw					• ƳɛƆLI
3.	San 458 K.Ƴ	Artakserkɛsi fɔɔ ye sariya ta ka segin-ka-bɔnye kɛ Jerusalem (Esdrasi 7) .	Daniel 9	Esdrasi 7nan; Dan 9:25	2	• TARIKOLI
3.						
4.	San 409 K.Ƴ	Fɔɔ 7 labanw dɔgɔkun (san 49) .	Daniel 9	Dan 9:25	1	• JATEMINE
4.						

— Jerusalem jɔra
kokura

5. San 311 K.N 5.	Israel ka san 390 be ban. Nimisali si te yen. Kumasen cayalenba ni wolonwula ye.	Israel	Lev 26:18, 19 . 21, 24, 28. Nejirali dɔw	1 · JATEMINE
6. San 26 6. Krisita tile la (Tevet 1) .	Yesu ye batise — dɔgɔkun 69nan laban ; dɔgɔkun 70nan be damine	Daniel 9	Luk 3:1,21-23; Dan 9:25	3 · NEFDLI NENABDLI
7. Awirilikalo 7. tile 5 Krisita tile la 30. Nejirali dɔw	NENABDLI NENABDLI — Temenkan seli,	Juda / Daniel 9	Dan 9:26-27; 1 Kor 5:7	3 · NEFDLI NENABDLI
# Don	Heburuka n na	Lajere	Mɔnturu	Sebenniɔw kɔɔTier
		dɔgɔkun 70nan cemance la. Juda ka san 40 be damine.		
8. Mekalo tile 8. 24 San 30 Krisita tile la		Pantekɔti — Ni senu bɔnna; egilisi waati be damine	Masiya Kɛwalew 2	3 · NEFDLI NENABDLI
9. Temenkan 9. seli, san 70 Krisita tile la (~Awirilikalo cemance la)		Jerusalem lamini laban BE DAMINE — jamana Juda ka san 40 be ban. Nimisali si te yen.	Juda Luk 21:20	2 · TARIKOLI
10. 9-10 Av, NejiSan 70 rali Krisita tile la dɔ (~4 w Awirilikalo)		Alabatosoba jenilen don	Juda jamana Mat 24:2	2 · TARIKOLI
11. San 350 NejiKrisita tile la		Juda ka jalaki fɔɔ cayalenba (san 280) be jamana	Juda Lev 26:24,28	1 · JATEMINE

rali
dɔ
w

ban. Hali bi, nimisali si
te yen.

12. Mekalo tile
12 14
1948 sà̀n

Israel bangerà kokura iZenerasiyɔ Mat 24:32-34 2 · TARIKɔLI
n'a fɔ n
jamana dɔ

13. Zanwuyekal
13 o tile 23
1950 sà̀n

Knesset ye Jerusalem Zenerasiyɔ Zab 90:10; Mt 3 · JɛFɔLI
jate faaba ye n 24:34 la JɛNABɔLI
— 60 ka se 2 ma

14. ɔkutɔburuka
Jɛjilo tile 7
rali 2023 sà̀n
dɔ
w

Hamas ka binkanni Markakɛla — 2 · TARIKɔLI
kɛra Israel kan —
Shemini Atzeret

15. Marisikalo
Jɛjitile 27
rali 2027 sà̀n
dɔ (Sà̀n)
w

Adar 2. ABOMINATIO N KA ɔɔɔɔɔw Dan 12:11; 2. 4 · KIRA JɛNABɔLI
Bamako JɛNABɔLI
18, 18nan — haramulen ye
na. ka bila sen kan
5787 ye

2.
Jɛgenɛsiraw
ani ɔɔɔɔ
dogoyɔɔɔw
Th 2. Bamako

#	Don	Heburuka n na	Lajere	Mɔnturu	Sebenniw kɔɔ	Tier
16.	Marisikalo	tileAdar	2. Tile fɔɔ la san 1290	כרככ	Dan 12:11	4 · KIRA NENABOLI
16	28	Bamako	· Ala-ka-marako tile			
	2027 sàɔ	19,	30 bɛ damine			
	(Tile)	5787 ye				
17.	Awirilikalo	tileNissan 19,	Tile 30 — Apostasi	כרככ	2 T 2:3	1 · JATEMINE
Nɛjir	26	san,	bɛ ban			
ali	2027 sàɔ	5787 ye				
dɔw	(Lɔɔ)					
18.	Awirilikalo	tileNissan 20,	SANFELA KɔɔɔSIWT	כרככ	Jir 11:3; Dan	4 · KIRA NENABOLI
Nɛjir	27	san,	Bɛ BɛN — Tile 1		12:12 la	
ali	2027 sàɔ	5787 ye	san 1260 ta ani san			
dɔw	(Tarata)		1335 ta			
19.	Awirilikalo	tileNissan 12,	Tɛmɛnkan	seliA	waatiLev 23:5	4 · KIRA NENABOLI
Nɛjir	15	san,	(Pesach),	dafalen don		
ali	2030 sàɔ	5790 ye	M2030 ye			
dɔw	(Lɔɔ)		kalandriya — kalo			
			1nan tile 14			
20.	Awirilikalo	tileNissan 21,	NENAJEW Bɛ BɛNA	waatiJir 9:5		4 · KIRA NENABOLI
Nɛjir	24	san,	— 21	dafalen don		
ali	2030 sàɔ	5790 ye	Nisan, nbuuru			
dɔw	(Karidon)		fununbali laban			
			don. Kalo duuru bɛ			
			damine.			
21.	Sɛtanburukalo	Elul	29,YOM TERUAH ye	Segin	Lev 23:24; Mt	4 · KIRA NENABOLI
Nɛjir	tile 27	san,	— Tile 1250nan na.		24:22nan na; Isa	
ali	2030 sàɔ	5790 ye	Lakununni,		26:19-21 kɔɔ	
dɔw	(Juma)		Rapture, Segin.			
			Tilew bɛ tige ka			
			surunya.			
22.	ɔkutɔburukalo	Tishrei 10,	YOM KIPPUR KA	Segin	Lev 23:27;	4 · KIRA NENABOLI
Nɛjir	tile 7	5791 ye	NENABOLI		Dan 12:11	
ali	2030 sàɔ		— Tile 1260nan na			
dɔw	(Lɔɔ)		ani Tile 1290 fila			
			bɛɛ bɛ ban. Tile tan			
			minnu bɛ kɛ			
			dimi bɛ kuncɛ.			
			Fanibuguw ka seli			

23. Utikalo tile 11 Tishrei 14, be damine — a Segin Lev 23:34; 4 · KIRA NENABOLI
 Nejir 2030 san, Zak 14:16
 ali (Jumadon) 5791 ye
 daw

Heburukan
 # Don na Lajere Monturu Sebenniw kono Tier
 San ba kelen Masaya

24. 21. Nejirali Kislev 25, Tile 1335 — Segin Dan 12:12 4 · KIRA NENABOLI
 Nejir daw san, 'A ye dubaden ye
 ali Desanburuk
 daw alo
 2030 san 5791 ye min be makonni
 (San) ke. ' Hanukkah: ka
 Alabatosoba
 a dabara kokura.

#	A be min Sigi senkan	Ka damine	Opereli	Sanw	Jaabi	A be Sariya kalan i n'a fo
1.	Israel: kumase	-700	San 701	390 ye	-310	San 311 Ezekiel 4:5 — Tile 390, tile kelen san kelen kono (Ezekiel 4:6).
1.	fo be ban Ne gen esir aw ani mo go do goy oro w	ye	K.N + 390 ye			
2.	Israel: kumase	-700	San 701	2730.	2030	Levitike 26:18,21,24,28 —
2.	cayara ni Ne wolonwula ye gen esir aw ani mo	ye	K.N. + (390 x 7) ye.	Bamak san o	2030 san na Krisita tile la	'a ka ca ni sine wolonwula ye'. A ye baara ke ka taa jefe ka bo lamini na, min be Israel bolo a ka waati damine (Ezekiel kinin fe).

Aw ye tilayɔɔba 7nan
lajɛ.

3. Juda: kumasan	30. San 30	40. 70. San 70	Ezekiel 4:6 — tile 40, tile
3. fɔɓ bɛ ban	NejiraKrisita tile	Nejirali Nejirali Krisita	kelen kɔɔ san kelen
	li dɔwla	dɔw dɔw tile la	kɔɔ.
	+ 40 ye		A gengen jiri la ka taa
			Jerusalem lamini.
4. Juda: fɔɓ caya	70. San 70	280 ye 350 ye	San 350
4.	NejiraKrisita tile		Krisita
	li dɔwla +		tile la
	(40 x 7) ye.		Levitike 26 — fɔɓ ka
			wuli. 40 x 7 = 280, baara
			kɛra ɲɛɛ ka bɔ san 70
			Krisita tile la lamini na.
5. Juda: caya	70. San 70	1960	2030
5. filanan	NejiraKrisita tile	sàn	sàn
	li dɔwla +		sàn na
	(40 x 7 x ye		Krisita
	7) .		tile la
			Levitike 26 — sɛgɛsɛgɛli
			filanan. 40 x 7^2 = 1960.
			A Tɛ '280 x 7' —
			wolonwula
			kɛrenkɛrennenya la, o
			de ye kuru ye. Baara
			kɛra ka taa ɲɛɛ
			ka bɔ lamini na, min
A bɛ min Sigi			A bɛ
# sen kan	Ka Opereli	Sanw Jaabi	kalan
	damin		n'a fɔ
	ɛ		
			sabu Juda Bɛ a ka waati
			ɔɔn (Ezekiel kinin ɛ). Aw
			ye tilayɔɔba 7nan laɛ.
6.6.Genggenna	+30. San	302000	2030
san 2000	NejiralKrisita	tile sà	sàn
(Jubile san 40)	i dɔw la +		sàn
	2000 sà		Krisita
			tile la
7.7.Denmisɛn	1950	1950 sà	+80. 2030
minnu bɔrasàn	80 sà		Nejirali sà
Jerusalem, olu			dɔw
seginna ka na			
			2030
			sàn
			Krisita
			tile la
			Zaburu 90:10 (san 80);
			naMatiyu 24:34 la. Kneset
			ye baara kɛ
			wote min kɛra san 1950
			Zanwuyekalo tile 23,
			mɔɔɔ 60

ka se 2 ma.						
8. 8. Daniel dɔɔɔkun wolonwula fɔɔw	9:-457	San K.N. + 49. Nejrili dɔw	45849. -408 Nejrili dɔw	San K.N.	409Daniel 9:25 —	Dɔɔɔkun 7 sanw kɔɔ.
9. 9. Daniel dɔɔɔkun wɔɔɔ kɔɔkɔɔ ka ne sin Masiya ma	9:-457 bi ni ka	San K.N. + 483. Bamako, Mali	458483. 26. Bamak Nejrili o, Mali dɔw	San 26Daniel 9:25 —	(7 + 62) x 7 = sɔn 483 ye.	
10. Israel Neji kokura rali bɔɔɔɔ dɔwɔɔɔɔli).	wolola1948 +sɔn dɔ (o	1948 sɔn +80. 80 sɔn dɔw	2028 Nejrili sɔn dɔw	2028 sɔn Krisita tile la	A jirala ni lapini ye. 1948 naTɛ san 2030 di — o de y'a to gafe bɛ baara kɛ ni san 1950 ye dugu seginni.	

Neɔli farankan C — Tile bɛ jate

Jate bɛɛ bɛ **labanyɔɔ fila bɛɛ lajɛlen na** : tile 1 ye damine don ye. Walasa ka ninnu lasegin timeanddate.com kan, i ka taamasien kɛ *I ka laban don don jatebɔ la* — jate bɛɛ, waati bɛɛ.

Ka jateSeɔenniw kɔɔ	Ka bɔ	Damine ye	Fɛ	Laban ye	Heburukan (a laban) .	
1290 sàn	Daniel 12:11	28 Marisika lo tile 20 2027 sà̀n	Fɛn fɔɔw — Tijen haramulen	7 ɔkutɔb urukal o tile 10 2030 sàn	Yom Kippur — Tishri tile 10	Tishrei 10, 5791 ye
30. Nejirali dɔw	2 Tes 2:3	28 Marisika lo tile 20 2027 sà̀n	Apostasi bɛ damine	Awirilika alo tile 26 2027 sàn	Apostasi bɛ ban	Nissan 19, san, 5787 ye
1260	Jir 11:3;	Awirilika lo tile 27	Sanji labanw — Buru	7	Yom Kippur —	Tishrei 10, 5791 ye

sàn	12:6 la	2027 sàñ	fununbali 2nan don laban	Ɔkutɔb Tishri tile 10 urukal o tile 10 2030 sàñ		
1250 sàñ	Matiyu 24:22 la	Awirilika lo tile 27 2027 sàñ	Sanji labanw — seerew fanga dira	27 Sɛtanb urukal o tile 10 2030 sàñ	Yom Teruah — tile minnu bɛ tige ni tan ye	Elul 29, san, 5790 ye
Ka jate	Sɛbɛnniw kɔɔ	Ka bɔ	Damine ye	Fɛ	Laban ye	Heburukan (a laban) .
1335 sàñ	Daniel 12:12 la	Awirilikal o tile 27 2027 sàñ	Sanji labanw 'dubaden ye a ye.' min bɛ makɔɔni kɛ'.	21 Desanbu rukalo tile 21 2030 sàñ	Hanukkah — 25 Kislev, Alabatoso dabɔra kokura	Kislev 25, san, 5791 ye
2558 ye	Markakɛla	7 Ɔkutɔbur ukalo tile 10 2023 sàñ	Hamas ka binkanni kɛra Shemini Atzeri ye	7 Ɔkutɔbu rukalo tile 10 2030 sàñ	Yom Kippur ye san wolonwula ka se tile ma	Tishrei 10, 5791 ye
157. Nɛjirali dɔw	Jir 9:5	Awirilikal o tile 24 2030 sàñ	Nisan kalo tile 21 (rabiw ka tile 21). — pangiliw bɛ ban ; kalo duuru kɔɔ ka damine	27 Sɛtanbu rukalo tile 10 2030 sàñ	Yom Teruah da bɛ datugu	Elul 29, san, 5790 ye

A bɔra: 1290 — 1260 = 30, wa ankɔri fila ninnu ni ɲɔɲɔ cɛ ye tile 30 ye. 1260 — 1250 = 10, ani Yom Teruah ni Yom Kippur bɛ tile 10 bɔ. Jɛɲɔɲɔnya fila si ma labɛn san kɔɔ.A' ye tilayɔɔba 12nan lajɛ.

Ƴɛɔli farankan D — Seli kalandriya 2025–2030, Jatebla fila bɛɛ

Kolɔsili donw ye Masiya 2030 Poroze ka kalolabo seɓennen ye (equinox fara kalo ɲɔɔɲɔndan kan, Jerusalem waati). Rabw ka donw jatera yan. Don bee ye **tile yeelen** don ye; seli kelen-kelen bee be damine tilebin fe wulada temenen. Aw ye tilayɔɔba 2nan ni 14nan laje.

San	Duminiba	Kolɔsili ye	Rabiw ka baara	Furanc
2025	Temenkan seli (kalo 14nan, kalo folɔ)	12 Awirilikalo 2025	tile12 Awirilikalo 2025	tileo don kelen na
2025	Buru fununbali be damine (15nan) .	13 Awirilikalo 2025	tile13 Awirilikalo 2025	tileo don kelen na
2025	Fen folɔw	20 Awirilikalo 2025	tile—	n/a
2025	Shavuot / Dogɔkunw	9 Zuwenkalo 2025	tile—	n/a
2025	Yom Teruah / Burupuw (1 Tishri) .	22 Setanburukalo tile 2025	23 Setanburukalo tile 2025	Tile 1
2025	Yom Kippur / Kafari (10 Tishri) .	1 ɔkutɔburukalo san 2025	2 ɔkutɔburukalo tile 2025	Tile 1
2025	Sukkot / Tabernacles be damine	6 ɔkutɔburukalo tile 2025	7 ɔkutɔburukalo tile 2025	Tile 1
2026	Temenkan seli (kalo 14nan, kalo folɔ)	2 Awirilikalo 2026	tile1 Awirilikalo 2026	tileTile 1
2026	Buru fununbali be damine (15nan) .	3 Awirilikalo 2026	tile2 Awirilikalo 2026	tileTile 1
2026	Fen folɔw	5 Awirilikalo 2026	tile—	n/a
2026	Shavuot / Dogɔkunw	Mekalo tile 25 san— 2026	—	n/a
2026	Yom Teruah / Burupuw (1 Tishri) .	13 Setanburukalo tile 2026	12 Setanburukalo tile 2026	Tile 1
2026	Yom Kippur / Kafari (10 Tishri) .	22 Setanburukalo tile 2026	21 Setanburukalo tile 2026	Tile 1
2026	Sukkot / Tabernacles be damine	27 Setanburukalo tile 2026	26 Setanburukalo tile 2026	Tile 1
2027	Temenkan seli (kalo 14nan, kalo folɔ)	22 Marisikalo 2027	tile21 Awirilikalo 2027	tileTile 30 kɔɔ
2027	Buru fununbali be damine (15nan) .	23 Marisikalo 2027	tile22 Awirilikalo 2027	tileTile 30 kɔɔ
San	Duminiba	Kolɔsili ye	Rabiw ka baara	Furanc
2027	Fen folɔw	28 Marisikalo	tile—	n/a

sàn		2027				
2027	Təmenkan seli filanan (kalo 14nan, kalo 2nan)	20	Awirilikalo tile	Mekalo tile 21 san	Tile 31	
sàn		2027		2027	כחכ	
2027	2nan Buru fununbali BANNA (21nan) .	27	Awirilikalo tile	Mekalo tile 28 san	Tile 31	
sàn		2027		2027	כחכ	
2027	Shavuot / Dəgəkunw		Mekalo tile 17 san—		n/a	
sàn		2027				
2027	Yom Teruah / Burupuw (1 Tishri) .	1	Setanburukalo2	Ɔkutɔburukalo	Tile 31	
sàn		tile 2027		tile 2027	כחכ	
2027	Yom Kippur / Kafari (10 Tishri) .	10	Setanburukalo11	Ɔkutɔburukalo	Tile 31	
sàn		tile 2027		tile 2027	כחכ	
2027	Sukkot / Tabernacles bɛ daminɛ	15	Setanburukalo16	Ɔkutɔburukalo	Tile 31	
sàn		tile 2027		tile 2027	כחכ	
2028	Təmenkan seli (kalo 14nan, kalo fɔɔ)	9	Awirilikalo tile	10 Awirilikalo tile	Tile 1	
sàn		2028		2028		
2028	Buru fununbali bɛ daminɛ (15nan) .	10	Awirilikalo tile	11 Awirilikalo tile	Tile 1	
sàn		2028		2028		
2028	Fɛn fɔɔw	15	Awirilikalo tile—		n/a	
sàn		2028				
2028	Shavuot / Dəgəkunw	4	Zuwɛnkalo tile—		n/a	
sàn		2028				
2028	Yom Teruah / Burupuw (1 Tishri) .	19	Setanburukalo21	Setanburukalo	Tile 2	
sàn		tile 2028		tile 2028	כחכ	
2028	Yom Kippur / Kafari (10 Tishri) .	28	Setanburukalo30	Setanburukalo	Tile 2	
sàn		tile 2028		tile 2028	כחכ	
2028	Sukkot / Tabernacles bɛ daminɛ	3	Ɔkutɔburukalo5	Ɔkutɔburukalo	Tile 2	
sàn		tile 2028		tile 2028	כחכ	
2029	Təmenkan seli (kalo 14nan, kalo fɔɔ)	28	Marisikalo tile	30 Marisikalo tile	Tile 2	
sàn		2029		2029	כחכ	
2029	Buru fununbali bɛ daminɛ (15nan) .	29	Marisikalo tile	31 Marisikalo tile	Tile 2	
sàn		2029		2029	כחכ	
2029	Fɛn fɔɔw	1	Awirilikalo tile—		n/a	
sàn		2029				
2029	Shavuot / Dəgəkunw		Mekalo tile 21 san—		n/a	
sàn		2029				
2029	Yom Teruah / Burupuw (1 Tishri) .	9	Setanburukalo10	Setanburukalo	Tile 1	
sàn		tile 2029		tile 2029		
2029	Yom Kippur / Kafari (10 Tishri) .	18	Setanburukalo19	Setanburukalo	Tile 1	
sàn		tile 2029		tile 2029		
2029	Sukkot / Tabernacles bɛ daminɛ	23	Setanburukalo24	Setanburukalo	Tile 1	
sàn		tile 2029		tile 2029		
2030	Təmenkan seli (kalo 14nan, kalo fɔɔ)	16	Awirilikalo tile	17 Awirilikalo tile	Tile 1	

sàn		2030	2030		
2030	Buru fununbali bε damine (15nan) .	17 Awirilikalō	tile18 Awirilikalō	tileTile 1	
sàn		2030	2030		
2030	Buru fununbali BANNA (21nan) .	23 Awirilikalō	tile24 Awirilikalō	tileTile 1	
sàn		2030	2030		
2030	Fεn fɔɔw	21 Awirilikalō	tile—		n/a
sàn		2030			
2030	Shavuot / Dɔgɔkunw	10 Zuwenkalō	tile—		n/a
sàn		2030			
2030	Yom Teruah / Burupuw (1 Tishri) .	28 Sɛtanburukalō	28 Sɛtanburukalō	don	
sàn		tile 2030	tile 2030	kelen	
				na	
2030	Yom Kippur / Kafari (10 Tishri) .	7 ɔkutɔburukalō	7 ɔkutɔburukalō	don	
sàn		tile 2030	tile 2030	kelen	
				na	
2030	Sukkot / Tabernacles bε damine	12 ɔkutɔburukalō	12 ɔkutɔburukalō	don	
sàn		tile 2030	tile 2030	kelen	
				na	
2030	Hanukkah tile 8nan (1335 bε ban)	21 Desanburukalō	21 Desanburukalō	don	
sàn		2030	2030	kelen	
				na	

Nɛfɔli farankan E — Waati jatebɔ sɛbɛnw

Kɔɔɔɔla bε se ka bin ankɔri bεε kan, ni dɔnnikelaw ka yɔɔ ye ani sugandili kun min kera.

Senkerib ka lamini min ma jε — nin gafe bε baara kε ni *san 701 ye Krisita tile jε* .
Fεn wεrεw: Sɔsɔli tε minnu na.

A labenna ni Asiriw ka tɔɔla kanon ye, Senkerib ka Prisme ani 2 Masakew 18-19. Jerusalem lamini ma ne: Asiri yere ka tariku seɓenw b'a fo ko Ezekiyasi datugulen don 'i n'a fo kɔnɔnin min be kaburu kɔnɔ' nka a ma fo abada ko dugu binna.

JALEN. Mɔɔ fitinin do (Shea) be kanpaji filanan laben c. san 688-686 K.N.; fanba be kanpaji kelen ke san 701 kɔnɔ.

Samari binkanni — nin gafe be baara ke ni *san 722 ye Krisita tile ne* (a kɔnɔkow dɔɔn) . Fen werew: San 720 K.N. (Sargon II).

2 Masakew 17:5-6 ani Babilone seɓenw be Salmaneser V ta, ale min ka san saba laminiko banna

c. 722. Sargon II be a yere ka bonya pini; dɔnnikelaw b'a fo ko a ye se sɔɔ walima k'a dabila murutili do la, o kera san 720 ye.

Baara te ke ni jateɔ si ye. Listed donc mɔɔ si t'a miiri ko a tun be da a kan ni dususuma ye. Aw ye tilayɔɔba ɓnan laje.

Artakserxes ka cikan min dira Esdrasi ma — nin gafe be baara ke ni *san 458 ye Krisita tile ne* . Fen werew: San 457 K.N.

458 K.N., o be tugu Peresi masaya jateɔ la min te don-san ye, min sinsinnen be Nisan kan ka bo san 465/464 K.N. 457 K.N., o be tugu don-san jateɔ ko ka fara Yahutuwa ka Tishri siwili kalandriya kan ani ~kalo 7 Artabanus interregnum. U fila bee be se ka lafasa.

Nin gafe in be baara ke ni san 458 ye Krisita tile ne. Mɔɔ o mɔɔ be jateɔ ke kabini san 457 K.N., o bena Daniel 9 bee sɔɔ san kelen o kɔfe, wa Sapitiri 8 ka sɔɔli be kisi o jiginni ma a ma Changé.

Tiberi ka san 15nan — nin gafe be baara ke ni *san 26 ye Krisita tile la* . Fen werew: San 27 Krisita tile la · San 28/29 Krisita tile la.

Jatebla fanba jate be Bo Dɔɔsiti ka saya la (19 Awirilikalɔ 14 Krisita tile la) ani a be na ni san 28 laban ye Krisita tile la

/ damine 29. Co-regency jateɔ be jate ka bo Tiberius ka co-equal mara fanga la c. 11-13 Krisita tile la ani a be sɔɔ san 26-27 Krisita tile la.

Tariku jeyɔɔnya barikama min be cakɔda in kɔnɔ. Nin gafe in be baara ke ni mɔɔ fitininw ka co-regency jateɔ ye, wa Sapitiri 7nan ni 8nan b'o fo sanni ka san 26 Krisita tile 26 jira iko sɔɔli te min na.

Gengenna — nin gafe in be baara ke ni *Awirilikalɔ tile 5 ye san 30 Krisita tile la* . Fen werew: San 33 Krisita tile la · San 31 Krisita tile la.

Temenkan seli, Nisan tile 14. A be batemu wajibiya san 26 Krisita tile la ka fara san 3,5 cidenyabaara kan (Temenkan seli naani: Yuhana 2:13, 5:1, 6:4, 11:55).

Solid given AD 26 — nka a be bin ni Tiberius jatebo ye sanfe sanni a yeremahoronyalen don a la.

Jerusalem lamini be damine — nin gafe be baara ke ni *Temenkan seli ye san 70 Krisita tile la* . Fen werew be se ka ke: —.

Josèphe: Tite ka kelbolow ye Temenkan seli jamaba ke ka kogow datugu Nisan tile 14 waati la, san 70 Awirilikalò cemançe la.

Solid, ani nin ye ankri puman ye Temenkan seli ni Temenkan seli jate la. Aw ye tilayorba 10nan laje.

Alabatoso tijena — nin gafe be baara ke ni *9-10 Av, san 70 Krisita tile la* . Fen werew: ~4 Awirilikalò san 70 Krisita tile la.

Josèphe ko 10 Av; Mishnah Ta'anit 4:6 ko 9 Av. Kalo 3,5 hogon laminiko damine kofe.

Solid, ani danfara nafa ka bon. N ka gafe fɔɔ y'a fɔ ko Alabatosoba tipena Temenkan seli waati la. O tun te — lamini daminena Temenkan seli waati la ani Alabatosoba jeni kalo saba ni tila ɲɔɲɔn o kɔfɛ. Tipe min latilenna, o ye Juda ka wagati mago be min na tipe na.

san 311 K.N. — nin gafe in be baara ke ni *Israel ka san 390 waati dafalen ye* . Fen werew be se ka ke: —.

San 311 K.N., kaban ye Seleucid waati waati ye (Nisan 1 = Awirilikalo tile 3 san 311 K.N.), kɔfɛ Yahutuw y'a ta iko minyan shtarot, 'Benkansebenw waati' min tun be ke 1 Makabew la ani Yahutuw ka sariya sebenw kɔɲɔ san ba kelen ni kɔ kɔɲɔ.

Se sɔɲɔli, keɛ walima fanga caman cili si ma ke Jude jamana na san 311 Krisita tile ɲɛ. Nafa min be o la, o ye kalolabɔ dɔɲɔn de ye, wa tilayɲɔɲɔba 6nan b'o fɔ. A kecogo gansan be mɔɲɔ kabakoya hali bi.

San 350 Krisita tile la — nin gafe be baara ke ni *Juda ka x7 fɔɔ ye min be ban* . Fen werew: San 351-352 Krisita tile la.

Yahutuw ka murutili min kera Constantius Gallus kama, o kera san 351-352, a ma ke san 350. Gallus kera Sezari ye Marisikalo san 351; Ursicinus ye Diocésarea (Sepphoris) tipe ani ka Tiberias ni Lydda tipe.

Kerefe, a te tigitigi. Fen kerɛnkerɛnnen si ma seereya san 350 Krisita yere la, wa jatebɔ te bɔ foyi la min kera o san na. Aw ye tilayɲɔɲɔba 7nan laje.

Knesset ye Jerusalem faaba fɔ — nin gafe in be baara ke ni *san 1950 Zanwuyekalo tile 23 ye* . Fen werew: Desanburukalo san 1949 jiginni.

Segeɛgeɛli : wote kera 60 ni 2 ye Zanwuyekalo tile 23 san 1950. Ben-Gurion tun ye laseli ke ko a bena taa Knesset la san 1949 desanburukalo tile 5 ani 13, ONU ka wote kɔfɛ desanburukalo tile 9 walasa ka dugu in ke diɲɛ kɔɲɔ.

Jalen. San 1948 sɔɲɔli — 1948 + 80 = 2028 — be lawuli ka jaabi sɔɲɔ tilayɲɔɲɔba 9nan na, ɲɔɲɔ min na, farankan dafalenw jatebɔseben dafalen be seben.

Hamas ka binkanni — nin gafe in be baara ke ni *san 2023 ɔkutɔburukalo tile 7 ye* . Fen werew be se ka ke: —.

Sibiridon ɔkutɔburukalo tile 7 san 2023, Shemini Atzeret. San wolonwula tigitigi ka kɔn san 2030 ɔkutɔburukalo tile 7 ɲɛ.

Jalen.